PHOTOLIFE

CĂLĂTOREȘTE | DESCOPERĂ | FOTOGRAFIAZĂ

www.photolife.ro :: www.dandinu.net

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

INIȚIERE ÎN FOTOGRAFIE

CURS FOTO ONLINE SUSȚINUT DE DAN DINU ÎN CADRUL PHOTOLIFE

Acest material constituie un demo al cursului pe care îl puteți accesa în forma lui finală pe www.photolife.ro.

Toate informațiile prezentate sunt cele din lecțiile originale, însă succesiunea în acest demo este una aleatorie, pentru a vă putea forma o idee despre varianta finală.

Vă recomandăm o vizualizare pe tot ecranul, pe care o puteți obține apăsând CTRL+L.

INTRODUCERE ÎN FOTOGRAFIE
FUNDAMENTE

APARATUL DE FOTOGRAFIAT :: OBIECTIVUL :: DIAFRAGMA :: OBTURATORUL

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

INTRODUCERE

“Singurul mod în care poţi opri timpul, este să faci o fotografie.”

Dacă am traduce din limba greacă, fotografie înseamnă “desen cu lumină”. Poate nici o altă definiţie nu este mai potrivită decât aceasta, pentru că la baza oricărei fotografii se găseşte lumina.

Deși tehnica fotografică a avansat foarte mult, iar aparatele de fotografiat au fost schimbate de la o perioadă la alta, modul de formare al unei imagini a rămas același. Lumina intră în aparatul de fotografiat prin obiectiv și expune o suprafață, sensibilă la lumină (film sau senzor digital), formând astfel imaginea.

Dincolo de aceste aspecte tehnice însă, ce se pot învăța fără probleme, fotografia înseamnă compoziție, viziune, armonie vizuală și simț estetic. Fără acestea din urmă, imaginile ar rămâne simple realizări inginerești fără nici un pic de valoare artistică.

În prima imagine puteți admira cea mai veche fotografie, realizată de Niépce în 1826, care se mai păstrează încă și astăzi. A doua imagine reprezintă prima surprindere cu ajutorul unui procedeu fotografic a unor oameni și este realizată de Daguerre în 1838. Personajele se află undeva în partea stângă a imaginii, pe drum.

LEGENDĂ

Pe parcursul acestui curs veți găsi câteva simboluri și explicații care să vă ajute să învățați mai repede, mai bine și mai eficient. Toate acestea vă sunt explicate mai jos, pentru o mai bună înțelegere.

SFAT PRACTIC
informații practice explicate cu mai multe amănunte pentru o mai ușoară înțelegere

ASPECT TEHNIC
exemplu practic sub formă de schiță pentru o mai bună înțelegere.

STUDIU DE CAZ
diferite exemple explicate practic pe anumite imagini.

PONT
informații ajutătoare pentru rezolvarea temei și a studiilor individuale.

EXIF
fiecare fotografie din acest curs este însoțită de datele din EXIF, care vă arată cu ce caracteristici este realizată respectiva imagine. Mai jos găsiți un exemplu și explicațiile aferente.

Nikon D300	- tipul aparatului folosit (DX sau FX - tipul de senzor, *crop* sau *full frame*)
300mm	- distanța focală a obiectivului folosită la fotografia respectivă
f/8	- deschiderea diafragmei
1/125s sau 3s	- timpul de expunere, fracțiuni de secundă sau mai multe secunde
ISO 200	- valoarea sensibilității ISO folosite

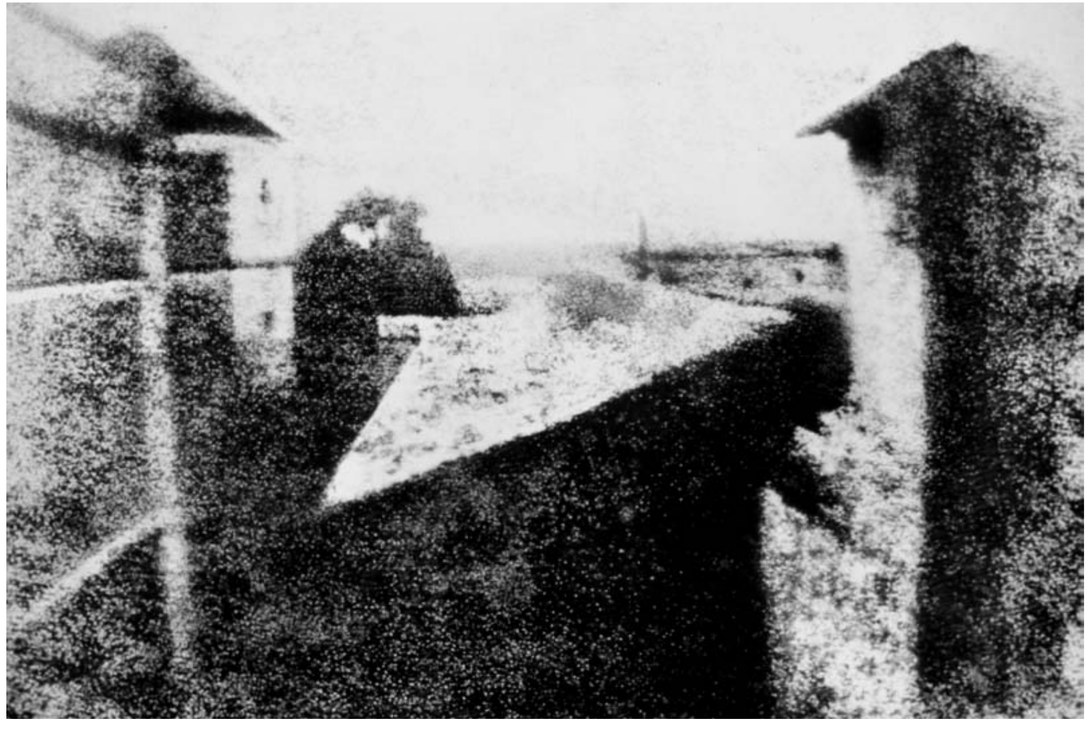

View from the window at Le Gras :: Niépce :: 1826

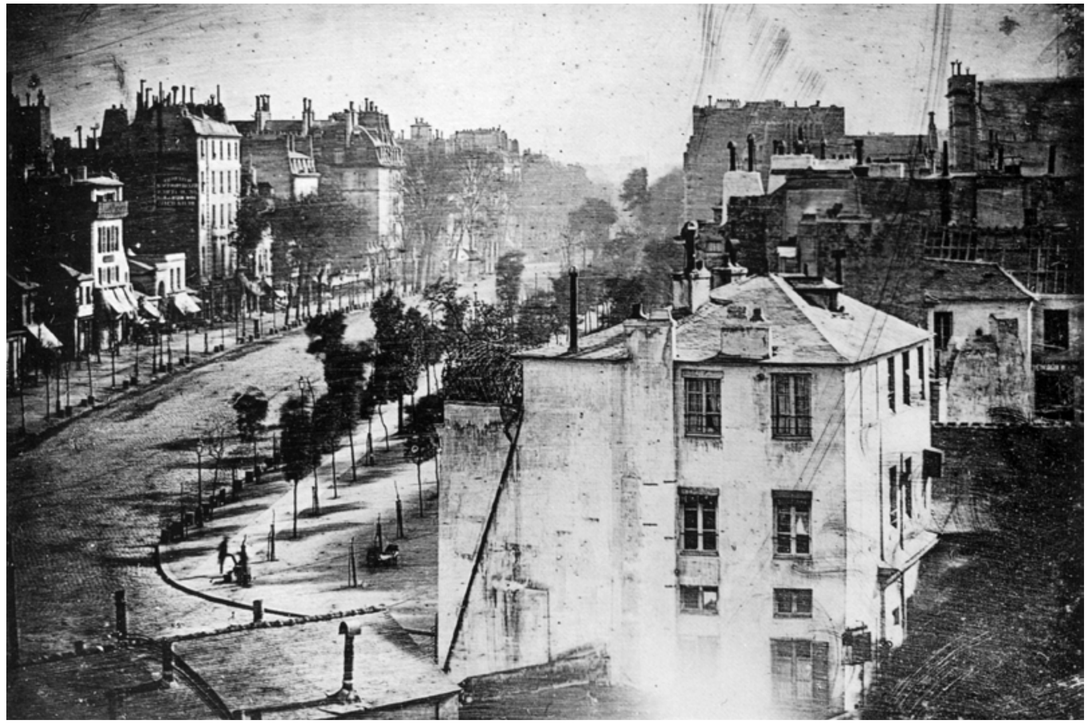

Boulevard Du Temple :: Louis Daguerre :: Paris :: 1838

DATE IMPORTANTE ÎN ISTORIA FOTOGRAFIEI

• Aristotel descrie încă din antichitate, procedeul de realizare a unei imaginii în camera obscură. Astfel dacă facem o gaură într-o cutie întunecată, pe peretele opus al acesteia apare o imagine răsturnată. Alchimiştii ştiau proprietatea clorurii de argint de a se înnegri dacă este expusă la lumină, iar Leonardo da Vinci, reuşeste să descrie şi să performeze camera obscură;

• Joseph Nicephore Niépce, reușește să combine procedeele descrise mai sus, pentru a fixa prima imagine fotografică încă din 1822, însă cea care s-a păstrat până astăzi este realizată în 1826;

• Louis Daguerre pune la punct procedeul fotografic, iar 1839 devine oficial anul inventării fotografiei. Statul francez devine proprietar al invenţiei;

• Henry Talbot publică prima carte despre fotografie în anul 1844;

• În 1847 apare la New York revista “The Daguerreotipie”, iar în 1851 apare la Paris, “La lumiere”;

• La Londra se deschide prima expoziție de fotografie, în anul 1852;

• Fotografia color a reuşit încă de la începuturi să creeze obiectul de studiu al multor cercetători, însă primul care a reuşit acest lucru a fost James Clerk Maxwell în 1861;

• În 1858, Nadar realizează din nacela unui balon prima fotografie aeriană, avea ca subiect Parisul;

• Datorită manipulării dificile a plăcilor care constituiau negativele, se caută o soluţie pentru ameliorarea acestora. Primul care reuşeşte să facă acest lucru este George Eastman, care în 1884 realizează primul negativ flexibil, strămoşul filmului de astăzi;

• Eastman lansează primul aparat Kodak în Statele Unite ale Americii, în anul 1888;

• Edison brevetează filmul perforat de 35 mm în 1893, iar firma Agfa lansează pe piață primul negativ color, Agfacolor, în 1916;

• Edwin Lang, reuşește să dezvolte fotografia instant, cunoscută sub numele de Polaroid, în 1948. La început aceasta era alb-negru, varianta color apărând în 1963;

• În 1949 este lansat de Zeiss modelul Contax S prima camera SLR de 35mm cu pentraprismă pentru vizare prin obiectiv;

• În anul 1950 se desfășoară primul salon “Photokina” la Koln;

• Modelul Leica M este lansat în 1954, urmat de Asahi Pentax SRL în 1957 şi de Nikon F în 1959;

• Agfa lansează prima camera complet automata, denumită Optima, în 1959;

• Texas Instruments depune primul patent pentru o cameră fotografică fără film în 1972;

• Kodak prezintă în 1991, modelul DCS 100 (un Nikon F3 modificat), primul aparat de fotografiat digital, disponibil publicului larg. În mai puțin de 10 ani aparatele digitale au devenit un bun de larg consum, relansând astfel termenul de fotografie.

În imaginile alăturate puteți vedea un studio fotografic ambulant, aparținând lui Roger Fenton și prima fotografie color, realizată de Maxwell în 1861.

Roger Fenton’s photographic van :: Roger Fenton :: 1855

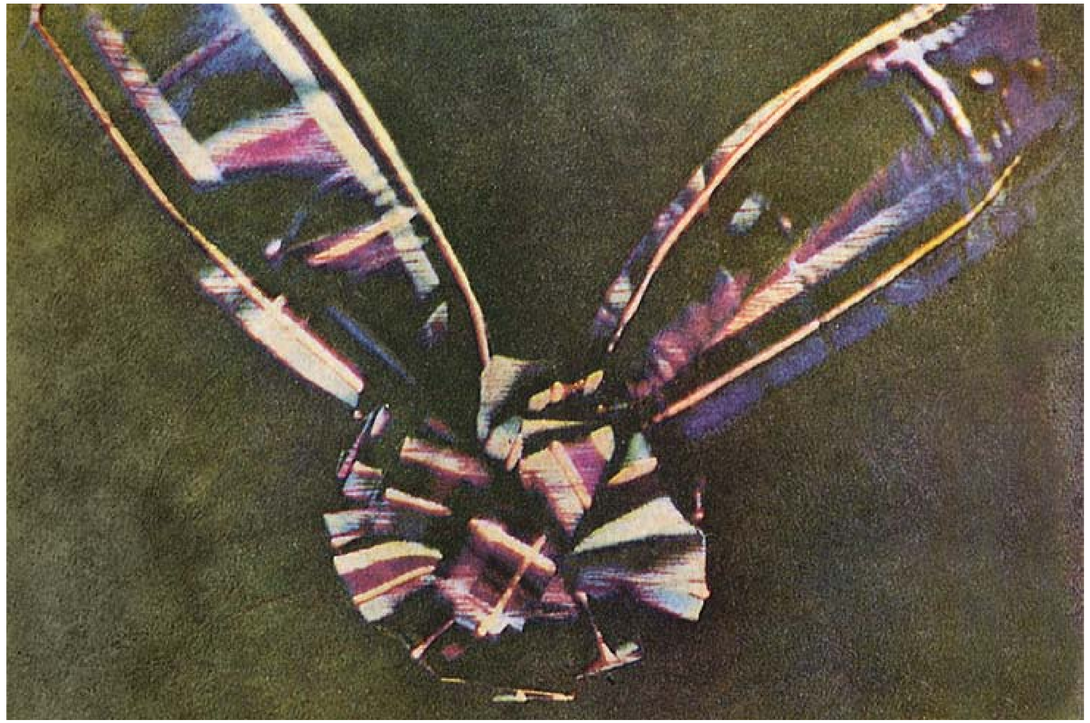

First color photograph :: James Clerk Maxwell :: 1861

COMPONENTELE APARATULUI DE FOTOGRAFIAT

Oricât de mult a avansat tehnica de construire a aparatului foto, componentele de bază au rămas aceleaşi:

- *Corpul aparatului;*
- *Vizorul;*
- *Sistemul de captare al imaginii;*
- *Obiectivul;*
- *Diafragma;*
- *Obturatorul.*

Corpul aparatului

Lumina în corpul aparatului trebuie să intre numai prin obiectiv, restul fiind foarte bine izolat. Corpul aparatului constituie în mare parte dimensiunile finale ale camerei, încorporând în el toate celelalte elemente din componenţa sa (excepţia o face obiectivul la unele modele compacte şi la DSLR-uri).

Vizorul

Dispozitivul ce permite vizualizarea imaginii înainte de înregistrarea acesteia se numeşte vizor. Cu ajutorul lui se stabileşte compoziţia şi claritatea imaginii. În funcţie de construcţia aparatului acesta poate fi cu vizare directă prin obiectiv, în cazul DSLR-urilor; cu vizare cu ajutorul unui ecran LCD care arată ce se vede prin obiectivul aparatului, model folosit la majoritatea compactelor; sau cu vizare laterală, printr-o deschizătură, model folosit din ce în ce mai rar.

Sistemul de captare al imaginii

Aici putem vorbi în primul despre senzorul digital ce captează imaginea, dar şi de întregul ansamblu de componente care o procesează. După captare, imaginile ajung pe cardul de memorie. Toate aceste componente au înlocuit filmul fotografic.

CORPUL APARATULUI
Constituie dimensiunile finale ale camerei și include toate celelalte componente, cu excepția obiectivului.

VIZORUL
Permite vizualizarea și stabilirea compoziției cadrului dorit, înainte de declanșare.

PENTAPRISMA
Dispozitiv optic ce permite vizualizarea direct prin obiectiv a aparatului de fotografiat.

ECRANUL LCD
Permite vizualizarea imaginilor (cel de pe spatele aparatului), sau a setărilor principale ale camerei (cel de deasupra camerei).

Nikon D700

GRIP
Accesoriu ce mărește capacitatea bateriei și facilitează priza aparatului pe verticală.

OGLINDA
Dispozitiv ce ajută la formarea imaginii în vizor alături de pentaprismă.

OBTURATORUL
Dispozitiv mecanic ce controlează cantitatea de lumină ce ajunge pe senzorul aflat în spatele acestuia.

MONTURA OBIECTIVULUI
Sistemul de prindere al obiectivelor.

OBIECTIVUL

Obiectivul este singurul element constructiv ce permite accesul luminii în aparatul foto, controlând cantitatea de lumină care ajunge pe senzorul digital cu ajutorul diafragmei. Este de asemenea elementul cheie în determinarea cadrului şi a calităţii finale a fotografiei. Caracteristicile principale ale obiectivelor sunt distanţa focală (măsurată în mm) şi luminozitatea (f/nr.).

SFAT PRACTIC - Folosirea obiectivelor

Pentru că acest curs nu este unul foarte tehnic, o să punem mai multă bază pe partea practică, pentru a învăţa cum să folosim un obiectiv pentru a avea rezultatele dorite. Dacă vrem să captăm un peisaj vast, sau dacă în cadru vrem să cuprindem o clădire mare, atunci cu siguranţă trebuie să folosim un obiectiv superangular. Dacă vrem să decupăm dintr-un peisaj numai anumite părţi aflate la distanţă, sau dacă vrem să surprindem animale sălbatice, atunci trebuie să lucrăm cu un teleobiectiv. Cu cât distanţa focală este mai lungă, cu atât mai mult acesta va apropia subiectul, mărind imaginea lui în cadru. Dacă alegem drept subiect o floare, atunci nu vom vrea ca ea să apară numai un punct în cadru, ci din contră să fie cât se poate de mare. Putem realiza acest lucru dacă fotografiem cu un obiectiv macro, ce ne va permite apropierea de floare la doar câţiva centimetri. Obţinem astfel şi o perspectivă interesantă.

După cum vedeţi, alegerea obiectivelor se face în funcţie de ceea ce fotografiem. Normal că de cele mai multe ori suntem limitaţi de obiectivul pe care îl avem, însă dacă ştim ce ne place să fotografiem vom putea să ne alegem şi obiectivul potrivit. Dacă de exemplu alegem să facem portret în studio atunci un obiectiv cu o distanţă focală între 50mm şi 100mm ar fi cel mai indicat. Dacă vrem să fotografiem arhitectură trebuie să luăm în calcul un superangular de 12-16mm ce ne poate ajuta să surprindem clădirile mari şi înalte, sau interioarele. Dacă fotografiem animale sau sport cu siguranţă o să avem nevoie de un teleobiectiv de minim 300mm.

Obiective Nikkor, 14-24mm f/2.8 (superangular), 24-70mm f/2.8 (normal), 105mm f/2.8 (fix macro), 70-200mm f/2.8 (teleobiectiv), 600mm f/4 (teleobiectiv fix).

STUDIU DE CAZ - Unghiul de cuprindere

În cele trei fotografii putem vedea ce înseamnă unghiul de cuprindere al unui obiectiv. Imaginea din dreapta ne arată cascada fotografiată cu un obiectiv superangular la o distanță focală de 18mm. Astfel avem cuprinsă în imagine întreaga cascadă. Prima fotografie de mai jos este realizată cu 70mm și am cuprins în cadru doar o parte din cascadă. A doua fotografie este realizată cu 135mm, cu ajutorul unui teleobiectiv și ne arată un mic detaliu. Punctul de stație a rămas același pentru toate cele trei imagini.

Cheile Bicazului, Parcul național Cheile Bicazului - Hășmaș

Nikon D100 (DX) :: 70mm :: f/32 :: 1,8s :: ISO 200

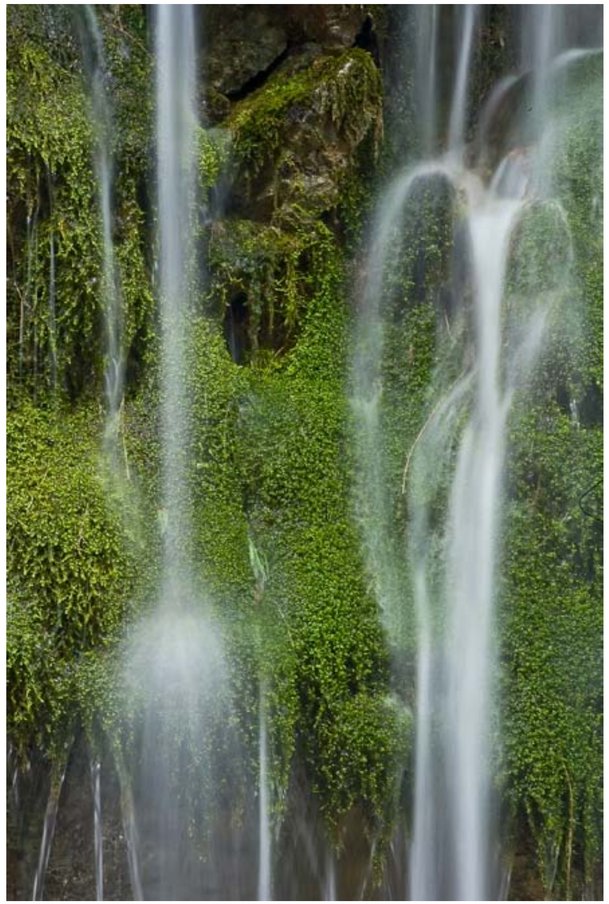

Nikon D100 (DX) :: 135mm :: f/36 :: 3s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 18mm :: f/22 :: 1,3s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Schimbarea luminozității la obiectivele zoom cu luminozitate variabilă

În imaginile de mai jos, puteți vedea cum se modifică luminozitatea maximă a obiectivului în funcție de distanța focală aleasă. Astfel avem un maxim de f/3.5 la 28mm și un minim de f/5.6 la 300mm. Obiectivul folosit a fost 28-300mm cu f/3.5-5.6. (Gura Haitii, Parcul național Călimani)

Nikon D700 (FX) :: 28mm :: f/3.5 :: 1/3200s

Nikon D700 (FX) :: 42mm :: f/4 :: 1/2000s

Nikon D700 (FX) :: 55mm :: f/4.5 :: 1/2000s

Nikon D700 (FX) :: 78mm :: f/5 :: 1/2000s

Nikon D700 (FX) :: 100mm :: f/5.3 :: 1/1600s

Nikon D700 (FX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1250s

PROFUNZIMEA DE CÂMP

O altă caracteristică a obiectivelor este profunzimea de câmp. Aceasta reprezintă zona redată clar ce se extinde în faţa şi în spatele planului focalizat.

În funcție de obiectiv, profunzimea de câmp poate varia foarte mult, fiind foarte mare în cazul superangularelor și foarte mică la teleobiective. Dacă folosim un obiectiv macro vom avea o profunzime foarte mică și pentru că fotografiem de la o distanță foarte mică de subiect. Aceasta poate deveni, în acest gen de fotografie de ordinul milimetrilor.

Mecanismul care poate controla profunzimea de câmp este diafragma, așa cum o sa vedem în continuare, însă chiar dacă alegem o deschidere identică, putem observa un câmp de claritate diferit în funcție de obiectiv. De exemplu, dacă alegem o diafragmă f/4 și fotografiem atât cu un teleobiectiv, cât și cu un superangular, profunzimea de câmp va fi mult mai mare la al doilea obiectiv folosit. Din acest motiv, teleobiectivele pot atinge diafragme cu o închidere mult mai mare decât superangularele, pentru a obține și ele o profunzime de câmp mai mare.

În mod normal nu există o diferență foarte mare între o diafragmă f/8 și f/4, dacă folosim același tip de obiectiv, însă dacă alegem două obiective diferite, așa cum se întâmplă în imaginile alăturate, diferența este foarte mare. În prima imagine vedem o profunzime de câmp foarte mare, unde toate planurile din fotografie sunt clare. În imaginea a doua câmpul de claritate este mult mai mic, ne scoate subiectul în evidență, însă planul aflat în spatele acestuia este complet neclar. Această diferență este dată de tipul obiectivului folosit așa cum spuneam, un superangular pentru prima imagine și un teleobiectiv pentru a doua. (Peștera, Brașov - foto 1; Moieciu de Sus, Brașov - foto 2)

SFAT PRACTIC - Cum folosim profunzimea de câmp

Profunzimea de câmp redusă este de dorit atunci când vrem să scoatem în evidență subiectul de fundal, acest lucru fiind indicat mai ales la portrete, animale și macro. Fundalul neclar și uniform însă nu ne mai poate da foarte multe detalii în acest caz despre locul în care se află subiectul.

Atunci când fundalul este important pentru imaginea noastră și când alegem să fie redat cât mai clar, trebuie să avem grijă la evidențierea subiectului pentru a nu îl pierde printre celelalte elemente. În acest caz evidențierea prin profunzime de câmp nu ne mai ajută.

Mult mai multe amănunte despre cum se folosește profunzimea de câmp o sa puteți învăța la capitolul despre diafragmă, însă trebuie să aveți mereu în minte ideea că aceasta poate fi modificată atât de deschiderea diafragmei, ce o controlează direct, dar și de obiectivul folosit sau de distanța pe care o avem până la subiect.

Nikon D100 (DX) :: 17mm :: f/8 :: 1/4s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 92mm :: f/4 :: 1/640s :: ISO 200

TIPURI DE OBIECTIVE

Este esențial să înțelegem că fiecare tip de obiectiv, abordează și dă o altă importanță subiectului fotografiat. Unele conturează fundalul, altele îl estompează, unele acordă o mai mare importanță prim-planului, altele pur și simplu îl ignoră.

Obiectivul cu distanța focală normală

Această gamă de obiective se întinde în jurul distanței focale de 50mm, care este considerată a fi cea mai apropiată de ochiul uman. Abordarea printr-un astfel de obiectiv va fi foarte asemănătoare cu cea pe care o percepem noi când privim.

Caracteristicile obiectivului cu distanța focală normală:

- *Nu exagerează aproape deloc mărimea obiectelor*

Obiectele din cadru rămân nealterate și sunt percepute așa cum le percepe și privirea noastră.

- *Profunzime de câmp moderată*

Acest aspect nu ne va scoate foarte pronunțat obiectul focalizat în evidența așa cum este cazul unui teleobiectiv, dar nici nu va mări profunzimea. Totul va rămâne într-o limită, să îi zicem, normală.

STUDIU DE CAZ - Abordarea diferită a subiectului în funcție de obiectiv

Atunci când folosim un obiectiv trebuie să ne punem întrebarea dacă ceea ce vedem prin vizor este ceea ce ne dorim. Dacă nu, trebuie să schimbăm abordarea și să alegem altă lentilă. Dacă fotografiem același cadru, importanța obiectelor poate fi diferită în funcție de obiectivul pe care îl folosim și de distanța de la care fotografiem. Un alt aspect care se modifică, este perspectiva. În cele două imagini de mai jos, puteți vedea aceeași clădire, fotografiată cu un superangular în prima imagine și cu un teleobiectiv în a doua. Perspectiva ramâne aproape neschimbată dacă folosim un obiectiv cu focala de aproximativ 50mm, așa cum se poate vedea în cele două imagini din dreapta. (Viscri, Brașov - ambele imagini)

Nikon D100 (DX) :: 17mm :: f/4 :: 1/4000s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/2500s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 36mm :: f/16 :: 1/40s :: ISO 200 :: Cheile Bicazului

Nikon D700 (FX) :: 48mm :: f/5 :: 1/100s :: ISO 200 :: Galeș, Sibiu

STUDIU DE CAZ - Caracteristicile obiectivului superangular

În imaginea de jos putem observa cum un obiectiv superangular a schimbat complet perspectiva și a deformat liniile verticale, dând bisericii un aspect destul de ciudat, însă interesant și creativ. Chiar dacă am deformat realitatea, am obținut un cadru mai dinamic. Dacă discutăm despre o reprezentare fidelă a construcției, este de preferat ca această deformare a perspectivei să fie corectată, sau să se folosească un obiectiv care să nu deformeze.

În prima imagine din dreapta, vedem cum trâmbița cântărețului este mult alungită pentru că se afla mai aproape de marginea cadrului. Acest efect pune în valoare obiectele din prim-plan, în defavoarea celor din fundal.

În ultima imagine se vede oarecum același efect la icoana din prim-plan, dar în același timp putem observa și extinderea spațiului, generată de același obiectiv superangular. Interiorul biesericii pare mult mai mare decât este cu adevărat. Acest efect este folosit frecvent atunci când sunt prezentate camerele unui hotel. În imagini par foarte mari, iar în realitate sunt mult mai mici. Probabil că nu sunt singurul care a căutat un loc de cazare pe Internet, iar când am ajuns la fața locului am avut o surpriză nu tocmai plăcută.

Herina, Bistrița - foto 1; Cupșeni, Țara Lăpușului, Maramureș - foto 2; Bârsana, Maramureș - foto 3

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/5 :: 1/4000s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 24mm :: f/4 :: 1/4000s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/16 :: 2s :: ISO 200

Obiectivul superangular facilitează compunerea cu prim-planuri mai elaborate și ajută la redarea unor spații mai extinse. (Lacul Sfânta Ana, Masivul Ciomatul Mare)

Nikon D3x (FX) :: 32mm :: f/22 :: 1/5s :: ISO 200

Teleobiectivul

Distanța focală a teleobiectivelor pleacă de la 70mm, iar fotografiatul prin ele este ca şi privitul prin binoclu, totul devine mai mare.

Teleobiectivul vă ajută să eliminați orice element care să distragă atenția în cadrul final printr-o simplă schimbare a unghiului de fotografiere. Este bine uneori să puneți aparatul cu teleobiectivul la ochi și să scanați ceea ce vedeți în jurul vostru în căutarea detaliilor interesante. Datorită diferenței de vizualizare între ochi și teleobiectiv, este posibil să nu remarcăm unele lucruri interesante.

Spre deosebire de superangulare care măresc spațiul vizual, teleobiectivele comprimă spațiul reducând aparent distanța dintre elementele din cadru. Caracteristicile teleobiectivului sunt oarecum opuse celor ale obiectivului superangular.

Caracteristicile teleobiectivului:

- *Exagerează mărimea fundalului*

Acest fapt va contura și va pune în evidență obiectele din fundal, în defavoarea celor din prim-plan.

- *Include mai puțin fundal*

Deși partea din fundal este semnificativ mai mică decât cea cuprinsă de un superangular, ca și suprafață, teleobiectivul accentuează fundalul prin mărime și importanță.

- *Comprimă spațiul*

Atunci când fotografiem cu un teleobiectiv, totul pare mai aproape. Spațiul apare ca fiind micșorat, iar distanțele dintre două planuri succesive sunt reduse.

- *Nu deformează liniile din cadru*

Contrar unui obiectiv superangular, teleobiectivul nu deformează perspectiva liniilor verticale din cadru, acestea rămânând paralele.

- *Aplatizează perspectiva*

Acest aspect ne ajută să scoatem în evidență texturi și culori, în defavoarea formelor și a spațiului în trei dimensiuni.

- *Reduce profunzimea de câmp*

Poate una dintre cele mai cunoscute caracteristici, atunci când fotografiem prin teleobiectiv putem pune subiectul în evidență printr-o zonă de claritate foarte mică.

- *Izolează detaliile*

Pentru că unghiul de cuprindere este foarte mic iar profunzimea de câmp este redusă, teleobiectivul este ideal pentru a izola anumite detalii, mai ales când ne dorim imagini simple în care subiectul iese foarte bine în evidență.

Teleobiectivul are abilitatea, așa cum spuneam, de a simplifica foarte mult o compoziție prin eliminarea multor alte elemente care ar putea distrage atenția. În imaginea alăturată am ales să redau doar elementele de care aveam nevoie, casa și mestecenii din prim-plan și dealurile cu ceață din spate. Acestea din urmă au căpătat importanță datorită faptului că teleobiectivul comprimă spațiul, aducând elementele din depărtare mai aproape. (Moieciu de Sus, Culoarul Rucăr - Bran, Brașov)

Nikon D300 (DX) :: 70mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

Greșeli comise frecvent cu teleobiectivul

Teleobiectivele au abilitatea de a decupa foarte mult din peisajul din jur și de a ne ajuta să fotografiem doar anumite detalii, însă de foarte multe ori tocmai aceste caracteristici pot păcăli foarte ușor un fotograf. Mai jos puteți vedea cele mai frecvente patru greșeli ce sunt comise atunci când folosim un teleobiectiv.

- IGNORAREA PRIM-PLANULUI

Teleobiectivul are tendința să ignore prim-planul și să dea o mai mare importanță fundalului, așa că trebuie să fiți creativi și să compuneți corect atunci când elementele din această parte a imaginii sunt importante.

- APLATIZAREA EXAGERATĂ A PERSPECTIVEI

Perspectiva este întotdeauna aplatizată și spațiul este comprimat, lucru ce nu mai ajută la o redare tridimensională a lumii din jur. În imaginea de mai jos se poate vedea cum cele două maluri ale râului parca se unesc în planul îndepărtat și închid complet imaginea în acel loc.

Kelheim, Germania

Nikon D100 (DX) :: 70mm :: f/4 :: 1/500s :: ISO 200

- EVIDENȚIEREA ELEMENTELOR DIN FUNDAL CE DISTRAG ATENȚIA

Fundalul este adus mai aproape când folosim un teleobiectiv, iar dacă acesta conține elemente deranjante, ele vor fi destul de bine evidențiate. Este cazul petei albe de lumină din spatele căprioarei, din imaginea de mai jos.

Parc de animale, Germania

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/250s :: ISO 200

- DECUPAREA EXAGERATĂ A SUBIECTULUI ȘI CENTRAREA ACESTUIA

Când folosim teleobiectivul, avem tendința de a decupa cât mai mult, iar acest lucru nu este întotdeauna necesar. De asemenea, datorită punctelor de focalizare aflate în centrul vizorului, suntem tentați să ne plasăm subiectul tot în centru, lucru ce nu este tocmai de dorit la o compoziție. Un exemplu relevant îl vedeți și în imaginea de jos, unde parcă nu se justifica neapărat o decupare atât de mare a feței și o centrare a acesteia.

Ungureni, Țara Lăpușului, Maramureș

Nikon D300 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/320s :: ISO 200

Fotografierea animalelor se face aproape exclusiv cu ajutorul teleobiectivului, acesta conferind un avantaj datorită distanței de la care se poate fotografia. (Pelican creț - Delta Dunării)
Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/640s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Abordarea cadrului în funcție de distanță și focală

Imaginile de mai jos au fost realizate cu diferite distanțe focale, pentru a putea vedea ce se întâmplă cu fundalul. Am păstrat subiectul din cadru, grupul de stânci, la aceeași dimensiune, apropiindu-mă de el. Ce se poate vedea este că la abordarea cu teleobiectivul, în prima imagine, muntele din spate este foarte aproape, iar la abordarea cu superangularul, ultima imagine, acesta se pierde destul de mult în fundal. Se mai poate vedea și diferența de profunzime de câmp a imaginilor, dată de distanța focală și nu de diafragma ce a rămas constantă. Cu ochiul liber peisajul arăta așa cum se vede în imaginea din centru de pe rândul de jos, realizată cu 50mm. (Parcul național Călimani)

Nikon D700 (FX) :: 300mm :: f/8 :: 1/400s

Nikon D700 (FX) :: 200mm :: f/8 :: 1/400s

Nikon D700 (FX) :: 105mm :: f/8 :: 1/400s

Nikon D700 (FX) :: 70mm :: f/8 :: 1/400s

Nikon D700 (FX) :: 50mm :: f/8 :: 1/640s

Nikon D700 (FX) :: 28mm :: f/8 :: 1/400s

DIAFRAGMA *(Aperture)*

Cu ajutorul diafragmei se controlează cantitatea de lumină care intră în interiorul aparatului şi sensibilizează senzorul digital. Aceasta se măsoară cu ajutorul numărului f/, care este un raport între diametrul deschiderii maxime a lentilei și distanţa focală.

Un număr f/ mic desemnează o deschidere mai mare a orificiului din mecanismul diafragmei, un număr f/ mai mare va desemna o deschidere mai mică. Fiecare pas se numeşte treaptă de diafragmă sau f/stop. Ca şi exemplu, la f/2.8 avem o diafragmă foarte deschisă, iar la f/32 una foarte închisă.

Fiecare f/stop dublează sau înjumătăţeşte cantitatea de lumină ce intra prin obiectiv. Treptele cele mai uzuale sunt f/2.8, f/4, f/5.6, f/8, f/11, f/22, f/32. Astfel între f/4 și f/5.6 există o înjumătățire a cantității de lumină, iar între f/4 și f/2.8 există o dublare a acestei cantități. Între aceste valori de bază există și trepte intermediare, cel mai frecvent treimi.

Diafragma controlează profunzimea de câmp a cadrului. Una foarte deschisă generează o profunzime de câmp redusă, iar una foarte închisă, va genera o profunzime de câmp mare. În exemplul alăturat putem vedea cum floarea a fost foarte bine pusă în evidență, față de fundalul complet neclar, datorită acestei profunzimi de câmp reduse. (Floarea paștelui - Lempeș, Brașov)

VALORILE DIAFRAGMEI (f/stop)

Tabelul de mai jos ne arată principalele valori ale diafragmei, cuprinse între f/2.8 și f/32. Valorile întregi sunt redate cu negru, iar valorile intermediare, treimi în acest caz, sunt redate cu verde. Există valori și în afara acestui tabel, atât diafragme mai deschise, dar și mai închise, ele fiind însă mai rar întâlnite și fiind folosite mai ales la obiectivele mai performate, în special dacă ne gândim la deschideri mari. Între valorile principale din tabel există o înjumătățire a cantității de lumină ce intră prin obiectiv, dacă le citim de la stânga la dreapta, sau o dublare dacă le parcurgem invers.

De obicei diafragma este modificată la aparatul foto cu ajutorul unei rotițe, sau prin apăsarea unui buton corelată cu mișcarea unei rotițe. Acest reglaj însă, poate fi diferit la fiecare aparat în parte, așa că este cel mai bine să consultați manualul tehnic al camerei pentru mai multe informații și detalii.

f/2.8	f/3.2	f/3.5	**f/4**	f/4.5	f/5	**f/5.6**	f/6.3	f/7.1	**f/8**	f/9
f/10	**f/11**	f/13	f/14	**f/16**	f/18	f/20	**f/22**	f/25	f/28	**f/32**

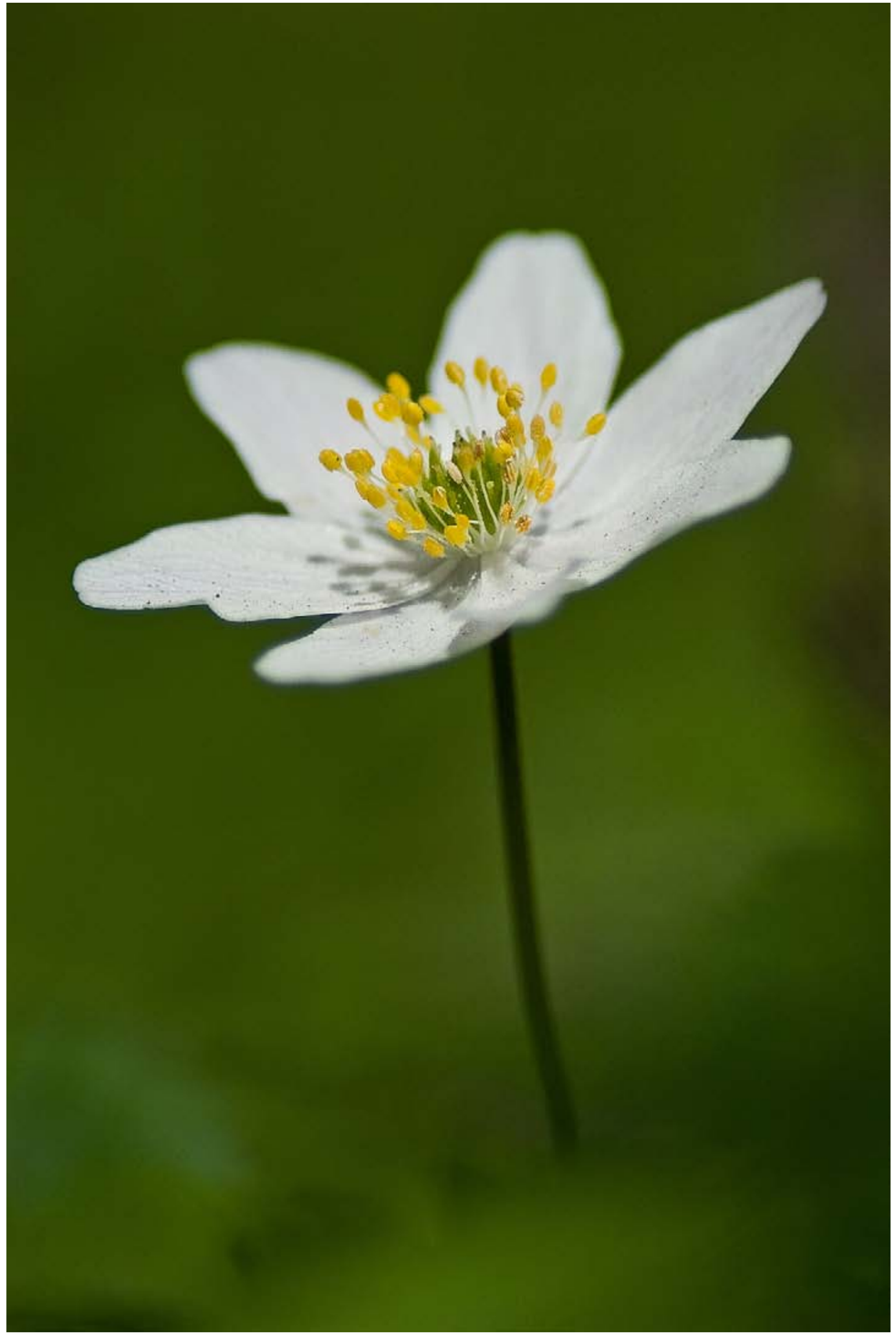

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/800s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Profunzimea de câmp

Fotografiile de mai jos vă arată cum se modifică profunzimea de câmp în funcție de zona focalizată și deschiderea diafragmei. Astfel dacă focalizăm pe prima figurină și avem o diafragmă deschisă, f/2.8 în exemplu, aceasta va fi redată clar în comparație cu celelalte care sunt neclare. Dacă mutăm focalizarea pe o altă figurină și păstrăm aceeași diafragmă vom avea aceeași profunzime de câmp mică (primele trei imagini). Dacă setăm o diafragmă mai închisă, f/32 în exemplu, vom avea profunzime de câmp maximă, figurinele sunt redate în întregime clar (ultima imagine).

Cele doua imagini din dreapta, redau aproximativ același cadru, cu două abordări diferite. În prima imagine o diafragmă deschisă a scos în afara câmpului de claritate altarul bisericii, iar în a doua imagine o diafragmă închisă a inclus totul în planul de claritate. Care dintre aceste variante este mai interesantă? Vă las pe voi să apreciați, deoarece în acest caz totul depinde de interpretarea imaginii și mai puțin de anumite aspecte tehnice. Personal prefer imaginea a doua, probabil și datorită compoziției un pic mai dinamice și a cărții care arată mai bine și întregește mai armonios compoziția. (Biserica fortificată Homorod, Brașov)

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/2.8 :: 1/30s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/2.8 :: 1/40s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/2.8 :: 1/40s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/32 :: 3s :: ISO 200

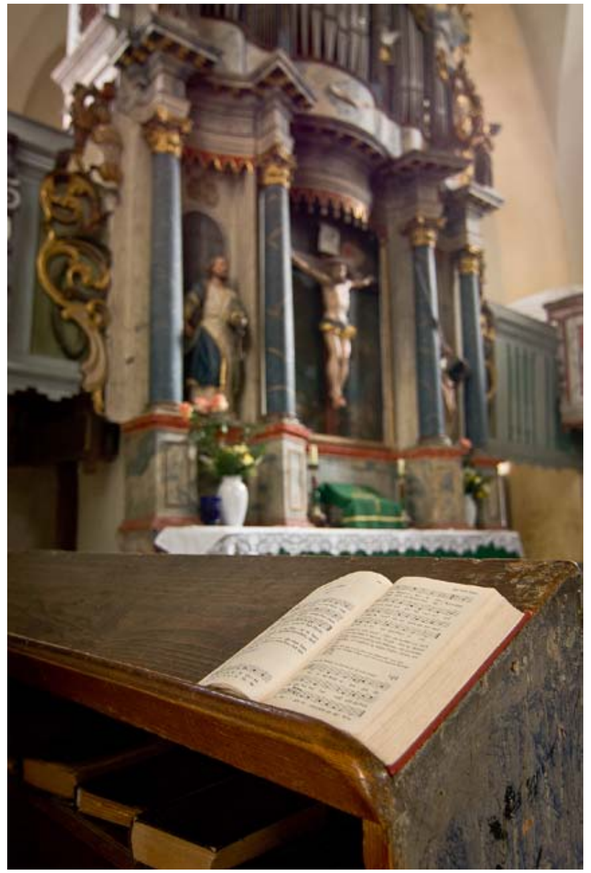

Nikon D100 (DX) :: 20mm :: f/4 :: 1/8s :: ISO 200

Nikon D3s (FX) :: 23mm :: f/22 :: 1,3s :: ISO 200

La anumite diafragme, în general mai închise de f/8, luminile din cadru pot fi redate ca niște steluțe, așa cum se vede și în această imagine. (Piața Sfatului, Brașov)

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/8 :: 5s :: ISO 200

Redarea mișcării

Dacă spuneam despre diafragmă că este cea care controlează profunzimea de câmp în imagine, obturatorul este cel care controlează mișcarea redată în fotografie.

Trebuie să ne gândim cât de importantă este mișcarea pentru imaginea noastră și cum vrem să o exploatăm. Ochiul uman percepe lumea din jur cu o "expunere" cuprinsă între 1/30s și 1/60s. Orice timp de expunere în afara acestui interval ne poate arăta o imagine cu care nu suntem obișnuiți.

Dacă timpul este mai lung mișcarea va fi mult mai evidentă, cu zone blurate. Dacă timpul este mai scurt, imaginea va fi foarte clară, cu diverse părți înghețate în cadru, care poate uneori nici nu au fost reperate de ochiul nostru.

Dacă vreți să înregistrați în același cadru și mișcare și obiecte statice va trebui să lucrați cu timpi de expunere sub 1/30s și probabil să folosiți un trepied. Mai contează foarte mult în această privință și viteza mișcării din cadru.

O treime de secundă a fost suficientă în imaginea alăturată, pentru a reda mișcarea lebedei pe apă și pentru a crea un plus de dinamism în cadru. Daca timpul de expunere ar fi fost mai lung, silueta acesteia nu ar mai fi fost ușor de deslușit. Am folosit un trepied pentru ca restul imaginii să fie clar.

STUDIU DE CAZ - Timpul de expunere

Așa cum spuneam mai sus, timpul de expunere controlează mișcarea din fotografie. Cu cât acesta este mai lung, cu atât elementele care se mișcă în fața cadrului pot fi mai neclare. O corelare perfectă a acestor informații poate genera imagini foarte interesante și dinamice. În cele două fotografii de mai jos se poate vedea cum un timp mai lung de expunere a ajutat la redarea mișcării apei, în prima imagine, iar unul scurt a înghețat stropii de apă în cadru.

Izbucul Cernei, Parcul național Domogled - Valea Cernei - foto 1; Atlanticul de Nord, Husavik, Islanda - foto 2

Nikon D700 (FX) :: 135mm :: f/11 :: 1s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1600s :: ISO 200

Nikon Coolpix P7000 :: 40mm :: f/4 :: 1/3s :: ISO 100 :: Zurich, Elveția

Tehnici de redare a mișcării

Așa cum am spus, mișcarea se poate reda folosind un timp mai lung de expunere, însă uneori putem emula această mișcare folosind câteva tehnici creative.

- PANNING

Un timp relativ lung de expunere și o urmărire a subiectului în timpul declanșării, poate crea un efect interesant în imagine. Dacă mișcarea aparatului echivalează mișcarea subiectului, atunci acesta poate rămâne destul de clar, în timp ce fundalul devine neclar datorită mișcării. Nu există o regulă clară în acest sens, deoarece contează foarte mult viteza subiectului, așa că este cel mai bine să faceți câteva încercări înainte. Un exemplu relevant găsiți în imaginea de mai jos.

Lișiță - Dumbrăvița, Brașov

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/30s :: ISO 1600

- ZOOMING

Această tehnică se poate realiza fie prin mișcarea noastră către subiect în timp ce declanșăm, fie învârtind de inelul de *zoom.* Ca și în cazul anterior, și aici va trebui să folosim un timp mai lung. Mai este important de știut că subiectul trebuie să fie în centrul imaginii pentru ca efectul să fie redat corect. În imaginea de mai jos nu am folosit *zoom*-ul, ci al făcut un pas înainte în timp ce am declanșat.

Brașov

Nikon D300 (DX) :: 14mm :: f/4 :: 1/10s :: ISO 400

- MIȘCAREA APARATULUI ÎN TIMPUL EXPUNERII

Dacă ne aflăm într-un mijloc de transport de exemplu, putem realiza imagini care să reflecte mișcarea acestuia, compunând astfel încât în imagine să se vadă atât interiorul locului în care ne aflăm, ce va rămâne nemișcat, cât și exteriorul ce va fi redat în mișcare. În exemplul de mai jos se vede interiorul tramvaiului clar, iar exteriorul cu un efect asemănător cel de la tehnica de *panning*.

Zurich, Elveția

Nikon Coolpix P7000 :: 28mm :: f/2.8 :: 1/10s :: ISO 100

Redarea mișcării cu ajutorul tehnicii de *panning*, generează întotdeauna imagini cu un plus de dinamism. (Fulmar - Atlanticul de Nord)

Nikon D300 (DX) :: 200mm :: f/5.6 :: 1/160s :: ISO 200

TEMA 01
Lucrul cu diafragma și obturatorul

Pentru această primă temă vă propun două experimente care să vă arate cum să lucraţi cu cele două componente creative ale aparatului de fotografiat.

EXPERIMENTUL 01

Aranjaţi pe o masă câteva obiecte mai mici şi fotografiaţi în lungul lor. Folosind diferite valori ale diafragmei (recomandat să utilizaţi programul semiautomat prioritate de diafragmă, notat A sau Av la majoritatea aparatelor), realizaţi câteva fotografii în care să se vadă profunzimea de câmp. Încercaţi să focalizaţi pe diferite obiecte din cadru pentru a muta punctul de claritate maximă în diferite zone. Puteți începe prin a folosi cea mai deschisă diafragmă pe care obiectivul o permite și mai apoi puteți încerca și cu cea mai închisă, pentru a vedea rezultatele. Pentru inspirație puteți lua ca și exemplu studiul de caz de la pagina 34.

EXPERIMENTUL 02

Folosind o lumânare, realizaţi câteva fotografii în care să difere timpul de expunere (recomandat să utilizaţi programul semiautomat prioritate de timp, notat S sau Tv la majoritatea aparatelor), pentru a obţine imaginea flăcării nemişcată şi în mişcare. Atunci când folosiți un timp scurt de expunere flacăra ar trebui să iasă nemișcată, iar la un timp mai lung flacăra se va mișca. Dacă această mișcare nu este foarte evidentă, puteți sufla un pic în lumânare pentru un efect mai bun.

Cele mai interesante cinci imagini obţinute trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi un *feedback* asupra imaginilor şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea acestora.

PONT - rezolvare temă

Focalizarea se face atunci când subiectul se află pe unul dintre punctele de focalizare ale aparatului şi apăsaţi butonul de declanşare pâna la jumătate, fără a declanşa. Ţinând apăsat puteţi chiar recadra imaginea. Focalizarea o puteţi face şi manual pentru a vă uşura lucrul, ceea ce vă și recomand pentru acest experiment. După ce alegeți focalizarea manuală din meniul aparatului sau de la butonul de pe obiectiv, reglarea clarității se face învârtind unul dintre inelele obiectivului. Dacă aveţi, folosiţi un trepied pentru a lucra mai simplu şi pentru a obţine rezultate mai bune.

Nikon D800 (FX) :: 70mm :: f/32 :: 2,5s :: ISO 100

Pentru a putea urma acest curs mai uşor şi pentru a înţelege toate lecţiile şi exemplele practice trebuie mai întâi de toate să vă cunoaşteţi aparatul. Recomandarea mea este să citiţi manualul acestuia şi să învăţaţi cum funcţionează. Personal vă pot răspunde la toate întrebările legate de funcţionarea generală, dar va fi greu să cunosc date despre funcţionarea fiecarui model în parte, mai ales la aparatele compacte.

Nikon D300 (DX) :: 185 mm :: f/4.8 :: 1/1600s :: ISO 200 :: Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus, Brașov

Spuneam la începutul cursului că fotografia înseamnă un desen cu lumină, cel mai bine puteți experimenta acest lucru într-o peșteră, unde veți putea practic picta cu lumină. (Peștera Măgura, Parcul natural Apuseni)
Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/2.8 :: 2s :: ISO 200

FOTOCOMPOZIȚIA
REGULI ȘI PRINCIPII

LINII ȘI PUNCTE FORTE ALE CADRULUI :: PERSPECTIVA ȘI ADÂNCIMEA ÎN SPAȚIUL PLAN :: ARMONIA VIZUALĂ

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

COMPOZIȚIA

Orice fotografie este formată din două elemente cheie: *subiectul* şi *mediul* care îl înconjoară. Atunci când aceste elemente se combină formând un tot unitar, iar subiectul este bine delimitat, mediul din jur conducând ochiul către subiect, putem spune că avem o fotografie reuşită. Tot acest proces se numeşte *compoziţie*.

De foarte multe ori într-un cadru se combină mai multe elemente pentru a forma o temă, ce devine astfel subiectul fotografiei. Imaginea nu mai are un subiect bine definit, dar are o atmosferă deosebită și exprimă un mesaj puternic.

Subiectul

Subiectul este acel element din cadru care este cel mai bine redat și care are o importanță deosebită în compoziție. Întregul cadru trebuie să se subordoneze subiectului și nu trebuie să existe alte elemente care să distragă atenția de la acesta.

O compoziție poate fi simplă și ușor de înțeles, așa cum se poate vedea în prima imagine, însă alteori o compoziție poate fi mult mai complexă, dar nu neapărat mai puțin atractivă, după cum ne arată a doua imagine. (Sânpetru, Brașov - foto 1; Moieciu, Brașov - foto 2)

STUDIU DE CAZ - Simplu sau complex?

Simplitatea este întotdeauna de căutat în fotografie, însă nu întotdeauna este ușor de găsit. În prima imagine putem vedea cum copacul înflorit este bine evidențiat de fundal, crează un punct de atracție principal și este bineînțeles subiectul fotografiei. Nu avem elemente în jurul lui care să distragă atenția, iar liniile câmpului, sau zonele de lumină și umbră, se armonizează formând un frumos fundal. Imaginea este una simplă și cu siguranță ușor de interpretat. Putem spune însă că imaginea a doua este la fel de simplă și la fel de ușor de parcurs cu privirea?

La prima vedere o sa îmi spuneți că nu, imaginea a doua este mult mai aglomerată și mult mai complicată, iar elementele care o aglomerează sunt cel mai probabil în opinia voastră copacii din partea de jos. Haideți să vedem un pic dacă este așa.

În primul rând trebuie să identificăm subiectul, iar acesta este casa, din mai multe motive. Unul dintre ele este bineînțeles faptul că este principalul element compozițional al imaginii, iar ochiul este atras de el datorită faptului că are un bun contrast, iar acoperișul formează o figură geometrică ușor de recunoscut. Un alt motiv ar fi pentru că recunoaștem forma casei și o asociem cu simbolistica acesteia. Revenind la subiectul nostru, ochiul este atras de acesta, după care își urmează traseul prin imagine și începe să coboare pe zona de umbră, un al doilea punct bine definit al imaginii. După ce ajunge în partea din stânga jos a imaginii, privirea este preluată de șirul de copaci și datorită celor câteva linii verticale direcționate în sus, este dusă înapoi la casă și căpițe. Dacă nu ar fi existat copacii din partea de jos, privirea ar fi fost purtată de umbre către colțul imaginii și cel mai probabil scoasă afară din cadru. Iată cum zona de jos care pare cea mai aglomerată și pe care o credeați la început inutilă, ne ajută să realizăm o compoziție mai armonioasă. O interpretare mai greoaie poate, care însă ne poate demonstra că uneori chiar și o imagine mai complexă poate fi interesantă.

A încercat cineva să se uite până acum la colțul stânga sus al imaginii, dincolo de acea linie subtilă de copaci? Banuiesc că nu, și asta pentru că acea zonă nu este atractivă și niciun alt element din compoziție nu ne duce cu privirea acolo.

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/640s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 116mm :: f/7.1 :: 1/1600s :: ISO 200

LINII ȘI PUNCTE FORTE ALE CADRULUI

Din pictură au ajuns și în fotografie câteva reguli despre plasarea subiectului în cadru, în funcție de liniile și punctele forte ale acestuia. Plasarea subiectului în aceste zone, va genera o imagine echilibrată, cadrată armonios, și plăcută la privire.

Secțiunea de aur

Cea mai armonioasă împărțire a unui cadru, o putem avea folosind secțiunea de aur. Această metodă vine din antichitate și definește o împărțire a cadrului în funcție de proporțiile laturilor.

Astfel dacă împărțim latura mare a cadrului la latura mică, obținem un raport egal cu numărul φ. Continuând această diviziune a cadrului, putem indentifica anumite puncte și linii forte.

Această împărțire armonioasă se regăsește bineînțeles, nu numai în toate celelalte arte, dar și în natură Ea nu trebuie tratată cu precizie matematică.

În cele două imagini alăturate puteți vedea două metode de a compune după regula secțiunii de aur. (Rușcuță - Lempeș, Brașov - foto 1; Ieud, Maramureș - foto 2)

CALCULUL SECȚIUNII DE AUR

Deși pare destul de multă matematică în formula de mai jos, calculul pentru aflarea secțiunii de aur nu este chiar atât de complicat. Dacă împărțim latura mare a cadrului (a+b în exemplu nostru) la latura mică, obținem o împărțire a cadrului într-un pătrat și un dreptunghi, iar dacă vom continua împărțirea dreptunghiului format după aceeași regulă la infinit, vom obține punctul forte al acestei regului, aflat la capătul spiralei desenate în schița de mai jos. Împărțirea aceasta va genera tot timpul numărul φ ce este egal cu 1,618.

Formula care poate calcula raportul laturilor este: (a+b)/a = a/b = φ = 1,618

Șirul lui Fibonacci: 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 89 144 etc. (orice număr din șir este suma celor două din fața lui, orice număr din șir împărțit la cel din fața lui va genera valoarea aproximativă de 1,618)

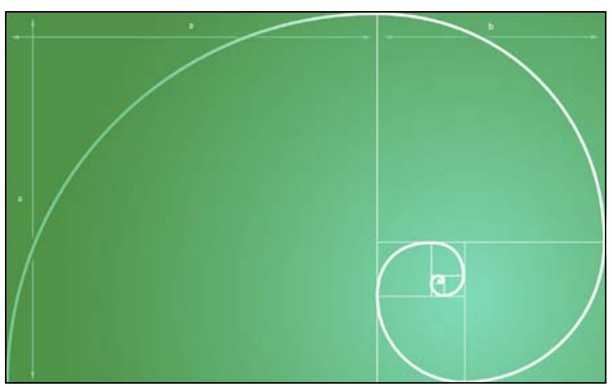

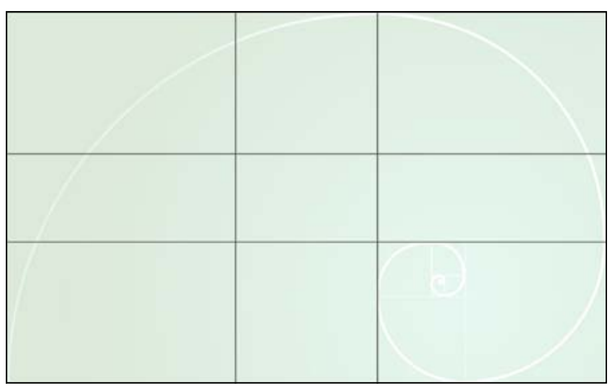

Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/8 :: 1/500s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 55mm :: f/7.1 :: 1/180s :: ISO 250

Regula treimilor

Dacă împărțim cadrul în trei părți egale, atât orizontal cât și vertical, putem obține o adaptare a secțiunii de aur, folosită în special pentru fotografierea într-un cadru cu proporția laturilor de 3:2.

Plasarea subiectului pe oricare dintre aceste linii sau în punctele de intersecție, va oferi o compoziție echilibrată și armonioasă.

Regula treimilor generează întotdeauna compoziții armonioase vizual, așa cum se vede și în prima imagine, unde pasărea ocupă un punct forte, iar fundalul, împărțit în trei zone de culoare diferite, se aliniază la cele două linii forte verticale. În imaginea de jos, copacul este plasat într-un punct forte, avem două treimi de pământ și o treime de cer. (Chirighița cu obraz alb - Delta Dunării - foto 1; Pasul Bratocea, Masivul Ciucaș - foto 2)

ÎMPĂRȚIREA CADRULUI FOLOSIND REGULA TREIMILOR

Regula treimilor este cea mai cunoscută regulă de compoziție din fotografie și una dintre cele mai simple. În schema de mai jos se poate vedea modul cum se împarte cadru cu ajutorul acesteia. Cele două linii orizontale și cele doua linii verticale se numesc linii forte, iar punctele lor de intersecție devin punctele forte ale cadrului.

În imaginea de mai jos se poate observa cum subiectul nostru, arborele, este situat pe o linie forte, în apropierea punctului forte stânga - jos, iar celelalte părți ale cadrului ocupă armonios zonele rămase. Zăpada ocupă treimea de jos, iar cerul cele două treimi rămase în partea de sus. Chiar dacă nu se acoperă perfect suprafețele, compoziția nu trebuie tratată cu precizie matematică. (Valea Dorului, Parcul natural Bucegi)

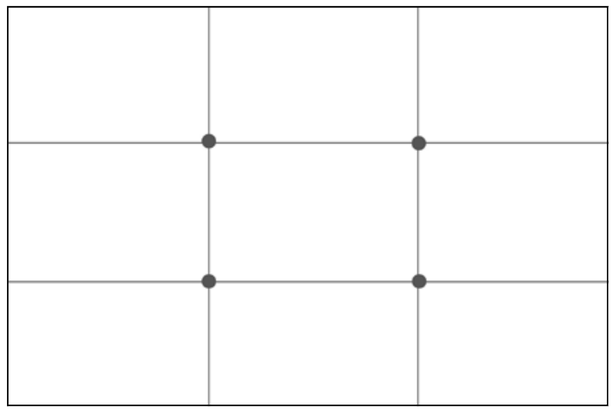

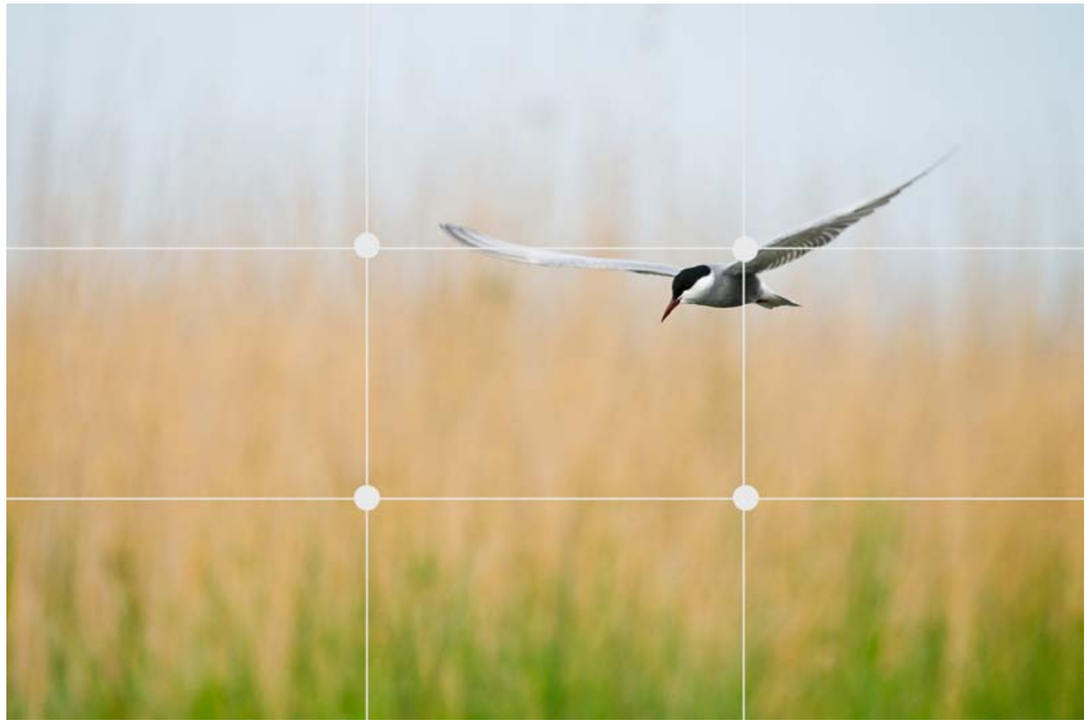

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/9 :: 1/640s :: ISO 450

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

PERSPECTIVA ȘI ADÂNCIMEA ÎN SPAȚIUL PLAN

Tot ceea ce vedem în jurul nostru este caracterizat prin trei dimensiuni, în momentul în care punem aparatul la ochi, nu numai că reducem totul la un cadru decupat dintr-un peisaj vast, dar reducem și cele trei dimensiuni la un spațiu plan. Astfel cadrul nostru fotografic este lipsit de o parte foarte importantă, adâncimea în spațiu.

A vedea fotografic înseamnă și a învăța diferența dintre cum vede ochiul uman și cum vede aparatul de fotografiat. Vederea binoculară ne dă astfel posibilitatea să estimăm distanța dintre elementele aflate în cadru.

Cel mai simplu procedeu de a simula într-un plan cu două dimensiuni, un plan cu trei dimensiuni, este folosirea perspectivei.

Aceasta este definită ca modul prin care obiectele aflate în cadrul nostru relaționează unele cu celelalte în spațiu.

Perspectiva sugerează ideea de adâncime într-o imagine, însă este numai o iluzie, deoarece orice fotografie este plană, cu doar două dimensiuni.

Dacă privim imaginea alăturată, putem vedea mai multe elemente care ne dau adâncimea în spațiu. Liniile convergente ale canalelor de noroi, formează o frumoasă perspectivă liniară, planurile din spate se suprapun și accentuează adâncimea în spațiu, copacii redau scala peisajului, iar ceața ajută la conturarea ideii de depărtare a zonelor aflate în fundal. (Vulcanii noroioși, Berca, Buzău)

SFAT PRACTIC - Cum să vezi fotografic

A vedea fotografic nu este neapărat un lucru ușor, însă partea frumoasă este că acest simț se dezvoltă de la sine, odată cu experiența acumulată. Ideea de bază este ca atunci când ai în față un peisaj, să înveți să decupezi din el numai ceea ce este important și interesant pentru fotografia ta. Chiar dacă la început poate fi grea o astfel de decizie și se rezolvă cel mai adesea prin surprinderea unui peisaj foarte vast în care mai multe elemente pot concura pentru poziția de subiect, cu timpul veți vedea că o să fiți mai selectivi.

Foarte important în tot acest proces de învățare. este și să înțelegem că fotografia este o lume bidimensională, plană și plată, așa că trebuie să căutăm permanent elemente care să îi dea dinamică și, poate și mai important, perspectivă. Toate regulile despre perspectivă și emularea ei în spațiul plan, despre care o să vorbim în continuare, sunt chestii relativ simple, care se întâlnesc continuu în jurul nostru și care ne ajută creierul să înțeleagă spațiul în trei dimensiuni. Important este să reușim să le găsim și să le combinăm armonios și în fotografie.

Simțul estetic al fiecărui fotograf se dezvoltă și el în timp, odată cu experiența, însă de un foarte mare ajutor în acest caz ne poate fi vizualizarea și analiza de imagini, și aici nu mă refer numai la fotografiile proprii. Dacă vă plac imaginile unui fotograf, încercați să îi înțelegeți abordarea, stilul, modul cum își alege cadrele. Cautați să descoperiți de ce imaginile lui par tridimensionale, iar ale voastre plate. Tot acest proces de evaluare vă va fi foarte util pentru a înțelege compoziția și poate și mai important, vă va ajuta să vedeți fotografic.

Când știți că sunteți pe drumul cel bun? În momentul în care lumea din jurul vostru începe să se împartă în cadre fotografice, iar pe stradă nu o să mai vedeți oameni și case, ci oportunități pentru imagini interesante.

Nikon D300 (DX) :: 24mm :: f/8 :: 1/200s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Perspectiva și adâncimea în spațiul plan

Prin combinaţia procedeelor de redare a perspectivei și adâncimii în spațiul plan, se pot obţine rezultate mult mai puternice şi mai convingătoare. Compoziția finală va fi un rezultat al îmbinării armonioase a tuturor regulilor și sfaturilor descrise, indiferent că sunt legate de compoziție sau de perspectivă.

În imaginea de mai jos putem vedea cum se combină aproape toate procedeele descrise, iar imaginea capătă o adâncime mai bună în spațiu. Regulile de compoziție sunt și ele prezente, avem o treime de cer și două de sol, iar o parte principală a cadrului, zona stâncoasă din prim-plan, este poziționată într-un punct forte. Se mai poate observa cum toată imaginea concentrează privirea, datorită liniilor din cadru, către vârful de munte din planul al doilea.

Creasta Pricopanului, Parcul național Munții Măcinului

Nikon D3s (FX) :: 16mm :: f/22 :: 1/30s :: ISO 200

PERSPECTIVA LINIARĂ
Norii sunt mai mari și mai masivi în planul apropiat și se micșorează pe măsură ce se îndepărtează către fundal, iar acest lucru generează o bună perspectivă liniară.

FENOMENELE ATMOSFERICE
În planul îndepărtat al imaginii, din cauza furtunii prezente, planurile nu se mai deosebesc atât de bine, iar vizibilitatea este foarte scăzută.

PERSPECTIVA LINIARĂ
Linia imaginară formată de pietrele din prim-plan ce se pierd în depărtare și continuă cu linia crestei formează o bună perspectivă liniară.

SCALA ȘI SUPRAPUNEREA
Pietrele din prim-plan se suprapun și se continuă cu altele în depărtare, iar astfel se formează o bună perspectivă, iar peisajul are o scală măsurabilă.

ARMONIA VIZUALĂ

Dincolo de orice regulă de compoziție, tot ceea ce contează într-un cadru este armonia vizuală. În definitiv, cel ce privește o imagine nu se gândește cât de bine respectă sau nu anumite reguli, ci mai degrabă este atras de un echilibru vizual.

Fotocompoziția este un proces ce se învață în timp, mai ales după multă practică și vizualizare de imagini. Respectarea regulilor nu generează neapărat și imagini reușite, de cele mai multe ori contează mai mult mesajul, abordarea, ideea sau momentul surprins.

Imaginea finală este inevitabil rezultatul unor cunoștințe pe care le avem legate de compoziție, dar mai presus de asta este rezultatul modului în care reușim să gestionăm o anumită oportunitate.

Atunci când ne alegem un cadru pe care să îl fotografiem, trebuie să urmărim toate elementele care îl compun. În imaginea alăturată am ales pentru început prim-planul care să o compună armonios, apoi subiectul, stânca, după care am așteptam momentul oportun pentru a declanșa.

STUDIU DE CAZ - Abordarea diferită

Probabil cu toții am văzut sau chiar am fotografiat Castelul Bran așa cum îl arată prima fotografie. Este o abordare clasică și probabil cea mai cunoscută, deoarece este accesibilă chiar din drumul principal. Cu doar un pic de răbdare pentru a descoperi o locație inedită din apropiere și cu o abordare diferită, putem fotografia castelul din spate, obținând o imagine mai bună și mult mai interesantă cum este cea din a doua fotografie. Deși cele două imagini reprezintă același subiect, rezultatele pot fi așa cum se vede, complet diferite. Chiar dacă în primul caz poate părea mai impunător, castelul este așa cum îl știe toată lumea, în schimb imaginea a doua postează clădirea în decor și îi accentuează forma de fortificație. (Bran, Brașov)

Fuji S3000 :: f/4.5 :: 1/550s :: ISO 100

Nikon D100 (DX) :: 46mm :: f/6.3 :: 1/160s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 15mm :: f/22 :: 1,3s :: ISO 200 :: Parcul național Ceahlău

TEMA 02
Fotocompoziția

Pentru această temă vă propun un studiu de caz și un experiment, atât pentru a vă face o autoevaluare cât și pentru a experimenta regulile învățate.

STUDIU DE CAZ

Ca orice fotograf probabil că dețineți o mică sau poate chiar mare colecție de fotografii personale. Vă invit să vă faceți un test de autoevaluare și să vă uitați peste fotografiile pe care le considerați cele mai reușite. Acum că ați învățat câte ceva despre regulile de compoziție încercați să vă analizați imaginile realizate până în prezent.

EXPERIMENT

Folosind regulile de compoziție și tehnicile de redare a adâncimii în spațiul plan, realizați câteva fotografii cu un subiect la alegere.

Cele mai bune cinci imagini obţinute trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi o evaluare a imaginilor şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea acestora.

Așa cum am tot repetat pe parcursul acestui capitol, simplitatea este cel mai bun mod de a compune. Cu cât elementele sunt mai simple și cu mesaj ușor de înțeles cu atât imaginea va transmite mai ușor ceva celui care o privește. (Șirnea, Culoarul Rucăr-Bran, Brașov)

PONT - rezolvare temă

Pentru a vă facilita munca, realizați imagini care să se încadreze în genul preferat de fotografie și de preferabil în lumină naturală pentru a lucra mai ușor cu aparatul de fotografiat.

Compoziția nu este neapărat un lucru ușor de învățat, mai ales pentru că vine în timp și cu multă experiență. Încercați întotdeauna să simplificați cadrul atunci când realizați experimentul de mai sus și încercați să înțelegeți importanța fiecărui element care vă compune imaginea.

Tot ca un studiu, puteți să vă uitați pe imagini ale fotografilor preferați și să încercați să le înțelegeți compozițiile. Studiați imaginile câștigătoare la diferite concursuri de profil. Fotocompoziția se învață atât în fața subiectului, cu aparatul în mână, dar și prin autoevaluare și studii de caz. (Pelican comun - Delta Dunării)

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/800s :: ISO 200

Fuji S3000 :: f/8 :: 1/640s :: ISO 100

În această imagine subiectul nostru este brusturele din prim-plan, iar ceilalți aflați în planul al doilea dau o scală peisajului. Compoziția este una simplă, realizată cu ajutorul regulii treimilor. (Valea Beușniței, Cheile Nerei)
Nikon D3x (FX) :: 24mm :: f/22 :: 5s :: ISO 100

LUMINA ÎN FOTOGRAFIE
EXPUNEREA

TIPURI DE LUMINĂ :: DIRECȚIA LUMINII :: CARACTERISTICILE LUMINII :: CULOAREA LUMINII :: EXPUNEREA

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

INTRODUCERE

"'Fotografia, un tablou pictat de soare fără educație artistică." - Ambrose Bierce

Aşa cum spuneam la începutul cursului, fotografie înseamnă "desen cu lumină". De aici rezultă faptul că nu poate exista fotografie fără lumină.

Ce face însă diferenţa între o fotografie reuşită şi sute de alte imagini, atâta timp cât toate au la baza creaţiei lumina?

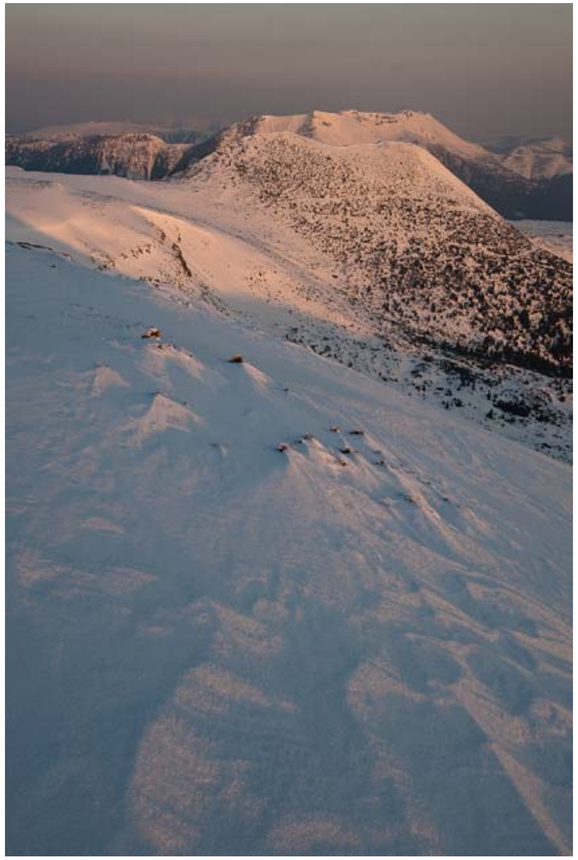

Nikon D700 (FX) :: 28mm :: f/22 :: 1/60s :: ISO 200

Această diferenţă este dată de modul în care folosim lumina, de orele la care fotografiem şi de modul cum combinăm şi armonizăm culorile.

Alături de subiect şi compoziţie, despre care am discutat, lumina este un element cheie în realizarea unei fotografii reuşite.

STUDIU DE CAZ - Lumina ca element de compoziție

Există anumite cazuri în care lumina nu este doar cea care ne crează imaginea, dar poate ajuta și la realizarea unei mai bune compoziții. În astfel de situații, lumina este practic un element important în cadru.

Dacă privim imaginea din dreapta, putem vedem cum liniile de lumină laterală din prim-plan conduc privirea în cadru, către subiectul aflat în partea superioară a imaginii. În stânga, lumina din prim-plan nu mai formează astfel de linii, iar privirea noastră nu mai este la fel de bine direcționată către subiect.

După cum vedeți, în aceste două imagini, lumina a fost un element definitoriu în realizarea unei compoziții reușite. În același timp, observăm cum lumina a delimitat subiectul, crestele din spate, atât de zona prim-planului, cât și de cea a fundalului.

Orice imagine este influențată de modul cum cade lumina în cadru, așa că trebuie să vă învățați să găsiți de fiecare dată unghiul potrivit de abordare și momentul optim pentru declanșare pentru a obține cele mai interesante imagini.

Parcul național Călimani

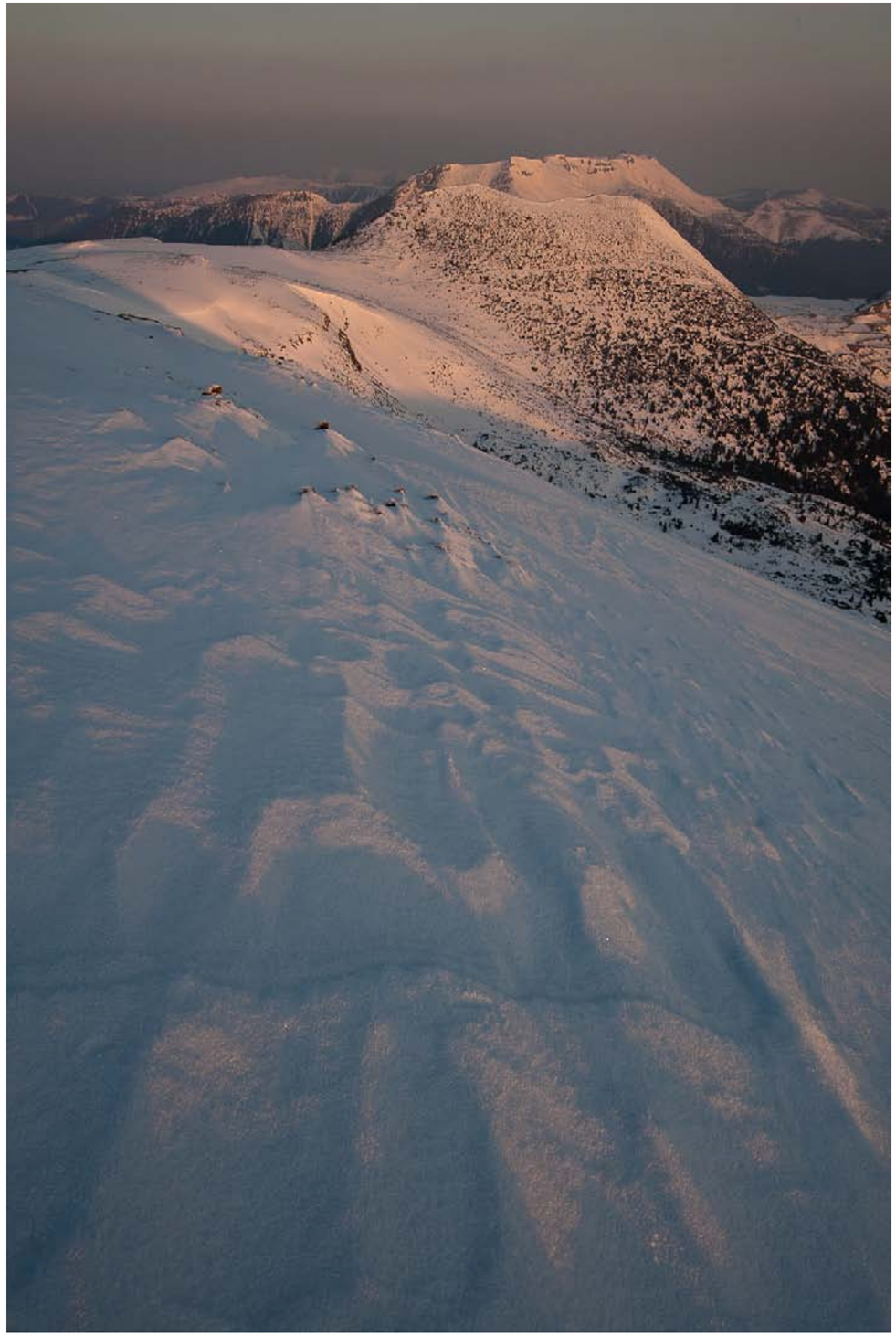

Nikon D700 (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/60s :: ISO 200

LUMINA MOALE

Acest tip de lumină provine în general de la o sursă mare şi difuză. Fie că este vorba de o zi înnorată, când lumina nu este direcţională şi învăluie subiectul din toate părțile, fie că discutăm despre o lumină ambientală realizată în studio, caracteristicile sunt aceleași.

Contrastul este redus, iar umbrele vor fi şterse, cu detalii pe toată suprafaţa. Într-o astfel de lumină se pune în evidenţă o întreagă gamă de tonuri de culoare.

În acest caz nu putem discuta despre o direcție clară a luminii, ci mai degrabă de o lumină uniformă, ambientală, uneori destul de plată.

Avantaje:

- Cantitatea de lumină mai redusă poate facilita lucrul cu timpi mai lungi de expunere;
- Lumina nu are o direcție clară și învăluie uniform subiectul;
- Contrastele reduse cresc nivelul detaliilor din cadru;
- Culorile sunt mai pastelate și crează atmosferă.

LUMINA TARE

Acest tip de lumină apare atunci când vine direct de la soare sau orice altă sursă. Lumina obținută are tendinţa de a fi puternică şi direcţională.

În astfel de condiții avem contraste puternice, cu zone de umbre adânci şi zone de luminozitate mare. Culorile sunt redate în general bine, dar se vor pierde detalii în zonele cu un contrast ridicat.

Avantaje:

- Cantitatea de lumină mai mare facilitează lucrul cu timpi scurți de expunere;
- Lumina are o direcție clară și ajută la redarea perspectivei;
- Contrastele pot crea imagini mai dramatice;
- Culorile sunt redate mai viu.

STUDIU DE CAZ - Lumina moale vs. lumina tare

În prima imagine din dreapta, putem observa o lumină moale ce învăluie peisajul din jur, conferind o atmosferă interesantă. În a doua imagine lumina mai tare și direcționată pune în evidență zonele pe care le luminează, atât ambarcațiunea, cât și muntele din spate. Am putea spune că în aceste două cazuri lumina potrivită pentru imagini este chiar cea surprinsă, însă este greu să ne imaginăm cum ar fi dacă ar fi exact invers.

Nu există o regulă strictă când vine vorba de tipul luminii, ambele cazuri putând genera imagini spectaculoase și în funcție de subiect, de cât de bine este evidențiat acesta, sau de cromatica din cadru. Ce putem remarca însă, așa cum o să vedem în continuare, este că lumina tare, având o direcție, poate genera alte caracteristici ce pot influența foarte mult impactul unei imagini și mai ales perspectiva acesteia.

Dolomiți, Italia - foto 1; Husavik, Islanda - foto 2

Nikon D100 (DX) :: 70mm :: f/10 :: 1/350s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 116mm :: f/5.6 :: 1/1250s :: ISO 200

DIRECȚIA LUMINII

Când discutăm despre direcția luminii trebuie să ne gândim la o lumină mai puternică (tare) și direcțională. Lumina moale, de obicei învăluie subiectul, direcția acesteia fiind mai greu de stabilit. Soarele poate influența foarte mult o fotografie, deoarece în funcție de poziționarea noastră față de el și de subiect, putem obține direcția luminii.

Lumina poate cădea pe subiect din foarte multe direcţii, există însă patru cazuri de iluminare uzuală despre care putem discuta: *lumină de sus, frontală, laterală* sau *contralumină*.

Când discutăm despre direcția luminii ne raportăm inevitabil la o lumină tare, așa cum apare ea și în imaginea alăturată. Aici lumina vine preponderent de sus și după cum se poate vedea are contraste destul de mari, culorile fiind redate bine cu tente însă destul de reci.

DIRECȚIA LUMINII

În schița de mai jos puteți vedea cum evoluează lumina în funcție de direcția ei și care este unghiul sub care cade pe subiect. În partea din stânga avem evidențiate lumina laterală și lumina de sus, și putem observa și culoarea acesteia dată de culoarea soarelui din schiță. Cu cât este mai razantă cu solul, cu atât este mai caldă. Se răcește pe măsură ce soarele urcă mai sus pe boltă. Lumina poate fi considerată laterală până când ajunge să cadă sub un unghi de aproximativ 45 de grade față de subiect, bineînțeles că nu contează dacă vine din stanga sau din dreapta acestuia.

Partea a doua a schiței arată lumina frontală și contralumina și se schimbă și unghiul de fotografiere pentru a putea evidenția aceste două cazuri. Lumina frontală apare atunci când avem soarele în spatele nostru, iar cea din spate când acesta este în fața noastră. Direcția este calculată în funcție de cum cade lumina pe subiect și nu în funcție de cum este poziționat fotograful față de aceasta.

Fiecare tip de lumină va fi tratat în amănunt în continuare, ce este însă important de amintit este că lumina poate avea nenumărate alte unghiuri, acestea patru fiind cumva cele mai simple de explicat mai generic.

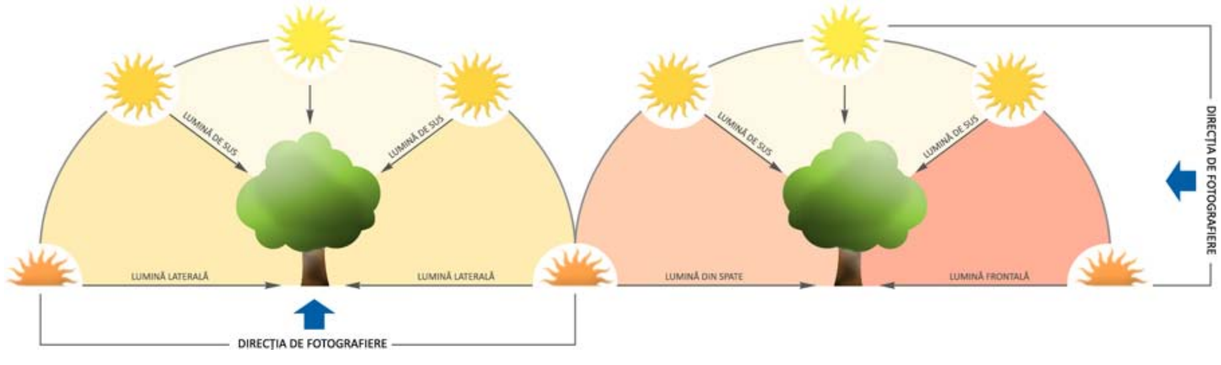

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/7.1 :: 1/200s :: ISO 400 :: Mănăstirea Peri, Maramureș

LUMINA FRONTALĂ

Această lumină, este cea în care se lucrează cel mai ușor și se obține atunci când fotograful se află între sursa de iluminare și subiect.

Umbrele obţinute sunt ascunse în spatele subiectului, iar din cauza luminii plate, cadrul nu are dimensiune şi profunzime, ceea ce reduce semnificativ dramatismul unei imagini.

În fotografia de peisaj, acest tip de lumină este de evitat, deoarece cadrul nu are dimensiune şi dinamism, ceea ce reduce semnificativ dramatismul unei imagini. La portret această lumină va fi deranjantă nu numai pentru subiect, ce va avea lumina în ochi, dar și pentru cel ce privește imaginea. Fața personajului va apărea plată și fără perspectiva pe care o oferă uneori umbrele.

Dezavantaje:

- Lipsa umbrelor și a profunzimii din cadru;
- Obținerea unei lumini plate, fără perspectivă.

Avantaje:

- Evidențierea subiectului de fundal printr-o separare a planurilor luminate diferit;
- Evidențierea modelelor de pe suprafețele plate și redarea corectă a culorilor vii.

STUDIU DE CAZ - Dezavantajele și avantajele luminii frontale

Cele două imagini de mai jos au o evidentă problemă în redarea perspectivei, deoarece planurile par aproape lipite unul de celălalt. Acest fapt se datorează în primul rând luminii frontale și lipsei umbrelor. În cele două imagini din dreapta putem evidenția și avantajele luminii frontale. În primul exemplu o separare a păsării de fundal cu ajutorul luminii, iar în al doilea exemplu o evidențiere frumoasă a detaliului arhitectural, cu o bună redare a culorilor.

Bran, Brașov - foto 1; Racoș, Brașov - foto 2; Stârc galben - Delta Dunării - foto 3; Stema orașului - Casa Sfatului, Brașov - foto 4

Fuji S3000 :: f/8 :: 1/200s :: ISO 100

Nikon D300 (DX) :: 18mm :: f/4 :: 1/640s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/500s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 135mm :: f/4.5 :: 1/1600s :: ISO 200

Avantajele și dezavantajele contraluminii

Cu siguranță fotografia în contralumină are dificultățile ei, însă dacă reușiți să treceți de acestea, imaginile realizate pot câștiga un plus de valoare și vor fi mai dramatice. Siluetele, formele și anumite fenomene atmosferice, pot fi cel mai bine redate într-o astfel de lumină așa că trebuie să acordăm o atenție deosebită avantajelor pe care acest tip de lumină le are.

- SILUETELE

Fotografia în contralumină favorizează redarea siluetelor, însă de obicei acestea suferă prin lipsa detaliilor de pe suprafața lor, datorită contrastului puternic.

- ATMOSFERA

Fotografiile în contralumină sunt mai dramatice datorită contrastelor puternice obținute și pot avea o atmosferă mai interesantă.

Parcul național Semenic - Cheile Carașului

- FENOMENELE ATMOSFERICE

Unele fenomene atmosferice, cum ar fi ceața și pâcla, sunt foarte bine puse în evidență de contralumină.

- SUPRAFEȚELE TRANSLUCIDE

Orice suprafață care lasă lumina să treacă prin ea va căpăta un plus de culoare atunci când este fotografiată cu lumina din spate, așa cum se poate vedea la ceața din imaginea de mai jos.

Islanda

- LUMINĂ DIRECTĂ

Atunci când avem sursa de iluminare în față, poate apărea un efect de *flare* deranjant pentru cel ce privește imaginea, în același timp însă, sursa de lumină fotografiată poate aduce un plus de interes în cadru. Efectul de mai sus se poate vedea în exemplu sub forma unei pete verzui de lângă soare.

- CONTRASTUL

Lumina din spate generează contraste mai puternice decât lumina laterală, cel mai frecvent fără detalii, atât în zonele întunecate cât și în lumină puternică.

Mănăstirea Horezu, Vâlcea

Nikon D700 (FX) :: 24mm :: f/16 :: 1/60s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 24mm :: f/11 :: 1/500s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/16 :: 1/400s :: ISO 200

Orice apus de soare, oricât de spectaculos ar fi, are nevoie de siluete care să se profileze pe acesta pentru a crea o imagine mai interesantă. (Mănăstirea Bârsana, Maramureș)
Nikon D300 (DX) :: 18mm :: f/4 :: 1/200s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Diferența dintre lumină frontală și contralumină

Pentru a putea înțelege mai bine diferența dintre aceste două tipuri de lumină, haideți să facem o comparație între fotografiile de mai jos. În prima avem lumină din spate, cu umbre puternice, cu un contrast ridicat și cu amplificare de culoare în suprafețele translucide ale petalelor și frunzelor. În a doua fotografie lumina cade frontal pe floare, avem culori bine redate, detalii mai multe în umbră, însă nu avem dramatismul din prima imagine.

Chiar dacă o fotografie în contralumină va fi mai greu de expus și va genera mai multe probleme tehnice, rezultatele obținute, așa cum se pot vedea și în imaginea alăturată, merită tot efortul nostru.

Parcul Național Rodna - foto 1 și 2; Uttakleiv, Lofoten, Norvegia - foto 3

Nikon D100 (DX) :: 105mm :: f/6.3 :: 1/160s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 105mm :: f/6.3 :: 1/250s :: ISO 200

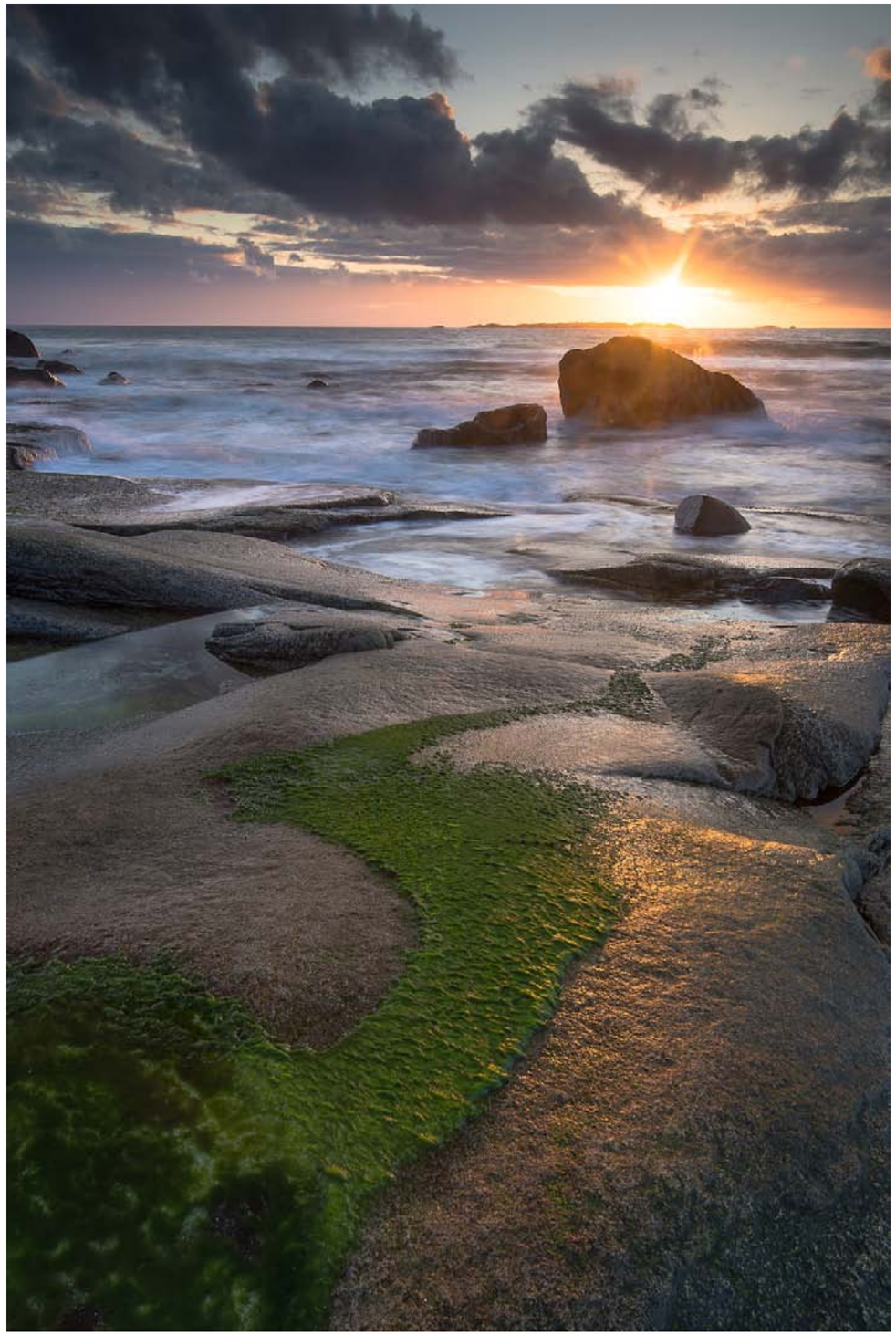

Nikon D4 (FX) :: 24mm :: f/22 :: 2s :: ISO 100

CULOAREA LUMINII

Un fascicul de lumină albă ce trece printr-o prismă, se descompune într-un fascicul conic ce conţine culorile curcubeului: roşu, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo şi violet. Fiecare dintre aceste culori se evidențiază datorită lungimii de undă diferită.

Dintre toate culorile formate, numai trei sunt necesare pentru formarea celorlalte. Acestea, numite culori primare aditive, sunt roșu, verde și albastru. Toate celelalte se numesc binare şi se pot obţine prin amestecarea celor trei. Combinate în proporții egale, cele trei culori primare formează lumină albă.

Culorile primare substractive, sunt formate din cian, magenta și galben, iar prin combinarea lor în proporții egale obținem negru.

Culorile aditive definesc lumina și în același timp și echipamentele ce emit sau folosesc această lumină, precum camera foto sau monitorul computerului. Culorile substractive definesc lumina reflectată și sunt folosite pentru tipărire.

Pentru a putea înțelege mai bine culorile, le putem alcătui în roata culorilor, unde culorile primare sunt poziționate simetric în zone opuse.

Indiferent că sunt reci sau calde, vii sau subtile, culorile sunt mereu o parte importantă în orice imagine, mai ales pentru că sunt atractive pentru ochiul uman.

CULORI ADITIVE ȘI SUBSTRACTIVE

Culorile aditive sunt, așa cum spuneam mai sus, roșu, verde și albastru și adăugate în proporții egale formează lumina albă așa cum se poate remarca în ilustrația de mai jos. Combinate între ele două câte două, generează culorile substractive. Acestea din urmă se pot și ele combina, însă formează negru așa cum se vede în a doua reprezentare grafică. Deși am învățat în școală că avem ca și culori primare roșu, galben și albastru, cele trei prezentate aici ca fiind substractive și anume cian, magenta și galben, sunt de fapt pigmenții puri ale primelor trei.

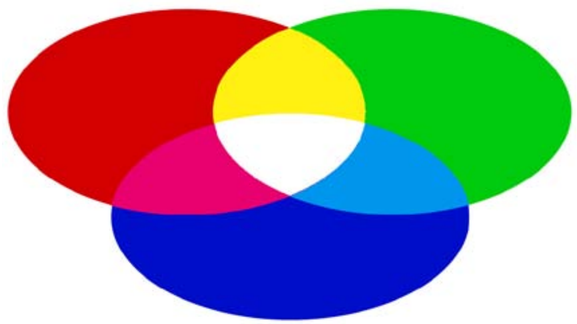

CULORI ADITIVE
(roșu - verde - albastru)

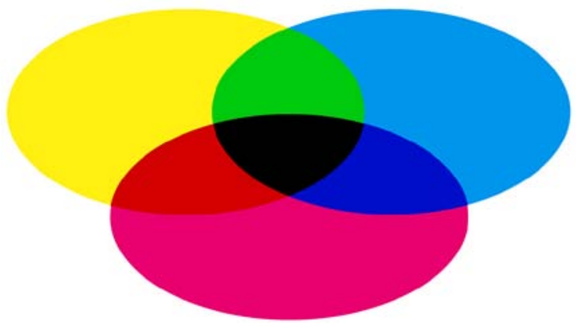

CULORI SUBSTRACTIVE
(cian - magenta - galben)

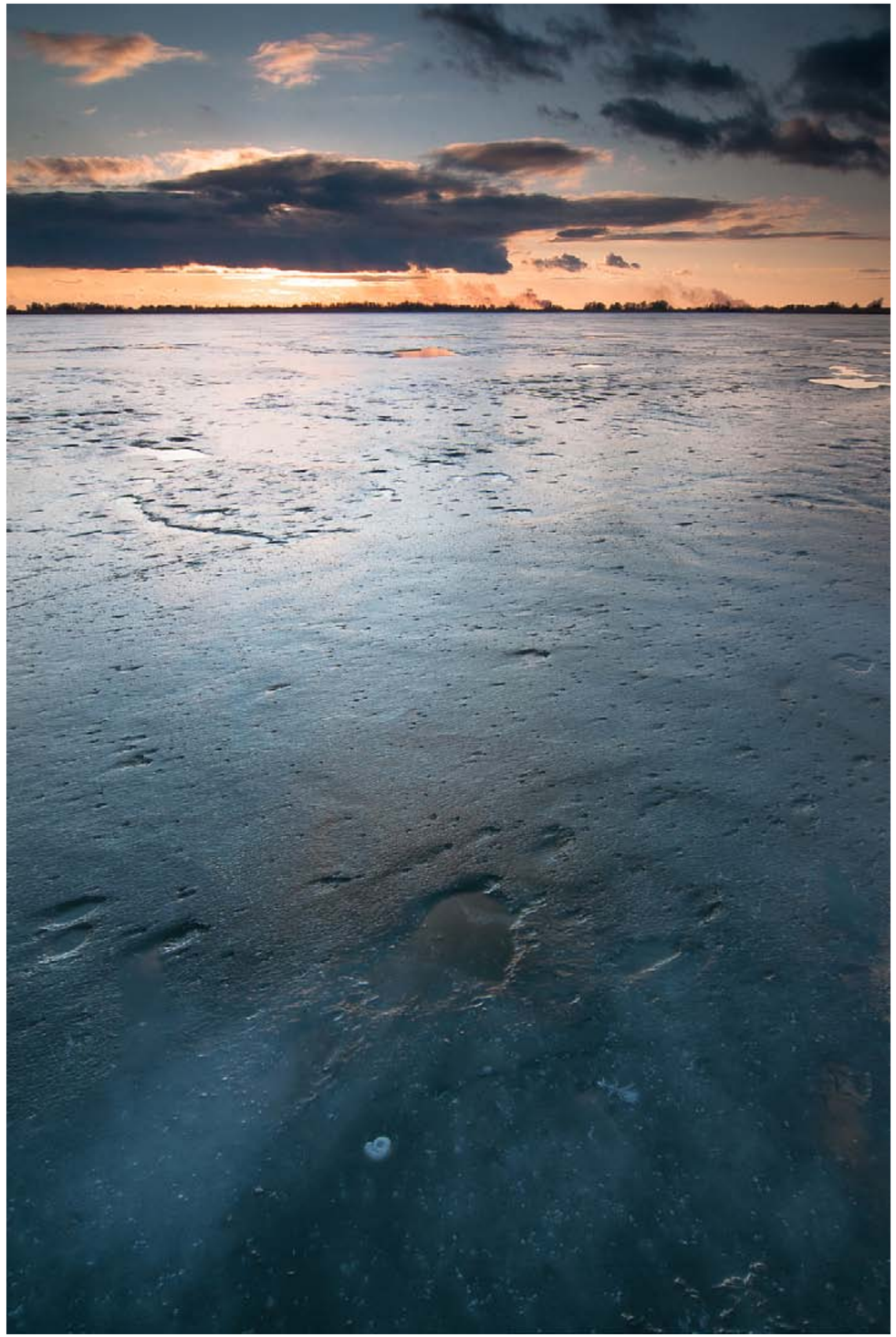

Nikon D300 (DX) :: 14mm :: f/22 :: 1/2s :: ISO 200 :: Delta Dunării

STUDIU DE CAZ - Modificarea luminii pe parcursul unei zile

Așa cum spuneam, pe parcursul unei zile, culoarea trece de la rece la cald. Mai jos puteți vedea patru fotografii cu același munte fotografiat atât în lumina rece din mijlocul zilei (prima imagine), dar și într-o lumină caldă de apus de soare (a doua imagine). Următoarele două fotografii reprezintă un moment de după apusul soarelui și unul din "ora albastră" de seară. Putem vedea foarte bine evoluția luminii pe tot acest parcurs.

Momentele de apus și răsărit pot fi influențate foarte mult de zona de pe glob în care ne aflăm. În imaginea din dreapta am fotografiat pasărea în apus de soare la miezul nopții, iar soarele încă mai era pe cer, datorită faptului că eram foarte aproape de Cercul Polar în plină vară.

Grande Jorasses, Mont Blanc, Franța - foto 1-4; Chiră arctică - Husavik, Islanda - foto 5

Nikon D100 (DX) :: 40mm :: f/9 :: 1/320s :: ISO 250

Nikon D100 (DX) :: 46mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 46mm :: f/8 :: 1/60s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/5 :: 1/90s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/1000s :: ISO 200

Combinații de culoare

Indiferent că discutăm despre culori primare substractive sau aditive, acestea se pot aranja în roata culorilor. Când vine vorba de culoare în artă, mai ales atunci când ne gândim la pictură, noi o să judecăm culorile după cele trei pe care le știm că sunt primare și care le pot genera pe toate celelalte prin amestec de vopsele. Acestea sunt roșu, galben și albastru.

În roata astfel formată putem să spunem că avem culori care se armonizează, atunci când discutăm despre culorile apropiate una de cealaltă, sau de culori care contrastează, aflate în părți opuse. Culorile complementare sunt poziționate diametral opus una față de cealaltă și se vor scoate întotdeauna în evidență.

Aşa cum vă puteţi imagina există numeroase moduri de a combina culorile, atât contrastant, dar şi armonios, atunci când combinăm culori apropiate ca nuanţă. Combinaţia de contraste crează dramatism, cea armonioasă crează atmosferă.

Prima imagine este compusă în cea mai mare parte din nuanțe de albastru și de portocaliu, ceea ce înseamnă că deși avem un contrast, culorile aflându-se diametral opus în roată, acestea sunt complementare și se armonizează frumos. În a doua imagine putem vedea co combinație armonioasă de culori calde.

CONTRASTUL ȘI ARMONIA CULORILOR

În prima reprezentare grafică, putem identifica, într-o variantă simplificată, culorile primare aditive, cele care alcătuiesc lumina. Când vine însă vorba de culoare așa cum este ea percepută în artă, adică vizual, culorile se alcătuiesc în roata a doua, cea a culorilor substractive, iar în acest caz avem ca și primare: roșu, galben și albastru. Diametral opus în această aranjare, se întâlnesc culorile complementare. Când vom discuta despre culoare așa cum o percepem noi vizual în fotografie, ne vom referi la această reprezentare grafică.

Nikon D300 (DX) :: 46mm :: f/16 :: 13s :: ISO 200 :: Rohia, Maramureș

Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/8 :: 1/13s :: ISO 200 :: Reci, Covasna

Culorile calde ale unui răsărit de soare s-au armonizat frumos într-o tentă aproape uniformă și au generat o imagine simplă, cu un impact puternic. (Delta Dunării)

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/640s :: ISO 200

EXPUNEREA

Totalitatea cantității de lumină ce intră în cameră și este recepționată de senzorul digital, în timpul realizării unei imagini, reprezintă expunerea.

Cele două elemente care controlează creativ expunerea sunt diafragma (ce poate modifica profunzimea de câmp) şi obturatorul (ce modifică timpul de expunere). Expunerea este afectată și de sensibilitatea senzorului, ajustată de valorarea ISO.

Expunerea corectă este vitală în orice fotografie, deoarece crează atmosferă, subliniază lumina și formele, redă corect culoarea, separă tonurile și subliniază detaliile.

Dacă o imagine se expune mai mult decât trebuie, aceasta va avea tonuri mai deschise și va avea zone de alb fără detaliu, fotografia devine astfel supraexpusă. Dacă se expune mai puțin, fotografia va avea tonuri mai întunecate și uneori lipsite de detalii și putem spune în acest caz că este subexpusă.

STUDIU DE CAZ - Supraexpunerea și subexpunerea

În cele două imagini de mai jos putem vedea două cazuri în care expunerea din fotografie este greșită. În prima dintre imagini avem un caz de supraexpunere și putem observa cum se pierd detaliile de pe cer și zăpadă, iar în a doua imagine avem subexpunere, existând foarte multe zone complet întunecate. Imaginile corecte se regăsesc alăturat, unde putem observa detalii pe toată suprafața cadrului, indiferent că discutăm despre zonele cu lumină mai puternică sau zonele mai întunecate. Expunerea este foarte importantă în fotografie, așadar este vital să îi acordăm întotdeauna o atenție deosebită.

Moieciu de Jos, Culoarul Rucăr - Bran, Brașov - foto 1; Bârsana, Maramureș - Foto 2

Imagine supraexpusă

Imagine subexpusă

Nikon D300 (DX) :: 24mm :: f/22 :: 1/13s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/8 :: 1/500s :: ISO 400

MODURI DE EXPUNERE

Aparatul foto oferă mai multe moduri de expunere, astfel identificând programe automate (pentru diferite tipuri de subiecte), programe semiautomate (prioritate de timp sau de diafragmă) și un mod manual.

Modurile automate predefinite

Sunt întâlnite cel mai adesea la camerele DSLR din gama *entry level*, însă lipsesc la camerele semiprofesionale și profesionale. Aceste moduri automate vă oferă o reglare automată a parametrilor în funcție de subiectul ales, având predefinite programe pentru macro, peisaj, acțiune, portret etc. Măsurarea expunerii se face în acest caz automat și nu aveți posibilitatea să faceți ajustări manuale.

Modul program (P)

Acest mod, deși este un mod automat, alege singur valorile de expunere, diafragma și obturatorul, însă vă lasă să modificați aceste valori în pereche. Dacă de exemplu recomandarea aparatului a fost f/2.8 cu 1/30, puteți alege o altă diafragmă sau un alt timp, după preferință, celălalt parametru fiind și el ajustat automat.

Uneori o imagine se poate realiza foarte ușor, fără probleme tehnice deosebite, așa cum se poate vedea în prima fotografie alăturată. În acest caz nu prea contează în ce mod al aparatului lucrați, deoarece obțineți ușor rezultatul dorit. Alteori însă, în momentele în care expunerea este mai dificilă, cu un contrast foarte mare, așa cum se vede în a doua imagine, alegerea modului de expunere este foarte importantă (modul manual în exemplu).

SELECȚIA MODURILOR DE EXPUNERE

Aparatele foto *entry level*, au de obicei o rotiță selectoare, de unde pot fi alese modurile de expunere, fie că este vorba de cele predefinite, sau de cele semiautomate și modul manual. Această rotiță este de obicei găsită deasupra aparatului, așa cum se poate vedea și în prima imagine de mai jos. La aparatele din gama semi-profesională și profesională, modurile automate nu mai există, iar rotița selectoare poate fi înlocuită de un buton de selecție, numit *Mode* în exemplul de mai jos. În cartea tehnică a aparatului o să puteți citi exact cum se poate face această selecție pe camera pe care o dețineți.

Nikon D5100

Nikon D300

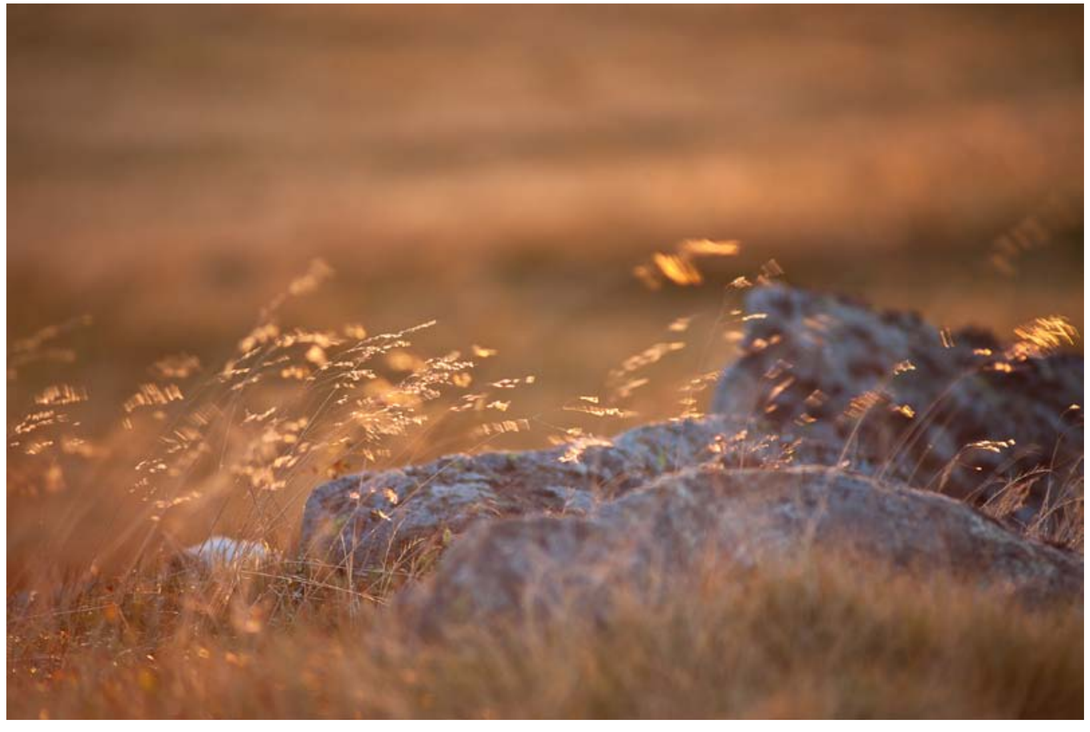

Nikon D700 (DX) :: 260mm :: f/5.3 :: 1/60s :: ISO 200 :: Munții Semenic

Nikon D3x (FX) :: 40mm :: f/32 :: 1/40s :: ISO 200 :: Lacul Ana, Retezat

Metode de măsurare a expunerii

Pentru a putea măsura expunerea, putem alege de obicei dintre trei moduri, fiecare cu proprietăți specifice și utile în circumstanțe diferite. Această măsurare are la bază exponometrul incorporat al aparatului și punctele de focus.

Măsurarea matricială sau evaluativă (*matrix*)

Această metodă măsoară expunerea în mai multe puncte ale cadrului și face o medie, fără a favoriza niciuna dintre zone. Este considerată cea mai utilă metodă de măsurare pentru majoritatea expunerilor, atâta timp cât tonurile sunt distribuite relativ uniform și nu există contraste foarte puternice.

Este recomandat să folosiți această metodă, acolo unde lumina se schimbă rapid și nu aveți foarte mult timp la dispoziție pentru reglaje mai amănunțite.

Măsurarea preponderent central (*center-weighted*)

Principala metodă de măsurare folosită de camere de foarte multă vreme, aceasta măsoară lumina din întreg cadrul, însă dă o importanță mai mare centrului (în jur de 15%). Acest mod de măsurare este util mai ales atunci când subiectul este destul de mare și evident în cadru și vrem să îi dăm lui importanță. Pentru că trebuie făcută o măsurare cu subiectul în centrul vizorului, trebuie să ne gândim și la recadrarea ulterioară a acestuia cu o metodă de blocare a expunerii.

MĂSURAREA EXPUNERII

În funcție de aparat, măsurarea expunerii poate fi reglată fie cu ajutorul unui buton și a unei rotițe de selecție (aparatele *entry-level* mai avansate), fie cu ajutorul unui reglaj special aflat pe carcasa aparatului (aparatele profesionale și semiprofesionale), fie din meniu (aparatele *entry-level*). Cele mai frecvente simbolurile folosite pentru cele trei moduri de măsurare le vedeți alăturat.

Matricial (evaluativ)

Preponderent central

Spot

Reglaj cu ajutorul unui buton și a unei rotițe de selecție la un aparat DSLR Nikon D7000

Reglaj cu ajutorul unui buton special la un aparat DSLR Nikon D800

Nikon D300 (DX) :: 19mm :: f/5 :: 1/2500s :: ISO 200 :: Matrix

Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/4.2 :: 1/3200s :: ISO 800 :: Center-weighted

VALOAREA ISO

ISO reprezenta în trecut sensibilitatea filmului, fiecare rolă având o valoare prestabilită din fabricare. La camerele digitale senzorul poate emula această sensibilitate. Cu cât valoarea ISO este mai mare cu atât senzorul devine mai sensibil și are nevoie de o cantitate mai mică de lumină pentru a fi expus corect.

La fel ca și timpul de expunere ISO este exprimat în numere ce reprezintă valori întregi sau treimi ale acestora. În cele mai multe dintre cazuri avem valori de 100, 200, 400, 800, 1600 etc., fiecare valoare dublând cu câte un *stop* de lumină pe precedenta.

Alegerea ISO se poate face fie automat, fie manual. Nu este recomandată varianta automată, deoarece aceasta poate alege valori mult prea mari care vor avea efecte negative asupra imaginii finale.

Valori ISO ridicate

Atunci când vrem să folosim valori ISO mai ridicate, trebuie să punem în balanță avantajele și dezavantajele generate de acest aspect. Cel mai deranjant este zgomotul de imagine, ce apare sub forma unor artefacte, asemeni unei granulații, ce alterează detaliile fine din imagine.

Avantaje:

- Obținerea unui timp mai scurt de expunere, ce avantajează lucrul în condiții de lumină mai slabă, atunci când nu avem la îndemână un trepied sau când fotografiem subiectul în mișcare.

Dezavantaje:

- Zgomot de imagine ridicat ce va influența aspectul final al imaginii;
- Pierderea detaliilor și alterarea culorilor;
- Obținerea unui contrast mai slab.

Zgomotul de imagine poate fi foarte ușor identificat dacă vizualizăm imaginea la *zoom* 100%, așa cum se vede și în imaginile alăturate. (Suciu de Sus, Maramureș)

VALORILE ISO

Tabel ce ne arată valorile ISO ale unui aparat foto. Între numerele îngroșate avem un *stop* de lumină, la fel ca la diafragmă sau obturator.

100	125	160	**200**	250	320	**400**	500	640	**800**	1000
1250	**1600**	2000	2500	**3200**						

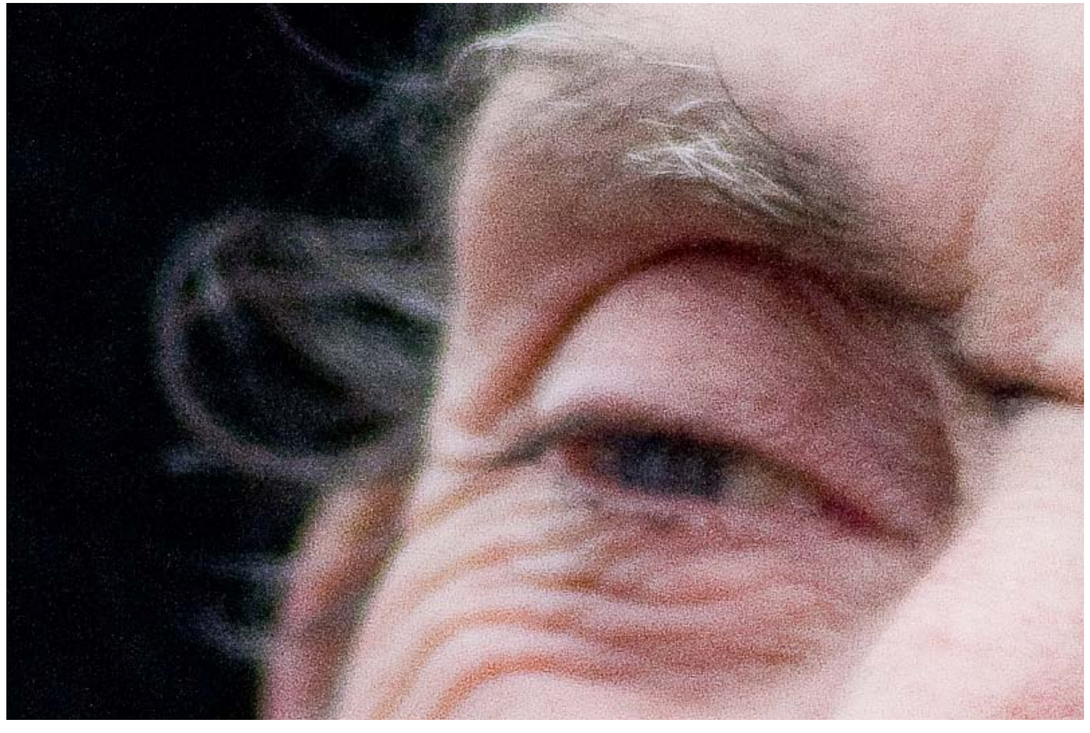

Zgomot de imagine - zoom 100%

Nikon D300 (DX) :: 185mm :: f/4.8 :: 1/200s :: ISO 1600

FILTRELE FOTOGRAFICE

Filtrele sunt dispozitive optice ce se ataşează în faţa obiectivului pentru a modifica lumina ce intră prin acesta, atât pentru a regla unele nereguli ale luminii naturale, dar şi pentru a obţine imagini creative. Filtrele pot fi rotunde, şi se înfiletează pe obiectiv, sau pătrate (dreptunghiulare) şi au un sistem special de prindere.

Sisteme de filtre

Atunci când vreți să folosiți mai multe filtre cel mai bine este să vă orientați către un sistem care să vă ofere mai multă versatilitate.

Avantaje:

- sunt versatile și se pot adapta cu ajutorul unui inel pe orice obiectiv, reducând numărul de filtre necesare;
- forma dreptunghiulară a filtrelor graduale permite poziționarea lor în orice poziție;
- permit configurarea și adaptarea sistemului în funcție de necesitate.

Sistem de filtre Lee

Filtrul UV

Acest filtru se folosește pentru a elimina radiația ultravioletă, ce este frecventă mai ales la altitudini mari, iarna pe zăpadă sau la nivelul mării.

Radiația UV este responsabilă de pâcla albăstruie ce se conturează în planul îndepărtat al peisajului pe care îl fotografiați. Atâta timp cât această radiație nu există filtrul nu are niciun efect vizibil, putând fi folosit pentru protecția lentilei frontale a obiectivului.

Filtrul UV pe care îl folosiți și pe care vreți să îl lăsați permanent pe obiectiv, trebuie să fie de foarte bună calitate, pentru a nu influența optica mult mai performantă a obiectivului. Este recomandat să scoateți filtrul UV atunci când folosiți un filtru de polarizare, deoarece acesta din urmă îndeplinește și funcțiile primului.

În dreapta puteți vedea pe muntele din partea din spate o pâclă albastruie. Această pâclă poate fi eliminată într-o oarecare măsură, folosind filtrul UV.

Filtru UV B+W

Nikon D100 (DX) :: 17mm :: f/11 :: 1/45s :: ISO 200 :: Șaua Strunga, Parcul natural Bucegi

STUDIU DE CAZ - Efectul filtrului de polarizare asupra cerului

În fotografia de peisaj filtrul de polarizare este aproape indispensabil, deoarece se poate folosi cu succes în foarte multe cazuri. Efectul acestui filtru se poate vedea în cele două fotografii din acest studiu de caz. Culorile cerului din imaginea din dreapta sunt mult mai saturate și mai frumoase iar prim-planul este mai bine evidențiat, față de fotografia de mai jos, în care nu a fost folosit un astfel de filtru.

Este important de știut că efectul filtrului de polarizare poate fi controlat, în cazul celui circular, de rotirea acestuia. În cazul filtrului liniar, există doar două poziții dintre care se poate alege.

Tre Cime, Dolomiți, Italia

Nikon D100 (DX) :: 34mm :: f/4.5 :: 1/80s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 34mm :: f/4 :: 1/60s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Folosirea filtrului gradual neutru la reflexiile în apă

Atunci când fotografiem reflexii trebuie să avem în vedere faptul că reflexia din apă este mai întunecată decât obiectul reflectat. Pentru a echilibra fotografia trebuie folosit un filtru gradual neutru. În prima fotografie putem vedea această discrepanță, cerul fiind mult mai luminos față de reflexia acestuia. În a doua imagine este folosit un filtru gradual neutru, pentru a echilibra cele două părți din cadru.

Filtrul folosit este reprezentat grafic în schița de mai jos, de asemenea și poziționarea lui peste imagine.

Cetatea Făgărașului, Făgăraș, Brașov

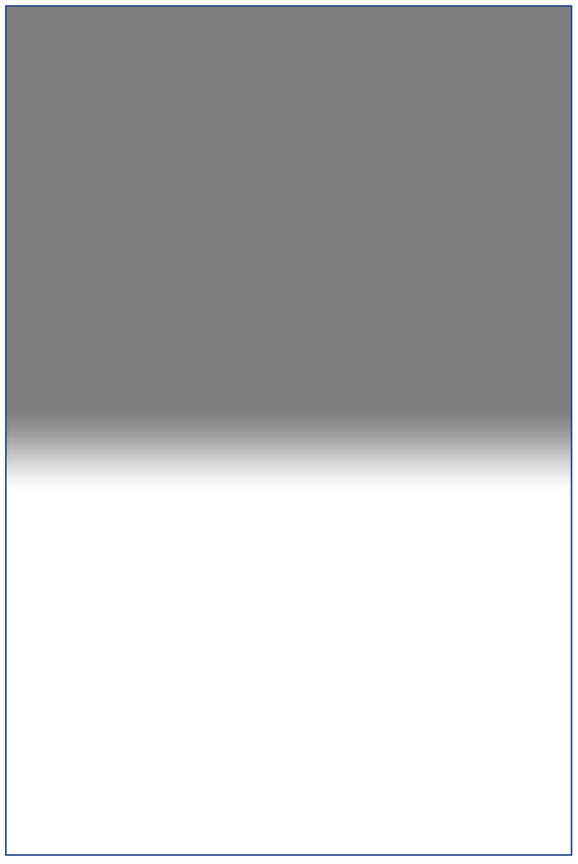

Filtru gradual neutru hard

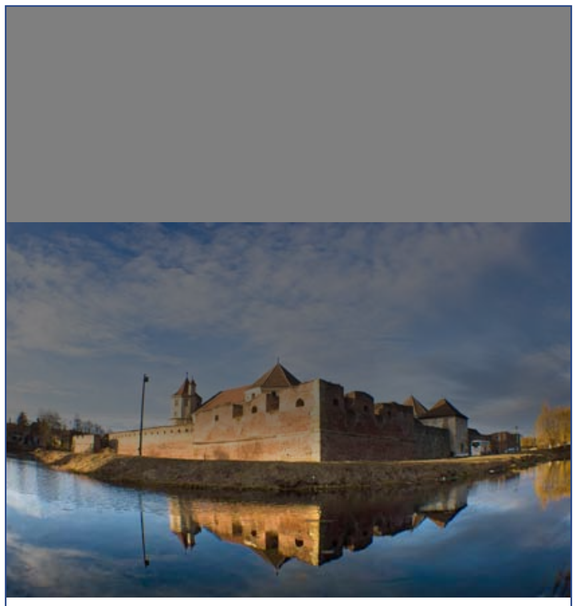

Filtru gradual neutru hard aplicat peste linia reflexiei

D100 (DX) :: 12mm :: f/4 :: 1/250s :: ISO 200 :: fără filtru

D100 (DX) :: 12mm :: f/4 :: 1/160s :: ISO 200 :: cu filtru

Greșeli comise frecvent atunci când folosim filtre

Folosirea filtrelor generează uneori anumite probleme pe care ar trebui să le evităm. În continuare le puteți vedea pe cele mai importante dintre acestea.

- ELIMINAREA REFLEXIILOR INTERESANTE

Uneori anumite reflexii pot fi foarte frumoase, așa că ar fi bine să nu le eliminați cu ajutorul filtrului de polarizare.

Parcul național Defileul Jiului

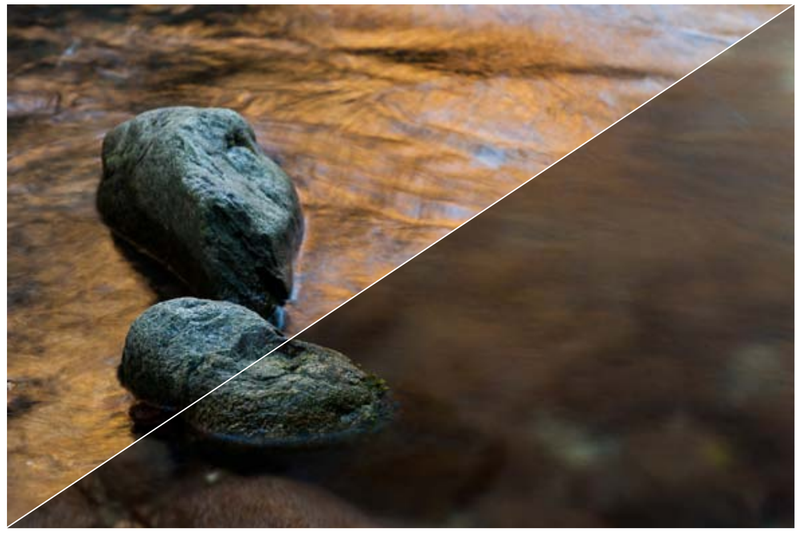

Nikon D3x (FX) :: 70mm :: f/8 :: 1/4s :: ISO 200

- DENATURAREA CULORILOR

Folosirea unor filtre mai puțin performante care denaturează culorile în combinație cu altele, așa cum se poate vedea la cerul din imaginea de mai jos, ce a căpătat o culoare violet destul de ciudată.

Jokulsarlon, Islanda

Nikon D300 (DX) :: 20mm :: f/22 :: 1s :: ISO 200

- ÎNTUNECAREA UNOR PĂRȚI DIN CADRU

Folosirea filtrului gradual necorespunzător și întunecarea unor zone din cadru, cum se poate vedea pe o parte din dealul din partea dreaptă din imaginea de mai jos.

Namafjall, Islanda

Nikon D300 (DX) :: 16mm :: f/22 :: 1/30s :: ISO 200

TEMA 03
Lucrul cu lumina și blițul

Pentru această temă vă propun două experimente simple și interesante în același timp, pentru a testa direcția și culoarea luminii și pentru a învăța cum se poate folosi un bliț de umplere.

EXPERIMENT 01

Folosind perioadele zilei și o poziționare adecvată, încercați să fotografiați o clădire importantă din orașul în care locuiți în câteva tipuri și direcții de lumină diferite.

EXPERIMENT 02

Încercați să găsiți un cadru, indiferent de subiect, în care să fie nevoie de un bliț de umplere pentru a acoperi o zonă umbrită.

Cele mai bune cinci imagini obţinute trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi un feedback asupra imaginilor şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea acestora.

Ora albastră este poate cel mai frumos moment în care se poate fotografia arhitectura unui oraș. Căutați să surprindeți această lumină în experimentul din această temă. (Biserica Neagră, Brașov)

PONT - rezolvare temă

Este recomandat să folosiți pentru primul experiment o lumină tare dintr-o zi însorită și o lumină moale dintr-o zi înnorată, dar și lumina caldă de la un răsărit sau apus de soare, sau ora albastră. În privința direcției luminii puteți încerca toate cele patru cazuri studiate.

Pentru experimentul al doilea, căutați un cadru în care să aveți o porțiune luminată pe care să focalizați și măsurați expunerea și una întunecată care să fie umplută cu blițul. Dacă aveți posibilitate și aparatul vă permite încercați diferite puteri ale blițului.

Dacă îi acordați suficientă atenție, primul experiment vă va ajuta să înțelegeți de ce anumite perioade ale zilei și anumite momente sunt mai fotogenice decât altele. Așa cum se poate vedea și în imaginea alăturată, lumina caldă de la apusul soarelui a scos foarte bine clădirea în evidență, așadar căutați astfel de momente pentru a înțelege pe deplin valoarea pe care lumina o poate da unei fotografii. (Casa Sfatului, Brașov)

Nikon D700 (FX) :: 27mm :: f/8 :: 1/1600s :: ISO 200

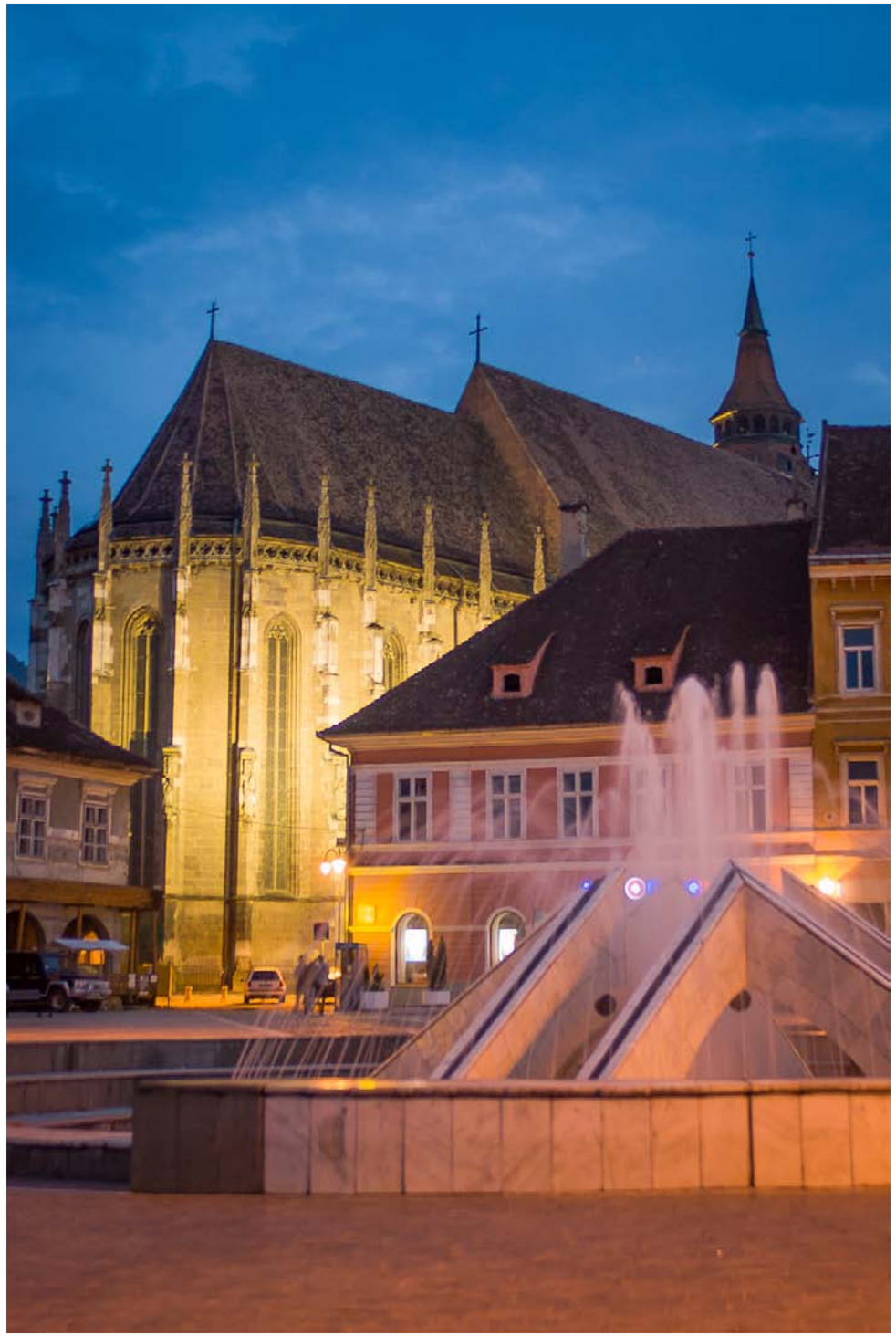

Nikon D100 (DX) :: 32mm :: f/2.8 :: 1/3s :: ISO 200

În această imagine, polarizarea a eliminat reflexia de pe suprafața apei, un filtru gradual hard a fost poziționat până la linia orizontului pentru evidențierea cerului și unul soft a fost poziționat peste partea mai deschisă a apei.
Nikon D3s (FX) :: 21mm :: f/16 :: 1/15s :: ISO 400

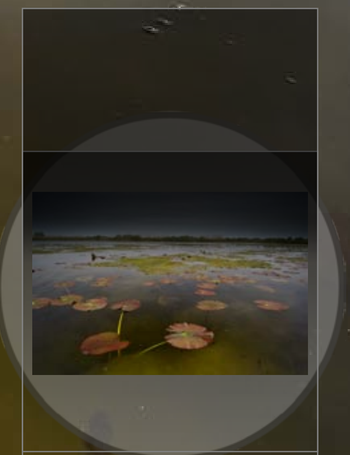

FOTOGRAFIA DIGITALĂ
CARACTERISTICI ȘI FUNDAMENTE

FORMATUL RAW :: HISTOGRAMA :: BALANSUL DE ALB :: MANAGEMENTUL CULORII

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

INTRODUCERE

"'Primele 10 000 de fotografii ale tale sunt cele mai proaste." - Henri Cartier-Bresson

Aşa cum spuneam la începutul cursului, fotografie înseamnă "desen cu lumină". De aici rezultă faptul că nu poate exista fotografie fără lumină.

Ce face însă diferenţa între o fotografie reuşită şi sute de alte imagini atâta timp cât toate au la baza creaţiei lumina?

Această diferenţă este dată de modul în care folosim lumina, de orele la care fotografiem şi de modul cum combinăm şi armonizăm culorile.

Alături de subiect şi compoziţie, despre care am discutat, lumina este un element cheie în realizarea unei fotografii reuşite.

APARATUL DE FOTOGRAFIAT DIGITAL

Până nu demult, uneltele de bază în fotografie au fost aparatul de fotografiat şi filmul. Astăzi suntem martorii unei invazii pe piaţă a fotografiei digitale, complet diferită dintr-un singur punct de vedere: captarea şi stocarea imaginii. Filmul fotografic este astfel înlocuit de un senzor digital pentru captarea imaginii și de cardul de memorie pentru stocarea acesteia.

Avantajele majore ale fotografiei digitale:

• Verificarea imediată a imaginii cu ajutorul ecranului LCD şi refacerea ei dacă este nevoie;

• Posibilitatea verificării expunerii cu ajutorul histogramei;

• Posibilitatea fotografierii în format RAW şi prelucrarea ulterioară pe calculator;

• Facilitarea experimentării, mai ales în cazul fotografilor începători.

SFAT PRACTIC - Cantitate sau calitate?

Atunci când fotografiem în format digital, nu ne mai punem problema numărului de fotografii pe care le facem. În urmă cu ceva vreme, când se fotografia pe film, costul acestuia și limitarea unei role la 36 de poziții, punea deseori fotografii în situația de a se gândi de două ori înainte de a declanșa. Costul destul de mic al cardurilor de memorie de capacități mari și posibilitatea salvării imaginilor la rezoluție mai mică, au schimbat complet această situație. Cu toate acestea însă, este important să puneți mai mult accent pe calitate, decât pe cantitate.

Este de preferat să realizați imagini mai calitative, la rezoluție maximă, chiar dacă vor intra mai puține pe un card, decât să vă treziți într-o zi că aveți nevoie de o anumită imagine pentru a o imprima la o dimensiune mai mare, dar din păcate aveți disponibilă doar o rezoluție foarte mică.

O altă problemă legată de cantitatea numărului de imagini pe care le realizați, este stocarea, arhivarea și indexarea acestora, într-o bază de date care să vă permită o căutare ușoară și eficientă a unei imagini, printre miile pe care le deținești sau pe care o să le deținești în scurt timp, dacă nu sunteți suficient de selectivi.

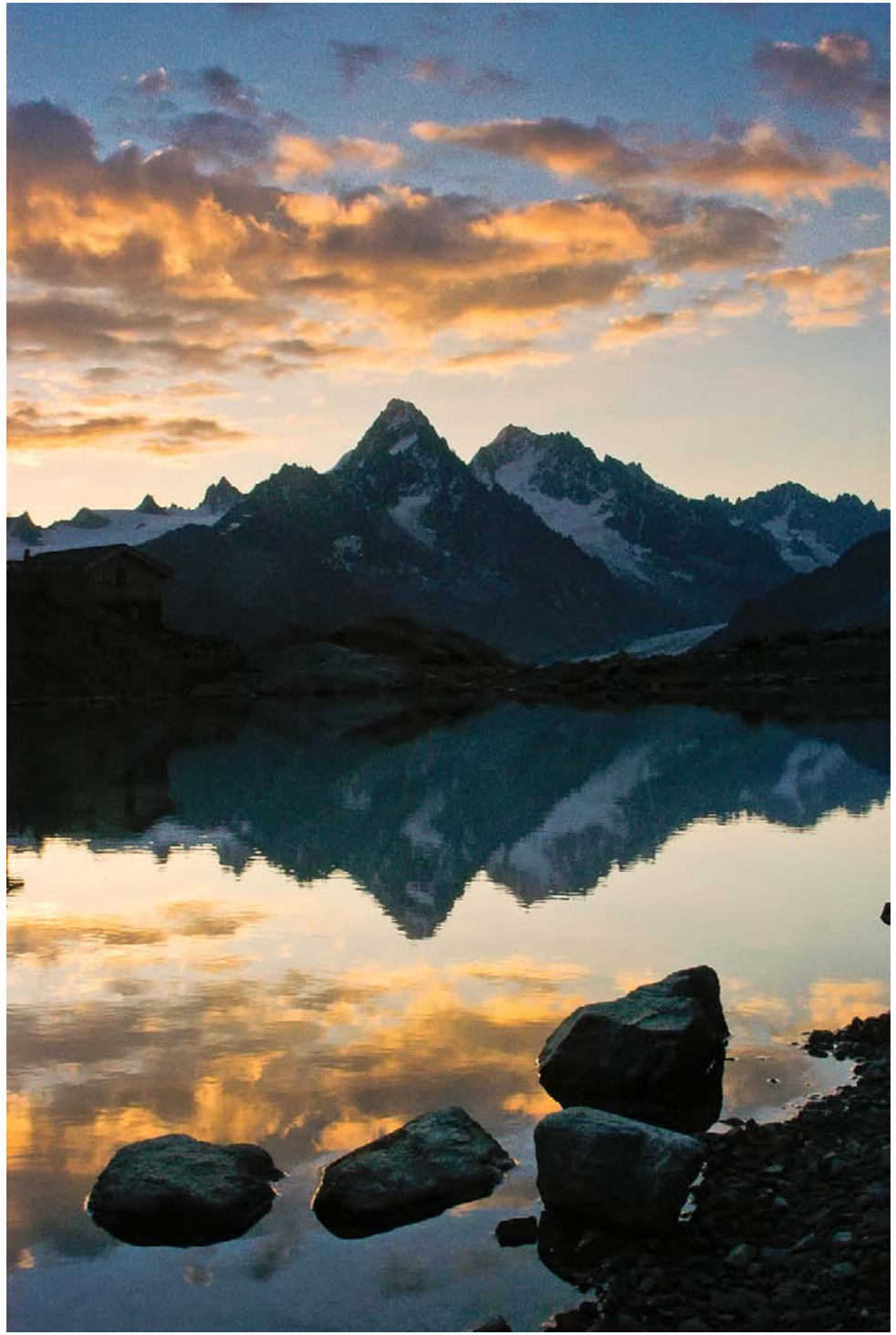

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/22 :: 1/25s :: ISO 800 :: Lac Blanc, Chamonix, Franța

SENZORUL DIGITAL

Senzorul aparatului poate fi de două feluri: *full frame* (notat uneori FX) sau *crop* (notat uneori DX). Primul are dimensiunea unui cadru clasic de film fotografic (35mm) și este dedicat în special aparatelor din gama profesională. Acest tip de senzor are aproximativ 24x36mm, asemeni filmului fotografic.

Al doilea tip de senzor, mult mai răspândit între aparatele DSLR din gama *entry level* sau semiprofesională, are o dimensiune mai mică decât formatul clasic de 35mm. Faptul că senzorul digital este mai mic duce la apariția unui factor de multiplicare, de obicei 1,5x sau 1,6x în cele mai răspândite cazuri.

Factorul de multiplicare se reflectă în distanța focală a obiectivului, înmulțind valoarea înscrisă pe obiectiv cu valoarea acestui factor. Astfel dacă avem un teleobiectiv cu distanța focală de 300mm și un aparat de fotografiat cu un crop de 1,5x, vom obține atunci când le folosim împreună o distanță focală de 450mm. Luminozitatea obiectivului rămâne neschimbată.

Bineînțeles că nu se întâmplă nimic din punct de vedere constructiv cu obiectivul aparatului, modificarea distanței focale fiind făcută prin decuparea unei anumite părți din imaginea formată pe senzor și mărirea acesteia, pentru a echivala formatul de 35mm.

Redarea detaliilor fine și a nuanțelor subtile, va fi facilitată de un senzor *full frame.* În același timp unghiul de cuprindere al obiectivelor nu este afectat, iar compozițiile cu un superangular sunt mai ușor de realizat, chiar și acolo unde spațiul nu este foarte generos, așa cum se poate vedea și în imaginea alăturată. (Parcul natural Porțile de Fier)

MĂRIMEA SENZORULUI ȘI FACTORUL DE MULTIPLICARE

Fiecare aparat în parte poate avea un anumit tip de senzor, cu un anumit factor de multiplicare. Cele mai frecvente valori sunt 1,3x, 1,5x și 1,6x. În schița de mai jos puteți vedea unghiul de cuprindere al fiecărui tip de senzor în parte, comparat cu un *full frame,* ce cuprinde întreaga imagine. Este important să știți ce fel de senzor are aparatul vostru și cu ce factor de multiplicare, dacă este cazul, pentru a ști cum evoluează distanța focală și ce obiective să vă cumpărați pentru a combate principalele dezavantaje generate de acest aspect.

- full frame (aparate profesionale)
- 1,3x crop factor (unele aparate *entry-level*)
- 1,5x crop factor *(entry-level* și semiprofesionale)
- 1,6x crop factor ((*entry-level* și semiprofesionale)

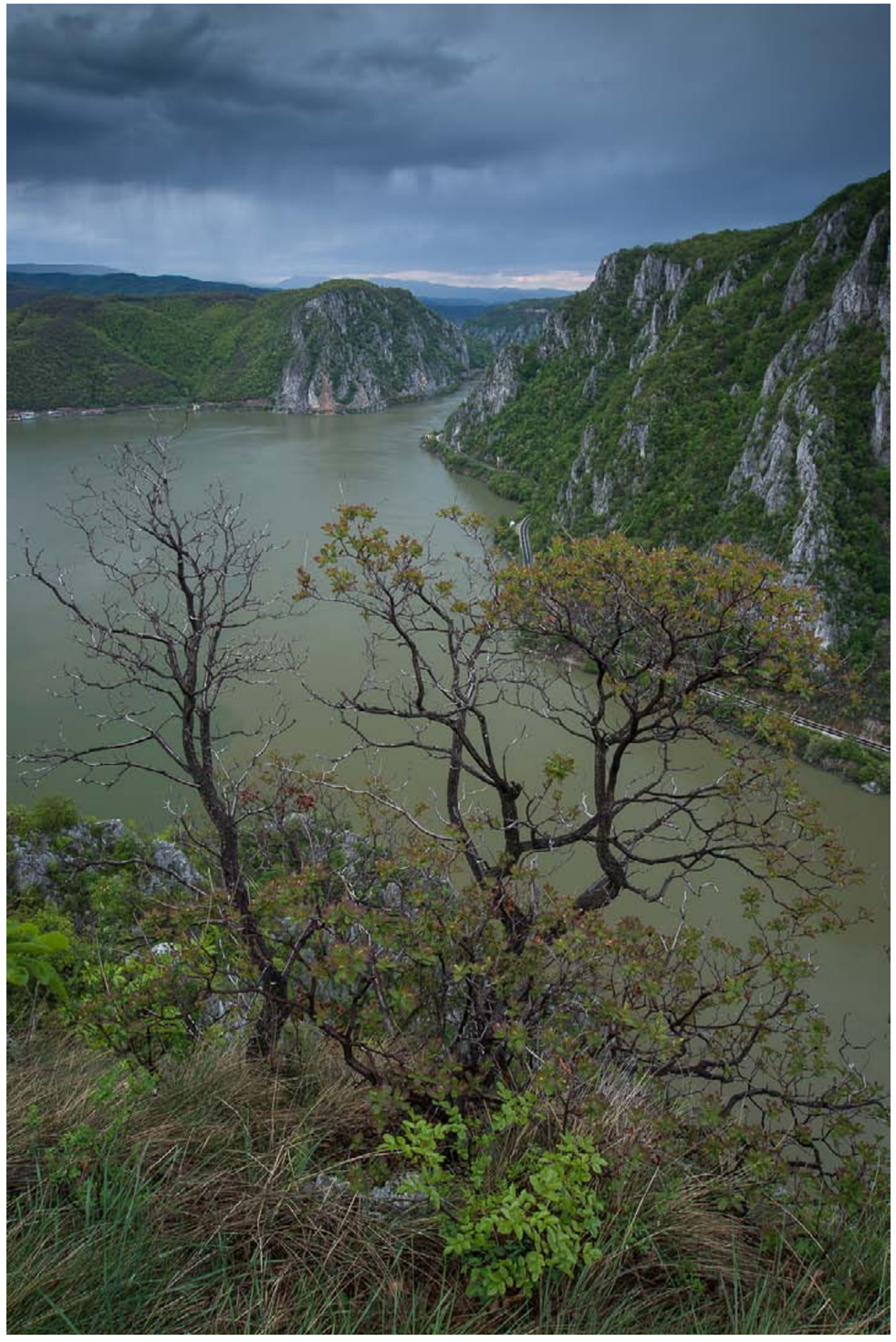

Nikon D800 (FX) :: 24mm :: f/22 :: 4s :: ISO 100

FORMATUL DE FIȘIER

Cele mai uzuale formate în care puteţi salva imaginile realizate de camera de fotografiat sunt JPEG (JPG), TIFF şi RAW. Alegerea trebuie făcută de modul în care veţi folosi ulterior imaginile.

Formatul JPEG - *Joint Photographic Experts Group*

Este cel mai răspândit format de imagine printre aparatele digitale, la cele compacte fiind chiar singura opţiune. Cu ajutorul lui, fotografiile suferă un proces de comprimare avansat, iar dimensiunea fişierului devine foarte mică. Cel mai mare avantaj este dat de viteza mare de lucru cu astfel de fişiere. Informaţiile despre culoare stocate de un JPEG sunt mai puține decât cele stocate în formatul RAW, deoarece JPEG lucrează pe 8 biţi.

Formatul TIFF - *Tagged Image File Format*

Este un format de lucru foarte important pentru computer datorită calităţii foarte bune a imaginii. Ca şi format pentru aparatele foto este mai puţin utilizat, datorită dimensiunii foarte mari şi a vitezei reduse de scriere pe cardul de memorie. Formatul TIFF poate stoca culorile atât în 8 cât şi în 16 biţi, ceea ce îi conferă o mai bună calitate a imaginii finale. Formatul TIFF poate fi şi el comprimat, nu foarte mult, însă fără a avea pierderi de calitate la imagine.

Formatul RAW

RAW este un format special ce captează imagini brute de pe senzorul digital. Imaginile nu suferă niciun fel de modificări şi nu sunt procesate de vreun algoritm al camerei precum formatele JPEG sau TIFF, astfel acestea conţin mai multe date decât oricare alt format.

Formatul RAW este mai mic ca dimensiune decât formatul TIFF, dar mai mare şi mai lent ca JPEG la viteza de scriere.

Când fotografiaţi în RAW este ca şi cum aţi avea la sfârşitul sesiunii de fotografiat un card plin cu negative ce au nevoie de developare şi procesare. Dacă aţi ales JPEG atunci pe card veţi avea deja pozele finale. La formatul JPEG și TIFF imaginile sunt salvate după ce au fost prelucrate de *soft*-ul camerei.

Formatul RAW are avantajul unei prelucrări non-distructive, ceea ce înseamnă că orice modificare am face, putem reveni mereu la fişierul iniţial, putem reveni la anumite ajustări, asta fără a avea versiuni diferite ale aceluiaşi fişier. Acest tip de prelucrare ne uşurează munca mai ales atunci când avem multe fotografii stocate şi indexate într-o bază de date.

DIFERENȚELE DINTRE FORMATELE DE FIȘIER

Schița alăturată ne arată foarte clar cum evoluează orice imagine, în funcție de formatul de fișier în care vrem să o salvăm. După ce am realizat o expunere, datele de pe senzor sunt preluate de procesor și se formează o imagine, care dacă este salvată în format TIFF primește câteva corecții și ajunge pe card. Dacă alegem JPG, aceasta mai primește în plus și o comprimare destul de mare. Toate aceste ajustări pe care le face camera pentru noi, sunt făcute automat și nu putem avea prea mult control asupra lor. Dacă alegem însă formatul RAW, putem vedea că acesta nu suferă niciun fel de ajustări, toate procesările fiind făcute de noi ulterior, cu ajutorul unui program de editare. Astfel avem un control deplin asupra calității finale a imaginii.

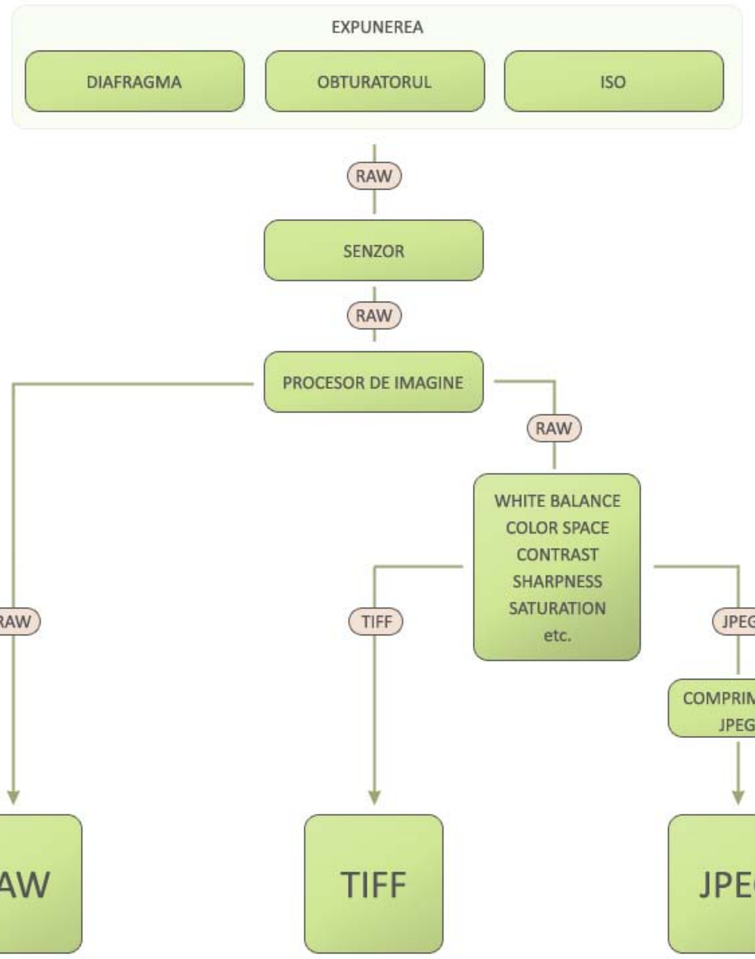

HISTOGRAMA

Printre multe altele, avantajul major al fotografiei digitale este cel mai probabil posibilitatea verificării expunerii corecte, cu ajutorul histogramei. Astfel putem verifica direct în teren dacă am făcut greșeli majore de expunere și le putem corecta.

Majoritatea aparatelor de fotografiat și a *soft*-urilor ne pot reda atât histograma pe luminanță, reprezentând valorile tonale, dar și pe cea aferentă canalelor de culoare (RGB). Cel mai simplu este să ținem cont de histograma pe luminanță, unde se reflectă principalele greșeli de expunere.

Graficul histogramei este compus din două axe. Pe cea orizontală avem gama completă de tonuri (256) de la negru (0) la alb (255), unde griul mediu este 128. Axa verticală ne arată numărul de pixeli aferenți fiecărui ton. Cu cât valorile sunt mai mari cu atât saturația pixelilor este mai ridicată.

Histograma trebuie subordonată fotografiei și niciodată invers. Astfel trebuie să gândiți și interpretați histograma în funcție de fotografie. Aceasta trebuie să fie un instrument de verificare a expunerii și nicidecum un criteriu de alegere a expunerii.

INTERPRETAREA HISTOGRAMEI

În schița de mai jos, puteți vedea o histogramă pe luminanță ce ne arată expunerea unei imagini. Putem observa că pleacă ușor, pe o pantă ascendentă din stânga, zona tonurilor închise, urcă și obține un maxim de pixeli în zona tonurilor medii și coboară ușor pe o pantă descendentă către dreapta, în zona tonurilor deschise. Este corectă această histogramă? Nu avem cum să știm acest lucru, atâta timp cât nu avem și fotografia aferentă ei. Așa cum spuneam, orice histogramă trebuie să se subordoneze unei imagini, pentru a putea avea logică și pentru a putea fi interpretată.

STUDIU DE CAZ - Histograma perfectă

Histograma perfectă trebuie să fie cu pante ce pleacă de la negru, urcă către zona tonurilor de mijloc și coboară către alb cu pante domoale. Această histogramă însă se reflectă la foarte puține fotografii, deoarece nu toate imaginile au nevoie de o așa zisă histogramă perfectă. După cum o să vedeți în exemplele ce urmează, unele histograme sunt departe de a fi perfecte, însă asta nu știrbește cu nimic din valoarea imaginii.

Histograma trebuie subordonată fotografiei și niciodată invers. Astfel trebuie să gândiți și interpretați histograma în funcție de fotografie. Aceasta trebuie să fie un instrument de verificare a expunerii și nicidecum un criteriu de alegere al imaginii. De foarte multe ori histograma ne ajută și la procesarea fișierelor pe calculator oferindu-ne informații esențiale.

Nu uitați că este mai bine să subexpuneți ușor o imagine atunci când o realizați pentru a salva luminile. Detaliile din umbră se pot recupera cu ajutorul prelucrării pe calculator, mai ales dacă fotografiați în format RAW.

În imaginea de mai jos, putem vedea o histogramă aproape perfectă, posibilă datorită faptului că nu avem tonuri puternice și contraste foarte mari. Astfel de cazuri însă, se întâlnesc extrem de rar. (Peștera, Brașov)

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1000s :: ISO 400

Citirea histogramei

Deşi la prima vedere histograma poate părea destul de complicată, citirea ei este relativ simplă, dacă înțelegeți principalele caracteristici pe care aceasta le reflectă.

- SUPRAEXPUNEREA ȘI SUBEXPUNEREA

O fotografie supraexpusă va fi aglomerată în partea dreaptă a luminilor, cu margini tăiate în zona albului. Dacă nu există contraste mari vor lipsi tonurile din partea stângă, a umbrelor. Acest lucru se poate vedea în prima imagine de mai jos, unde partea din dreapta este tăiată de marginea graficului.

O fotografie subexpusă, va avea marginea tăiată în partea stângă și îi vor lipsi informațiile din zonele mai deschise.

Vama Buzăului, Brașov - foto 1; Parcul național Retezat - foto 2

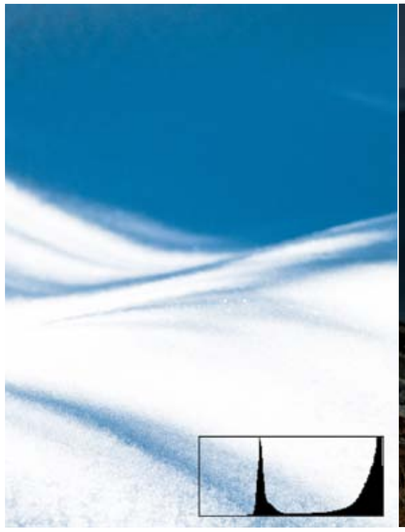

D300 (DX) :: 300mm :: f/11 :: 1/640s

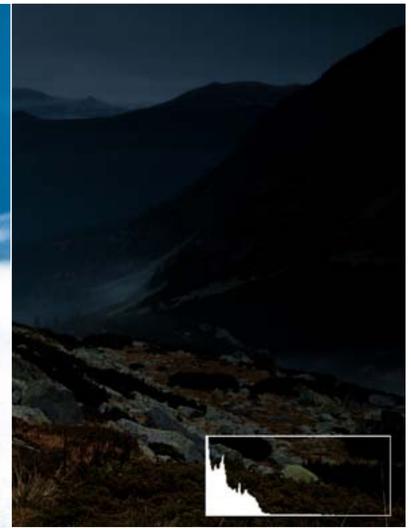

Nikon D3x (FX) :: 62mm :: f/14 :: 30s

- CONTRASTUL PUTERNIC

O fotografie cu un contrast deosebit de puternic va fi mai aglomerată către extremități, având chiar capetele tăiate în aceste zone. Într-o astfel de histogramă lipsesc tonurile de mijloc.

Mohacs, Ungaria

Nikon D100 (DX) :: 150mm :: f/4.5 :: 1/4000s :: ISO 200

- LIPSA CONTRASTULUI

O fotografie cu un contrast bun va avea valori pe toată suprafaţa histogramei, iar una fără contrast va fi centrată, lipsind valorile dinspre capetele histogramei. În imaginea de mai jos puteți vedea cum lipsa contrastului, a centrat histograma.

Zănoaga, Parcul național Retezat

Nikon D3x (FX) :: 56mm :: f/32 :: 1,3s :: ISO 200

MANAGEMENTUL CULORII

Ochiul uman este foarte subiectiv, iar fiecare dintre noi distinge altfel culorile. Orice dispozitiv digital însă, indiferent că este aparatul foto, monitorul sau imprimanta, “vede” culorile așa cum este setat să o facă.

Noțiunea de management al culorii înseamnă adoptarea unui sistem în care toate echipamentele dintr-un lanț de operații utilizat pentru crearea unei imagini, sunt conectate și asociate, astfel încât să producă aceleași culori constant și predictibil.

Spațiul de culoare

Un spațiu de culoare reprezintă totalitatea culorilor pe care le putem forma prin combinarea luminii (RGB - culori aditive) sau a pigmenților și cernelurilor (CMYK - culori substractive). În prima variantă se obțin teoretic mai multe tonuri de culoare decât în a doua variantă.

Orice echipament sau *soft*, captează, redă sau imprimă într-un spațiu de culoare. Acestea pot fi foarte diferite, unele incluzându-se în altele sau cuprinzând alte culori.

SPAȚIILE DE CULOARE

În schița alăturată, puteți vedea spectrul vizibil al luminii și totalitatea culorilor formate de aceasta. Fiecare dintre noi însă, în funcție de ochiul fiecăruia, poate vedea mai multe sau mai puține culori. Toate spațiile de culoare sunt incluse în acest spectru, însă acestea pot fi mai mari sau mai mici, în funcție de complexitatea fiecăruia.

În exemplul nostru vedem cum Adobe RGB include sRGB, care este mai mic, dar și CMYK care are alte culori în componență. Există spații de culoare și dincolo de Adobe RGB, cum ar fi Prophoto RGB, care îl include pe primul.

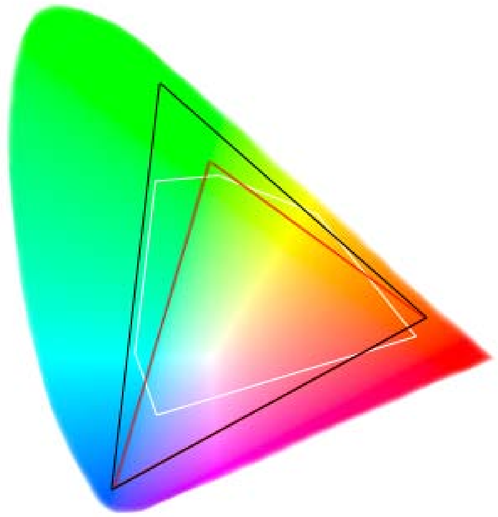

Adobe RGB - linie neagră
sRGB - linie roșie
CMYK - linie albă

STUDIU DE CAZ - Diferența dintre RGB și CMYK

Așa cum se poate ușor remarca, imaginea în spațiul RGB, are culori mult mai saturate și mai vii în comparație cu imaginea în CMYK, unde tonurile par șterse și lipsite de contrast. Acest lucru se întâmplă în special pentru că anumite culori din spațiul RGB, nu există în CMYK. Putem observa cel mai bine acest fapt la culoarea cerului care este mult mai desaturată în stânga imaginii. Motivul, albastrul este în componența RGB, însă lipsește în CMYK. Dacă privim componența spațiilor de culoare din schița alăturată, putem vedea și grafic acest lucru.

Principala problemă generată de diferența dintre spațiile de culoare RGB și CMYK, este observată când imprimăm o fotografie cu tehnologie tipografică. Noi vedem imaginea pe un monitor în spațiul RGB, însă imprimarea se face cu cerneală în spațiul CMYK. Diferențele vor fi foarte mari între cele două situații, mai ales că monitorul folosește pentru redare lumină emitentă, iar hârtia pe care avem imaginea imprimată folosește lumina reflectată. Acest lucru duce la o pierdere a strălucirii culorilor. Știind toate aceste lucruri putem să ne facem o mai bună calibrare a echipamentelor și o editare a imaginii în așa fel încât să obținem rezultatele cele mai bune.

(Muntele Bucșa, Leaota)

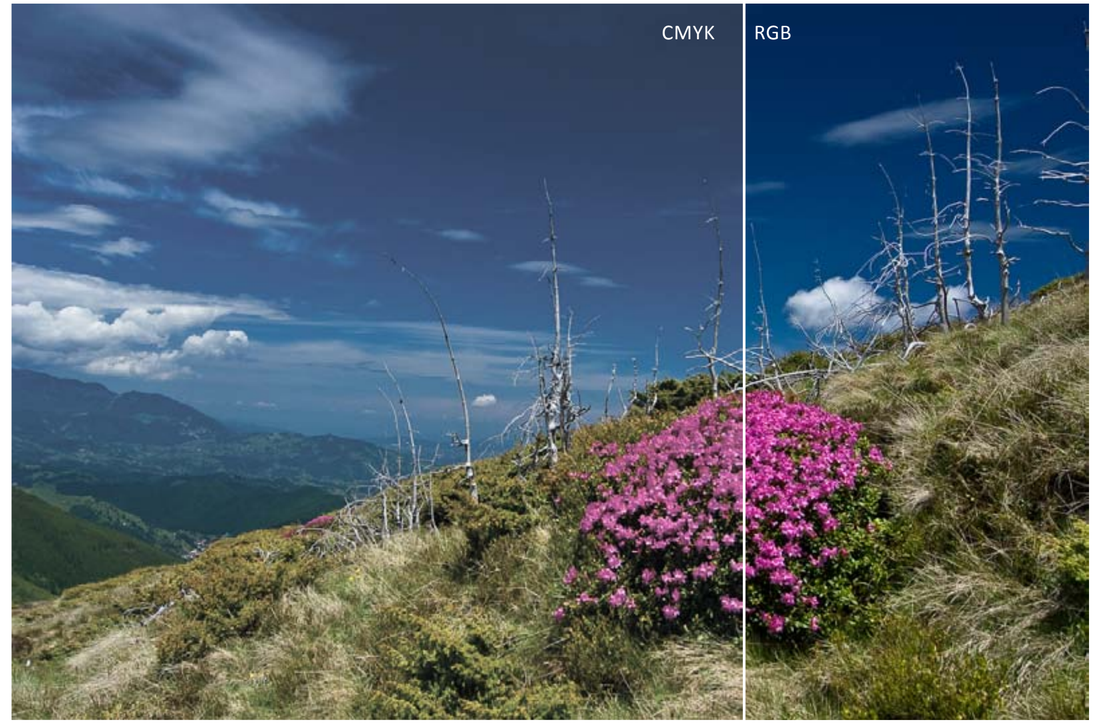

Nikon D100 (DX) :: 24mm :: f/6.3 :: 1/320s :: ISO 200

TEMA 04
Histograma și expunerea digitală

Pentru această temă vă propun un studiu de caz și un experiment care să vă ajute să înțelegeți mai bine problemele legate de histogramă și *white balance*.

STUDIU DE CAZ

Încărcați într-un program de editare al imaginilor mai multe fotografii pe care le aveți în arhiva personală și vizualizați histograma acestora. Încercați să o interpretați pentru a vă obișnui cu acest lucru.

EXPERIMENT

Căutați în arhiva personală cinci fotografii care au probleme de expunere, a căror histogramă nu ați înțeles-o sau la care nu ați putut avea un balans de alb corect și încărcați-le pe site la meniul de TEMĂ pentru a putea primi un *feedback* și pentru a primi un răspuns la întrebările legate de acestea.

Fotografia digitală a venit cu multe avantaje, însă pentru a le folosi pe toate, trebuie să țineți cont de sfaturile din această lecție. Chiar dacă problemele legate de managementul culorii sau balansul de alb vă pot da bătăi de cap, dacă vreți să fiți siguri că o imagine este bine și corect editată, trebuie să fiți atenți la fiecare detaliu. Imaginea din dreapta are tonuri subtile in zonele de umbră și detalii fine pe zăpadă, ca să nu mai vorbim de nuanțele frumoase de pe cer. Dacă monitorul meu nu ar fi corect calibrat, ar fi foarte greu să editez o astfel de imagine, deoarece orice greșeală ar putea să genereze o fotografie prea întunecată, fără detalii în umbră, sau o imagine în care să am culori ce nu mai sunt naturale.

PONT - rezolvare temă

Pentru a vedea histograma la fotografii așa cum este prezentată în exemplele din acest curs, alegeți Adobe Photoshop. Acesta vă arată o histogramă numai pe tonurile de gri, care este mai simplu de citit. Găsiți histograma undeva în colțul dreapta sus al programului. Unele aparate de fotografiat sau programe de editare vă pot arăta histograma pe fiecare canal de culoare în parte, iar acest lucru devine uneori mai greu de interpretat.

Histograma de mai jos, așa cum este ea redată în Adobe Lightroom, ne prezintă pe lângă partea de luminanță (gri) și fiecare canal de culoare în parte, atât albastru, verde și roșu din spațiul RGB, cât și cian, magenta (prezent foarte puțin în acest exemplu) și galben din spațiul CMYK.

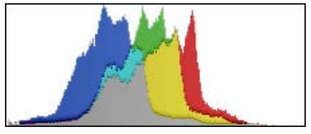

Histogramă pe mai multe canale de culoare

Nikon D300 (DX) :: 70mm :: f/6.3 :: 1/1250s :: ISO 200

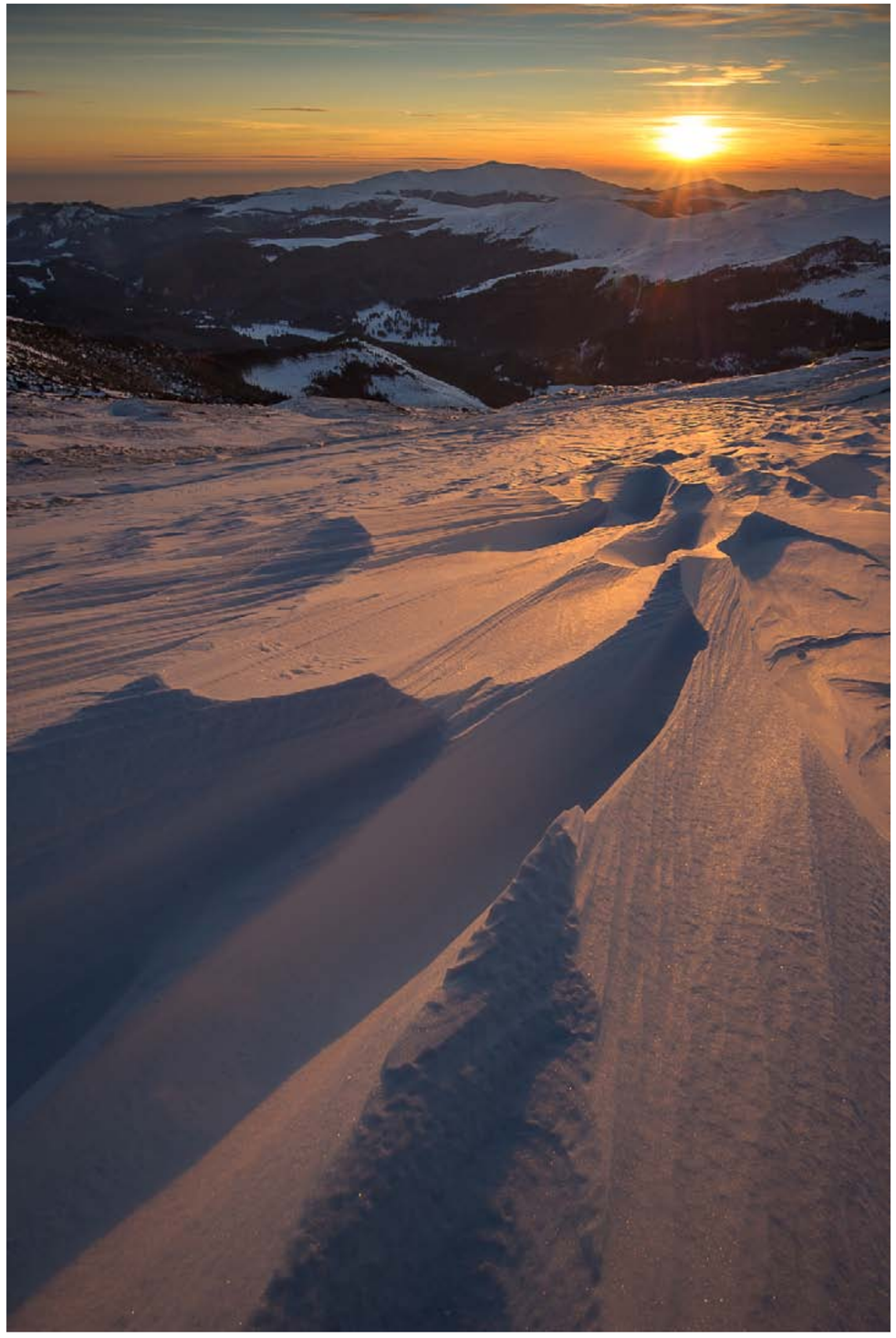

Nikon D3s (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/40s :: ISO 200 :: Babele, Parcul natural Bucegi

Anumite momente sunt greu de expus, așa că fotografia digitală ne lasă să experimentăm. Putem face mai multe imagini, le putem vizualiza și corecta direct la fața locului, lucru ce nu putea fi făcut cu ajutorul filmului.
Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/8 :: 1/1250s :: ISO 200

FOTOGRAFIA DE CĂLĂTORIE ȘI ARHITECTURĂ
OAMENII ÎN FOTOGRAFIE

ASPECTE TEHNICE :: STUDII DE CAZ :: SFATURI PRACTICE

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

FOTOGRAFIA DE CĂLĂTORIE

"'Este ciudat cum fotografii petrec ani sau chiar o viață întreagă, pentru a captura momente care adunate împreună nu depășesc câteva ore." - James Lalropui Keivom

Indiferent dacă plecați în vacanţă sau într-o expediţie fotografică, dacă vreți să aduceți înapoi imagini deosebite, trebuie să pregătiți cu atenție călătoria. De foarte multe ori cel mai greu lucru este să vă hotărâți asupra destinației. Odată stabilit acest detaliu important, trebuie să urmăriți toţi paşii necesari unei bune organizări fotografice.

DOCUMENTAREA

Este un prim pas foarte important de care se leagă toată organizarea ulterioară a călătoriei. Documentarea trebuie făcută din timp şi minuţios, pentru cele mai bune rezultate.

Internetul este cea mai bună sursă de documentare. Cu ajutorul lui vă puteți face o idee despre cum arată locul în care veți merge, despre principalele obiective și despre echipamentul de care aveți nevoie.

Achiziționarea unor hărți și ghiduri despre zona în care vreți să mergeți, este utilă pentru a vă alege traseul și pentru a vă ușura documentarea și deplasarea.

Nordul Italiei are ceva aparte și fascinează prin peisajele și orășelele pitorești. În această imagine am încercat să redau un pic din atmosfera de vacanță ce învăluie aceste locuri și să cuprind câte puțin din fiecare parte care o caracterizează, lacul, muntele, arhitectura și bărcile.

SFAT PRACTIC - Documentarea

Orice zonă în care mergeți are secretele și particularitățile ei, iar de aceea este foarte important ca în documentarea pe care o faceți, să fiți cât mai riguroși. Pe lângă anumite probleme ce pot fi astfel îndepărtate, legate în special de călătoria în sine, o bună documentare vă va ajuta să descoperiți cele mai fotogenice locuri, cele mai bune momente în care să vizitați o anumită zonă, sau diverse sfaturi pe care le pot da cei care au avut aceeași destinație cu a voastră.

Cu siguranță în ziua de astăzi cea mai bună sursă de informare este Internetul, însă nu neglijați ghidurile și hărțile, care pot fi luate pe teren și care vă vor ajuta chiar și atunci când nu puteți avea acces la alte informații din mediul online. Fotografia de călătorie este un termen generic, care poate include peisaj, fotojurnalism, arhitectură, *wildlife*, așa că pentru orice fel de imagine, este necesară o bună documentare.

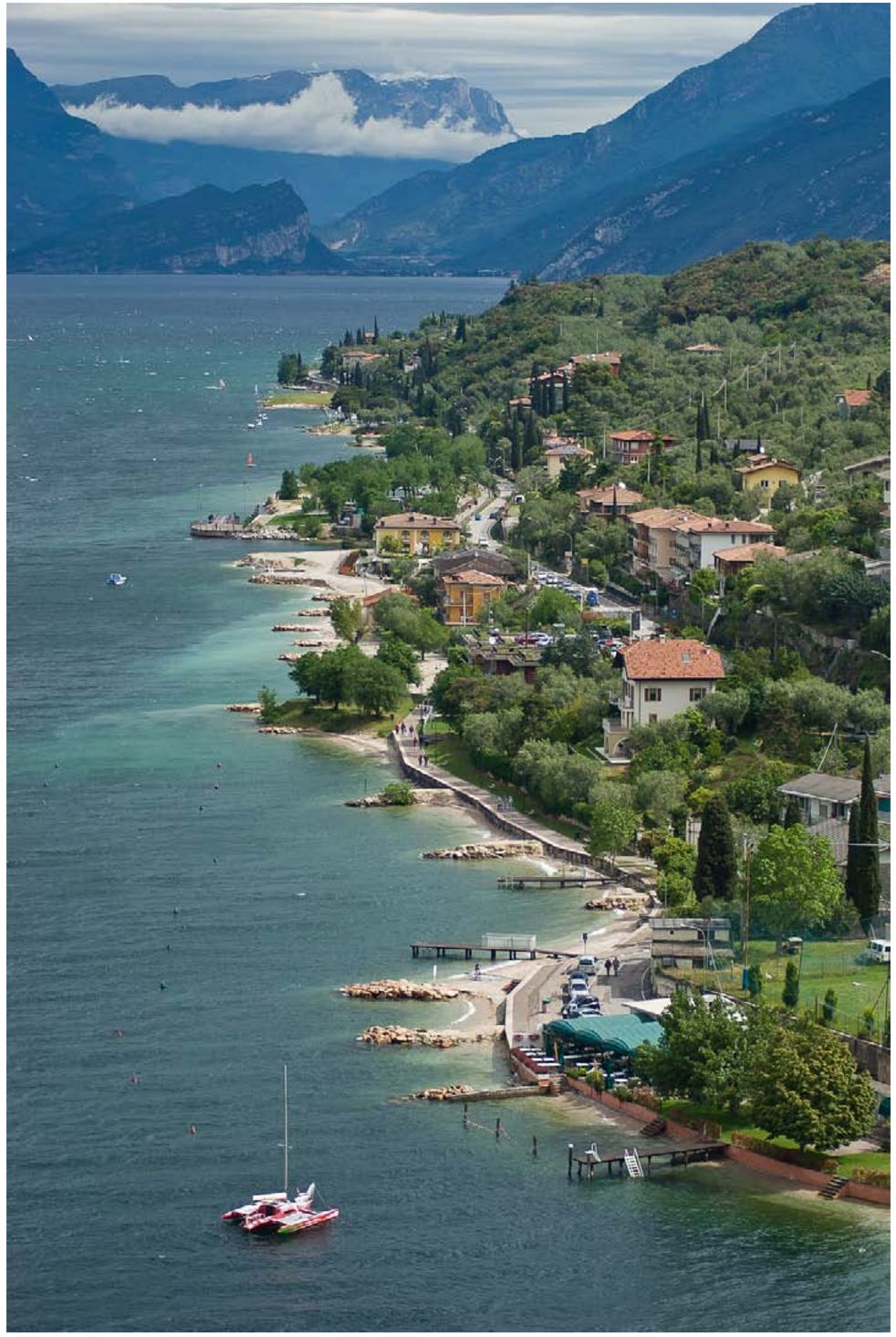

Nikon D100 (DX) :: 70mm :: f/4 :: 1/1600s :: ISO 200 :: Lacul Garda, Malcesine, Italia

ECHIPAMENTUL FOTOGRAFIC

În funcţie de ceea ce vreți să fotografiați, trebuie să alegeți echipamentul adecvat. Dacă mergeți cu maşina personală puteți lua tot, fără a vă gândi la greutate, dacă însă vă deplasați cu rucsacul în spate, orice gram contează, iar alegerea echipamentului trebuie să fie mai riguroasă.

Echipamentul de transport

Foarte important este echipamentul în care ne transportăm aparatul și accesoriile fotografice. Puteți alege dintr-o gamă destul de mare de rucsacuri sau genți de transport.

Personal recomand un rucsac, deoarece este mai comod, este mai încăpător, are numeroase accesorii și poate fi adaptat pentru orice situație.

Rucsacul foto nu este destinat numai drumețiilor montane, ci uneori ne poate fi de mare folos chiar și la o plimbare prin oraș, oferind mai mult confort. Căutați întotdeauna să vă luați rucsacul care vi se potrivește, indiferent de situația în care va trebui să îl folosiți. (Valea Berii, Masivul Ciucaș)

Rucsacuri foto Kata

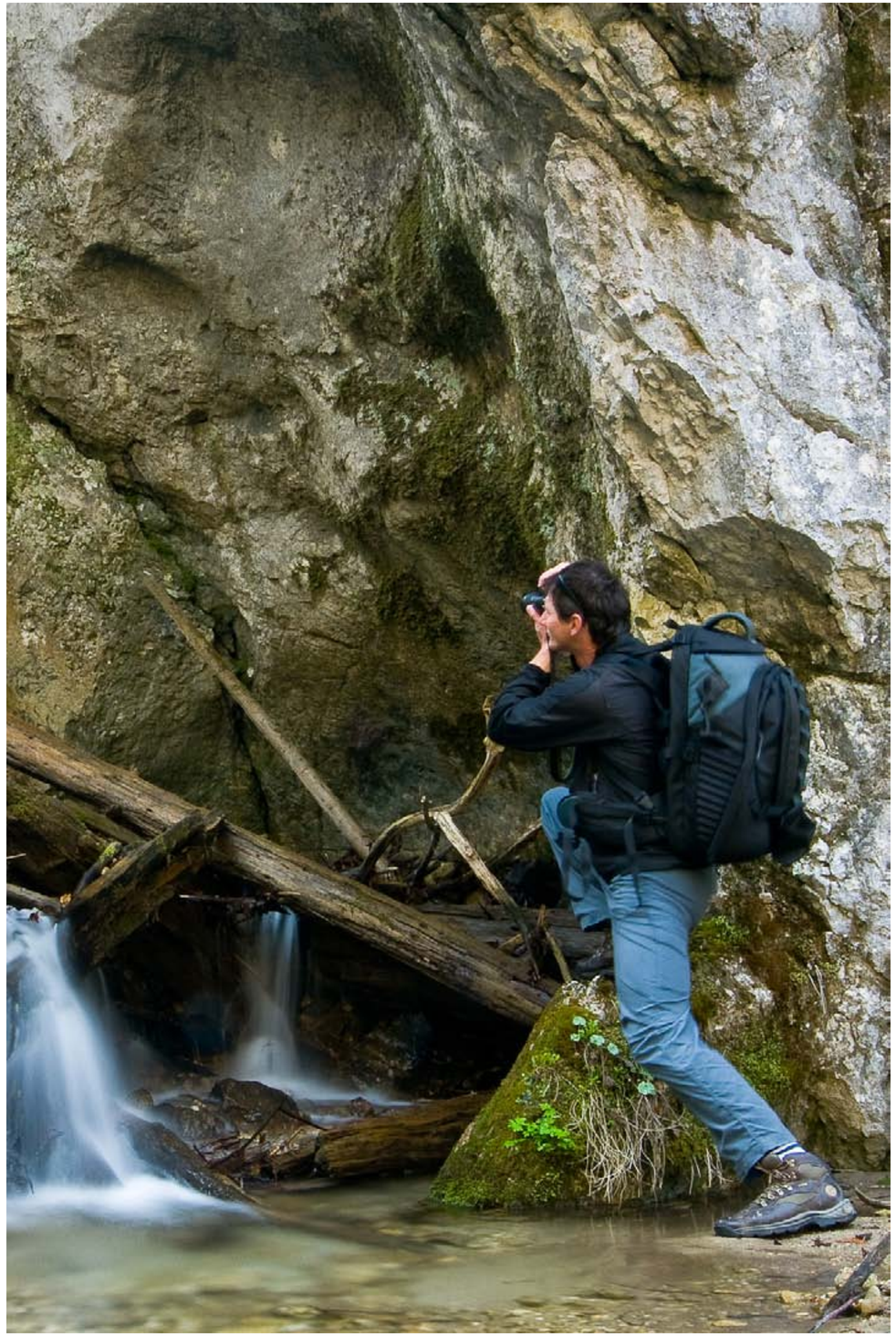

Nikon D300 (DX) :: 20mm :: f/22 :: 3s :: ISO 200

Trepiedul

În fotografia de călătorie, trepiedul este la fel de important ca şi aparatul de fotografiat sau obiectivul, indiferent că alegeți să fotografiați natură, peisaje urbane, peisaje rurale sau arhitectură. Cu ajutorul acestuia puteţi cadra foarte uşor şi puteţi evita mişcările camerei în lumina slabă a oricărui răsărit sau apus de soare.

Majoritatea fotografilor caută un trepied care să fie robust, rezistent, ușor și cât mai ieftin. Din păcate însă așa ceva nu există, drept pentru care trebuie să facem undeva un compromis. Cel mai adesea acesta trebuie făcut la preț sau la greutate.

De obicei trepiedul se găsește separat în două părţi: picioare şi cap. Este recomandat chiar să cumpărați separat aceste două părți pentru a le combina în funcție de necesitățile voastre.

Foarte mulți fotografi cred că trepiedul trebuie folosit numai în condiții cu lumină scăzută, așa cum se vede și în imaginea din dreapta, însă trepiedul este util în orice situație, facilitând compoziția și eliminând riscul mișcării aparatului în timpul expunerii. Se spune chiar că trepiedul este cel mai bun obiectiv, atunci când vine vorba de claritatea unei imagini. (Parcul național Cheile Bicazului - Hășmaș)

STUDIU DE CAZ - Folosirea trepiedului

Este bine de ştiut că trepiedul nu trebuie folosit numai cu picioarele deschise la maxim, în cele mai multe dintre situații fiind utilă poziționarea la nivelul solului, pentru a putea obține un prim-plan mai elaborat. Atunci când vă cumpărați un trepied trebuie să căutați unul cu o cât mai mare versatilitate. În primul rând să permită deschiderea picioarelor sub un unghi mai larg, așa cum se poate vedea în prima imagine de mai jos, sau să aibă coloana centrală rabatabilă, pentru poziții mai inedite de la nivelul solului, așa cum se vede în a doua imagine.

Cele mai spectaculoase imagini sunt obținute din unghiuri mai interesante, așa că trepiedul trebuie să vă înlesnească astfel de abordări. (Islanda © Nelu Mureșan - foto 1; Lacul Roșu, Parcul național Cheile Bicazului - Hășmaș - foto 2)

Nikon D700 (FX) :: 70mm :: f/5.6 :: 1/400s :: ISO 400

Nikon D300s (DX) :: 16mm :: f/5.6 :: 1/8s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 26mm :: f/13 :: 1/3s :: ISO 200 © Sorin Țîrțîrău

FOTOGRAFIA DE ARHITECTURĂ

Caracterul şi frumosul unui oraş este dat în primul rând de arhitectura lui. Indiferent dacă faceţi un fotoreportaj despre un loc, dacă sunteţi în vacanţă sau pur şi simplu în trecere, este foarte important să faceţi fotografii care să evoce spiritul locului. Fotografiile pe care le faceți trebuie să surprindă atât clădirile simbolice, dar să arate și o parte mai puțin știută și poate mai puțin surprinsă în fotografie. Căutați momente unice, care să dea valoare imaginilor.

O clădire poate scoate în evidenţă căldură şi familiaritate, mai ales în cazul caselor vechi; sau din contră, cotidian, rece şi solitar, în cazul clădirilor moderne din sticlă. Senzaţia pe care vreţi să o evidențiați depinde doar de modul în care alegeţi să fotografiaţi.

Nu încercaţi să decupaţi din peisaj numai clădiri ci şi detalii arhitecturale, care de cele mai multe ori sunt foarte semnificative. Căutaţi prim-planuri interesante care să se potrivească cu restul compoziţiei, sau care să contrasteze cu aceasta. Puneți în valoare clădirile pe care le fotografiați printr-o bună compoziție.

Anumite momente, cum ar fi formarea unor reflexii după ploaie, pot aduce un plus de dramatism unei imagini și pot genera fotografii mai inedite. (Biserica Neagră, Brașov)

STUDIU DE CAZ - Lumina potrivită pentru arhitectură

Lumina în fotografia de arhitectură este foarte importantă, pentru că reușește, dacă este aleasă corect, să redea cadrului forma tridimensională, atât de necesară pentru evidențierea unei clădiri. Lumina laterală scoate foarte bine în evidență forma oricărei clădiri, iar dacă există lumină artificială în cadrul vostru, un alt moment inedit poate fi *ora albastră*.

Așa cum se poate vedea și în imaginile de mai jos, o lumină ușor laterală a reușit să diferențieze planurile din prima imagine, însă culorile din *ora albastră* și momentul mai spectaculos aduc un plus de interes imaginii. (Piața Sfatului, Brașov)

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/2.8 :: 1/5s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 32mm :: f/8 :: 5s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Abordarea clădirilor

O clădire poate scoate în evidenţă căldură şi familiaritate, mai ales în cazul caselor vechi; sau din contră, cotidian, rece şi solitar, în cazul clădirilor moderne din sticlă. Senzaţia pe care vreţi să o evidențiați depinde doar de modul în care alegeţi să fotografiaţi. Un exemplu relevant, puteți vedea în imaginile de mai jos.

Nu încercaţi să decupaţi din peisaj numai clădiri, ci şi detalii arhitecturale, care de cele mai multe ori sunt foarte semnificative. Puneți în valoare aceste detalii pe care le fotografiați printr-o bună compoziție, așa cum se poate vedea și în imaginea alăturată. (Grosii Țibleșului, Maramureș - foto 1; Zurich, Elveția - foto 2; Neuburg, Germania - foto 3)

Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/4.5 :: 1/500s :: ISO 800

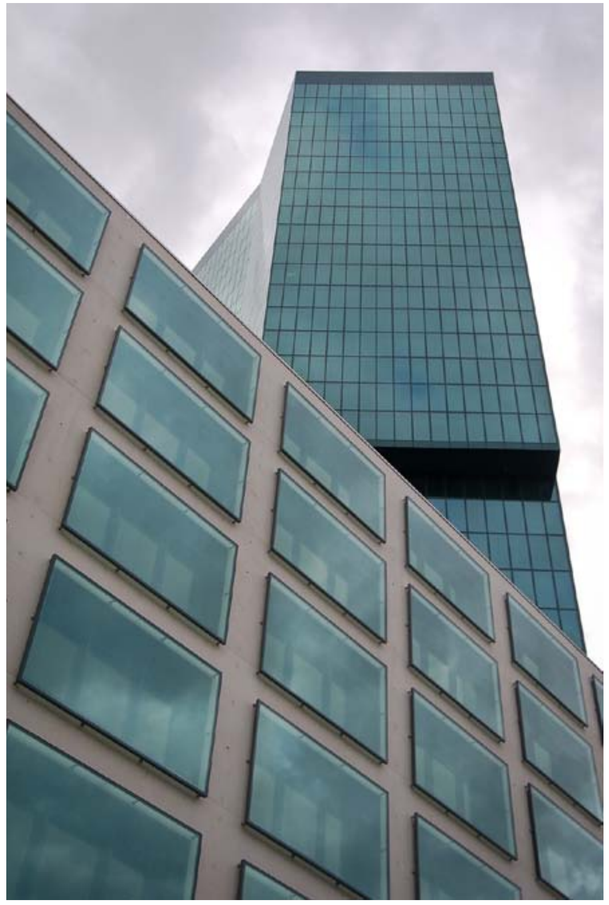

Nikon Coolpix P7000 :: 41mm :: f/3.2 :: 1/350s :: ISO 100

Nikon D100 (DX) :: 100mm :: f/4 :: 1/800s :: ISO 200

Sfaturi practice

• Înainte de a începe şedinţa foto, faceţi o bună documentare pentru a şti care sunt locurile cele mai fotogenice și pentru a alege cea mai bună perioadă a zilei să le fotografiați;

• Încercaţi să surprindeţi toate unghiurile unei clădiri, şi dacă este posibil urmăriţi şi iluminări diferite;

• Fotografiaţi cadrele clasice, pe care le vedeţi peste tot, dar încercaţi mai ales abordări diferite, în care să scoateţi în evidenţă altceva decât cei de dinaintea voastră;

• Fotografiaţi clădirile pe ansamblu, dar căutaţi să scoateţi în evidenţă şi detalii arhitecturale;

• Ferestrele şi uşile sunt de foarte multe ori elemente care vor oferi cadre interesante și detalii frumoase;

Uneori este foarte greu să mai vii cu ceva nou în abordarea unui loc foarte cunoscut, însă anumite momente vă pot ajuta. În prima imagine din dreapta am reușit să fotografiez Piața Sfatului reflectată într-o baltă de ploaie, lucru destul de inedit. În a doua imagine, unghiul și momentul ales au putut conferi un plus de interes.

STUDIU DE CAZ - Detaliile arhitecturale

Detaliile arhitecturale pot fi uneori foarte fotogenice și pot crea texturi sau subiecte abstracte. Ele ajută cu siguranță la realizarea unor imagini ce pot povesti multe despre arhitectura unei zone. Cel mai adesea, cele mai frumoase detalii se întâlnesc la uși și ferestre, sau la diverse alte ornamente, cum ar fi ceasurile sau statuile. Chiar dacă de foarte multe ori o privim în ansamblul ei, frumusețea arhitecturii unui oraș este dată de aceste detalii, care de multe ori pot fi trecute ușor cu vederea. (Cața, Brașov - foto 1; Triberg, Germania - foto 2)

Nikon D300 (DX) :: 52mm :: f/4 :: 1/5000s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 250mm :: f/5.3 :: 1/180s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 17mm :: f/18 :: 30s :: ISO 200 :: Piața Sfatului, Brașov

Nikon D300 (DX) :: 65mm :: f/11 :: 1s :: ISO 200 :: Budapesta, Ungaria

STUDIU DE CAZ - Alegerea unghiului de fotografiere

Unghiul din care fotografiem poate fi foarte important în fotografia de arhitectură, așa cum se poate vedea și în cele două imagini de mai jos. În prima am ales să fac un decupaj al turnului, dintr-un unghi foarte des abordat când vine vorba de acest simbol al Brașovului. Imaginea obținută este una destul de banală și obișnuită. A doua abordare însă, ne oferă un unghi diferit, mai puțin obișnuit și o compoziție mult mai armonioasă.

Pe pagina alăturată, am încercat să surprind interiorul bisericii într-un mod mai inedit, folosindu-mă de desenele frumoase de pe tavan. Am accentuat astfel atât perspectiva, cât și modelele grafice din interior, ce altfel nu puteau fi surprinse în toată frumusețea lor. (Casa Sfatului, Brașov - foto 1 și 2; Biserica fortificată din Merghindeal, Sibiu - foto 3)

Nikon D700 (FX) :: 70mm :: f/2.8 :: 1/8000s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 92mm :: f/4 :: 1/1000s :: ISO 200

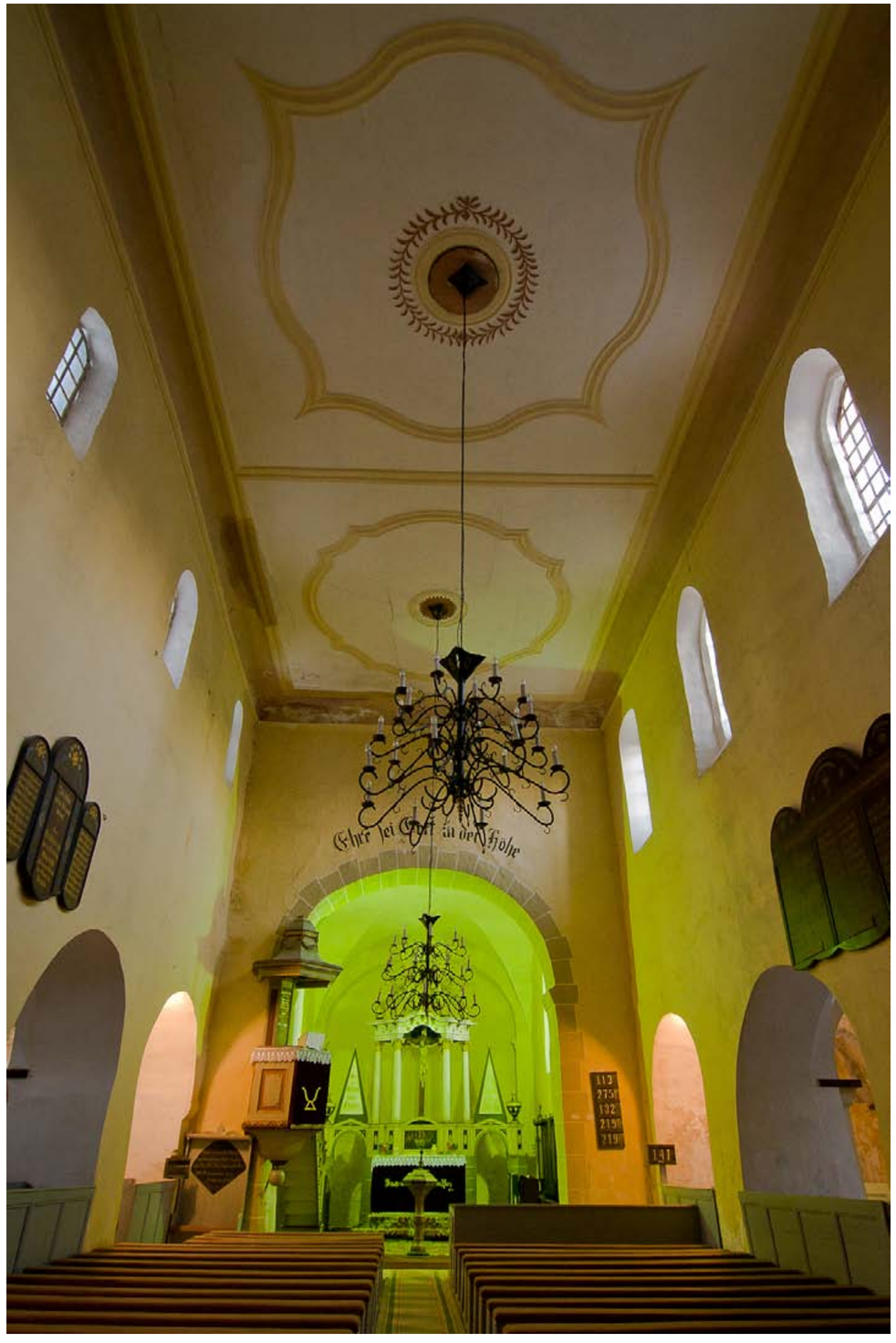

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/8 :: 1/2s :: ISO 800

Căutarea compozițiilor simple și redarea atmosferei unui anumit moment, poate aduce în fotografia panoramică un plus de interes, la fel ca și într-o abordare clasică. (Piața Sfatului. Brașov)
Nikon D100 (DX) :: 31mm :: f/2.8 :: 1/4s :: ISO 200

OAMENII ÎN FOTOGRAFIE

"'Există întotdeauna doi oameni în orice fotografie: fotograful și cel ce privește imaginea." - Ansel Adams

Cele mai multe imagini realizate de un fotograf începător sunt cu oameni. Fie că sunt din familie, de pe stradă sau dintr-o călătorie, oamenii reprezintă un subiect la îndemâna oricui. A face însă fotografii bune cu aceștia, nu este tocmai ușor.

Există două tipuri de fotografii cu oameni: portrete regizate şi instantanee.

Nikon D300 (DX) :: 140mm :: f/4.5 :: 1/2000s :: ISO 200

În primul caz, subiectul pozează pentru fotograf, formându-se astfel o relaţie de cooperare. În cel de-al doilea caz, fotograful pândeşte momentul propice pentru a declanşa şi pentru a obţine o fotografie de care subiectul uneori nu este conştient. Ambele variante pot da rezultate foarte bune, însă stilurile sunt total diferite. Este important ca, indiferent ce subiect abordăm, să ne gândim la acesta şi la situaţia sau ipostaza în care îl surprindem, pentru a reda în imagine numai ceea ce este interesant pentru cadrul nostru.

STUDIU DE CAZ - Portret regizat sau instantaneu?

Atunci când facem primele încercări de a fotografia oameni, cu siguranță că ne vom îndrepta atenția către instantanee. Sunt mai confortabil de realizat, deoarece de cele mai multe ori stam la o distanță apreciabilă și pândim un moment cu ajutorul teleobiectivului. Această abordare nu implică neapărat abilități de comunicare cu subiectul. Rezultatele pot fi spectaculoase, însă persoanele fotografiate ne pot rămâne necunoscute.

În cazul portretului în care interacționăm cu subiectul, abordările pot fi diferite, iar poveștile pe care le aflăm de la oamenii pe care îi fotografiem, pot completa frumos orice imagine. De obicei, în acest caz, persoanele din imagine nu mai sunt simpli necunoscuți, ci oameni cu care am interacționat, iar fiecare imagine va pleca de la o anume experiență.

În cele două imagini prezentate aici, am reușit în același loc să fotografiez atât un instantaneu interesant, cu băiatul din stânga, dar și un portret cu sora lui, în care subiectul să îmi pozeze. Imaginile se pot completa în acest caz. Ca în multe alte rânduri, atunci când discutăm despre fotografie, nici aici nu există ideea de corect sau greșit, așa că alegerea despre cum vă abordați subiectul vă aparține. (Ciumârna, Bucovina - ambele imagini)

Nikon D300 (DX) :: 210mm :: f/5 :: 1/3200s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Portretul alb-negru

Chiar dacă există o secțiune în acest curs, destinată fotografiei alb-negru, m-am gândit că este important să amintesc și aici câte ceva despre acest aspect, deoarece portretul este un gen fotografic ce se pretează la o astfel de abordare. Fotografia alb-negru simplifică foarte mult un portret, atenția fiind mai puțin atrasă de culorile puternice ce pot exista la buze, ochi sau anumite articole vestimentare. Devin astfel importante, într-o astfel de abordare, trăsturi mai puțin vizibile și detalii mai fine.

Contrastul într-un portret alb-negru este foarte important, deoarece fără el imaginea poate fi înnecată în tonuri mai puțin plăcute de gri. Zona ochilor trebuie și ea foarte bine redată, deoarece aceasta este un punct de atracție major.

Dacă privim imaginea din dreapta, putem identifica două zone de interes, în primul rând ochii foarte bine conturați, iar în al doilea rând mână, ce formează un contrast puternic din cauza suprapunerii peste zona mai închisă la culoare a vestimentației. Oscilarea privirii între aceste două zone de interes, crează o poveste interesantă.

Dacă v-aș întreba care dintre imaginile de mai jos este mai interesantă, probabil că mi-ați răspunde, fără a sta foarte mult pe gânduri, că a doua. Culoarea din prima fotografie atrage foarte mult atenție la buze, în timp ce în imaginea a doua acestea pierd din importanță în defavoarea ochilor mai bine evidențiați. Pielea area și ea un alt aspect în imaginea alb-negru, devenind mai fină.

Trebuie să știți că orice transformare în alb-negru a unui portret, vine de obicei cu foarte multe procesări mai avansate, care vor deforma destul de mult realitatea. Se poate vedea acest lucru și la imaginile de jos, însă toate aceste prelucrări, au menirea de a înlătura anumite imperfecțiuni și de a reda imaginile impecabil. Poate cel mai mult se folosesc astfel de tehnici în fotografia de modă sau în *fine art*. (Fieni, Dâmbovița - toate imaginile)

Canon EOS 300 :: 70mm :: f/5.6 :: 1/250s :: ISO 200

Canon EOS 300 :: 70mm :: f/5.6 :: 1/250s :: ISO 200

Fuji S3000 :: f/2.8 :: 1/7s :: ISO 100

De foarte multe ori, un obiectiv superangular ajută la crearea portretelor de mediu, deoarece surprind mai mult din ambianța în care se desfășoară acțiunea. (Lacul Gorgova, Delta Dunării)
Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/4 :: 1/800s :: ISO 200

PORTRETUL INSTANTANEU

Fotografiile de acest gen pot fi făcute unor persoane cunoscute sau unor străini, în ipostaze cât mai interesante şi inedite. Acest gen de portret este de cele mai multe ori potrivit pentru fotoreportaje sau fotografii documentare despre o anumită zonă.

Subiectul nu este conştient de prezenţa fotografului şi poate fi surprins în situații cât se poate de naturale. Portretul instantaneu este mai degrabă o fotografiei a expresiei şi a stării sufleteşti a subiectului.

De obicei, instantaneele sunt realizate cu ajutorul teleobiectivului, ce ne ajută să stăm la o distanță considerabilă față de subiect și să nu fim văzuți.

Cel mai ușor este să abordăm în imagini instantanee, copiii și bătrânii. Aceștia, chiar dacă ne-au remarcat cum îi pândim la un moment dat, nu o să ne acorde multă vreme atenție și își vor relua activitatea. (Rogoz, Maramureș)

Nikon D300 (DX) :: 230mm :: f/5 :: 1/250s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Momentul optim pentru declanșare

După ce am petrecut ceva vreme lângă bătrânul de mai jos și am discutat despre caii pe care îi păzea și de care era foarte mândru, am început să îl pozez pentru a putea surprinde un moment bun. După câteva cadre a început să se obișnuiască cu aparatul foto și chiar să nu îi mai dea atenție. Puteți vedea două ipostaze asemănătoare în primele două imagini, însă cea care mi s-a părut cea mai expresivă și mai reprezentativă pentru el, este cea din a fotografia din dreapta. (Grosii Țibleșului, Maramureș)

Nikon D300 (DX) :: 170mm :: f/4.8 :: 1/640s :: ISO 800

Nikon D300 (DX) :: 260mm :: f/5.3 :: 1/320s :: ISO 800

Nikon D300 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/250s :: ISO 800

Acțiunea este foarte importantă în fotografia instantanee, deoarece poate avea un impact mare în imagine. Bucuria acestui cântăreț popular, răzbate dincolo de imagine și ajunge și la cel ce o privește. (Cupșeni, Maramureș)
Nikon D300 (DX) :: 195mm :: f/4.8 :: 1/500s :: ISO 200

Sfaturi practice

Pentru a putea realiza fotografii cu oameni deosebite, trebuie să țineți cont de câteva sfaturi și idei.

• Lăsați loc de privit persoanei în imagine și nu obturați prin marginea cadrului direcția în care merge privirea. Uneori este util să arătați și locul înspre care privește subiectul. Lăsați loc pentru diverse acțiuni pe care oamenii le fac în imagine, pentru a aduce mai mult dinamism în cadru, așa cum se poate vedea și în imaginea de mai jos.

(Ungureni, Maramureș)

• Cadrați mai larg acolo unde este nevoie, pentru a surprinde și anumite gesturi ce pot da o dinamică mult mai bună imaginii. Mai jos, deși omul privește cumva în afara cadrului, gestul lui ce arată către urma de pe biserică, atrage privirea înapoi în imagine, comferindu-i o dinamică mai bună.

(Lăpuș, Maramureș)

• Căutați să surprindeți anumite gesturi expresive, universale, care pot sugera ușor un mesaj sau o anumită stare sufletească în fotografiei.

(Ungureni, Maramureș)

Nikon D300 (DX) :: 24mm :: f/4 :: 1/60s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/20 :: 1/100s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/500s :: ISO 400

Unele gesturi spun mai mult decât orice descriere, așa cum se vede și la persoana din imagine care pur și simplu interacționa foarte interesant cu oile pe care le păstorea. (Rogoz, Maramureș)
Nikon D300 (DX) :: 135mm :: f/4.5 :: 1/160s :: ISO 320

ALTE GENURI DE FOTOGRAFIE CU OAMENI

Oamenii sunt prezenți în multe genuri de fotografie, însă pe lângă portret, care este cel mai dedicat, aceștia mai apar ca subiect principal în fotografia sportivă și de eveniment.

Fotografia sportivă

Pentru a reuși imagini spectaculoase, cel mai important lucru în fotografia sportivă, este punctul în care vă poziționați. Acesta trebuie ales cu grijă, ţinând cont de ora la care fotografiem, de poziţia luminii, de aglomeraţie și de momentul acţiunii. Teleobiectivul este în general indispensabil în acest gen de fotografie, iar timpul de expunere trebuie să fie cât mai scurt pentru a surprinde mișcarea. Bineînțeles că se pot face și abordări mai creative.

Ca şi la portretul de mediu, trebuie să arătăm locul unde se desfăşoară acţiunea şi atmosfera acestuia.

Redarea atmosferei din jurul unui eveniment sportiv este foarte importantă, cu atât mai mult cu cât decorul este unul mai inedit, așa cum este cel din prima imagine alăturată. În a doua fotografie, poziționarea corectă în cadru a subiectului și înrămarea acestuia cu decorul existent, au conferit o compoziție armonioasă. (Piața Sfatului, Brașov - foto 1; Cheile Vârghișului, Munții Perșani - foto 2)

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/4 :: 1/60s :: ISO 800

STUDIU DE CAZ - Unghiul de fotografiere şi poziţionarea

Atunci când vine vorba de fotografia sportivă, unghiul de fotografiere și o poziționare adecvată, sunt foarte importante. Dacă ținem cont de aceste două aspecte, putem obține imagini mult mai interesante și mai inedite. În prima fotografie de mai jos, o abordare de la nivelul apei a conferit un unghi interesant și m-a ajutat în același timp să obțin o reflexie frumoasă.

În a doua imagine, poziționarea deasupra alpinistului, mi-a oferit un unghi interesant de abordare, mult diferit față de cazul în care aș fi fotografiat de jos în sus. (Tulln, Austria - foto 1; Cheile Râșnoavei, Postăvaru - foto 2)

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1250s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 70mm :: f/4 :: 1/1250s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 56mm :: f/2.8 :: 1/500s :: ISO 200

TEMA 05
Arhitectura și oamenii în fotografie

Pentru această temă vă propun să încărcaţi câteva fotografii pe site, pentru a primi un *feedback* pentru fiecare tip de fotografie studiat.

FEEDBACK 01

Căutați în arhiva personală, sau realizați cinci fotografii care să se încadreze la fotografia de călătorie și/sau arhitectură și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de această temă.

FEEDBACK 02

Căutați în arhiva personală sau realizați cinci fotografii cu oameni și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de această temă.

Cele zece fotografii alese, trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi un *feedback* asupra acestora şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea lor.

Anumite momente comice, cum este și cel din imaginea alăturată, pot da un plus de valoare fotografiilor cu oameni. Acestea însă se întâmplă foarte rapid, așadar trebuie să fiți mereu pregătiți pentru a declanșa. (Ungureni, Maramureș)

PONT - rezolvare temă

Poate o să vi se pară că numărul de fotografii pentru *feedback*, câte cinci pentru fiecare categorie în parte, este prea mic. Ei bine este ales astfel încât, înainte de a-mi prezenta mie imaginile, să vă faceți voi o mai bună autoevaluarea. Acest lucru duce la o mai bună învățare și o mai bună interpretare a propriilor fotografii. Puteți oricând să încărcați și mai multe dacă este cazul, însă țineți cont de faptul că trebuie să vă obișnuiți să vă evaluați singuri imaginile, chiar dacă la început pare foarte greu.

Pentru a alege cele mai bune fotografii, vă sfătuiesc să țineți cont de toate sfaturile din această lecție, dar și de cele de la lecțiile despre compoziție și lumină. (Berlin, Germania)

Nikon D300 (DX) :: 70mm :: f/4 :: 1/2500s :: ISO 1250

Nikon D300 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/640s :: ISO 200

Anumite situații și acțiuni generate de oameni, pot duce la realizarea de imagini deosebite, așa cum se poate vedea și în această fotografie. (Brașov)

Nikon D300 (DX) :: 40mm :: f/2.8 :: 1/30s :: ISO 400

FOTOGRAFIA DE PEISAJ ȘI WILDLIFE

ASPECTE TEHNICE :: STUDII DE CAZ :: SFATURI PRACTICE

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

FOTOGRAFIA DE PEISAJ

"'O fotografie excepţională ţine de adâncimea sentimentului, nu de cea a câmpului focalizat." - Peter Adams

Fotografia de peisaj se poate împărți în două mari categorii, peisaj antropic și peisaj natural.

În prima categorie putem avea elemente antropice, cel mai adesea regăsindu-se aici anumite imagini de călătorie sau peisaje rurale, în care subiectul în sine este un element construit de om.

În categoria a doua, natura este prezentată nealterat, iar elementele principale ale cadrului formează un tot unitar și contribuie la atmosfera imaginii.

Se spune că fotografii cei mai buni se recunosc pe vreme proastă. Deși condițiile meteo nefavorabile îngreunează realizarea de imagini, rezultatele pot fi mult mai spectaculoase. Cu ceva experiență puteți realiza că fotografiile cele mai bune și mai apreciate nu au fost nicidecum realizate într-o zi senină și caldă, ci din contră, într-una friguroasă și cu condiții climatice mai aparte.

STUDIU DE CAZ - Diferenţa dintre un peisaj antropic şi unul natural

O simplă schimbare a subiectului, în același peisaj, a generat în prima fotografie de mai jos o abordare antropică, iar în cea de a doua una naturală. Alăturat, în prima dintre imagini avem satul din depărtare ca și element antropic, însă acesta nu are foarte mare importanță, nefiind subiectul imaginii, așa că putem cataloga fotografia drept una de peisaj natural.

În a doua imagine din dreapta, subiectul este biserica, iar fotografia se încadrează la peisaj antropic. (Cazanele Mici, Parcul natural Porțile de Fier - foto 1 și 2; Parcul național Munții Măcinului - foto 3; Bârsana, Maramureș - foto 4)

Nikon D100 (DX) :: 32mm :: f/8 :: 1/30s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/6.3 :: 1/40s :: ISO 200

Nikon D3s (FX) :: 16mm :: f/22 :: 1/5s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 170mm :: f/14 :: 1/2s :: ISO 200

Sfaturi practice

• Abordarea diferită este întotdeauna un punct forte în fotografia de peisaj. Deplasaţi-vă în jurul subiectului atunci când este posibil și căutați cel mai bun unghi și moment pentru declanșare;

• Decupaţi din peisajul general cu ajutorul teleobiectivului numai acele detalii care vi se par importante. De foarte multe ori, o parte din întregul peisaj poate spune mai multe decât peisajul în ansamblu. Texturile și detaliile abstracte pot constitui și ele fotografii inedite;

• Căutați un prim-plan interesant, atunci când fotografiați cu un obiectiv superangular, pentru a întregi compoziția. Fotografia de peisaj este genul fotografic care folosește cel mai mult prim-planul în compoziții. Acesta trebuie să fie bine ales și să completeze armonios întreaga imagine;

• Căutați în special lumina laterală de la răsărit și apus, sau *ora albastră* pentru cele mai spectaculoase momente. Uneori lumina potrivită se lasă așteptată, așa că nu ezitați să o faceți;

• Folosiţi trepiedul, atât pentru un timp mai lung de expunere, dar şi pentru a realiza o compoziţie mai elaborată şi mai uşor de cadrat. De cele mai multe ori va trebui să lucrați cu picioarele strânse pentru unghiuri mai joase ce facilitează găsirea unui prim-plan bun.

STUDIU DE CAZ - Abordarea peisajului

Un peisaj poate fi abordat în foarte multe feluri, însă orice variantă alegeți ar fi bine ca aceasta să fie cât mai originală, însă nicidecum dusă către extrem. Uneori este important să ne căutăm detalii interesante sau decupaje sugestive, care poate spun mai multe despre peisajul nostru, decât un cadru în ansamblu. Puteți vedea mai jos două exemple, în care m-am axat pe simplitate, atât pentru a arăta marea de nori, cât și valurile apei din a doua imagine. Pe pagina alăturată, puteți vedea în prima fotografie o abordare mai îndrăzneață, cu foarte mult prim-plan, iar în a doua imagine un cadru inedit, ce poate fi obținut numai în acel loc, numai într-un anumit moment al zilei. (Parcul național Ceahlău - foto 1; Delta Dunării - foto 2; Parcul național Călimani - foto 3; Cerdacul Stanciului, Parcul național Piatra Craiului - foto 4)

Nikon D3x (FX) :: 190mm :: f/25 :: 1/8s :: ISO 100

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/800s :: ISO 200

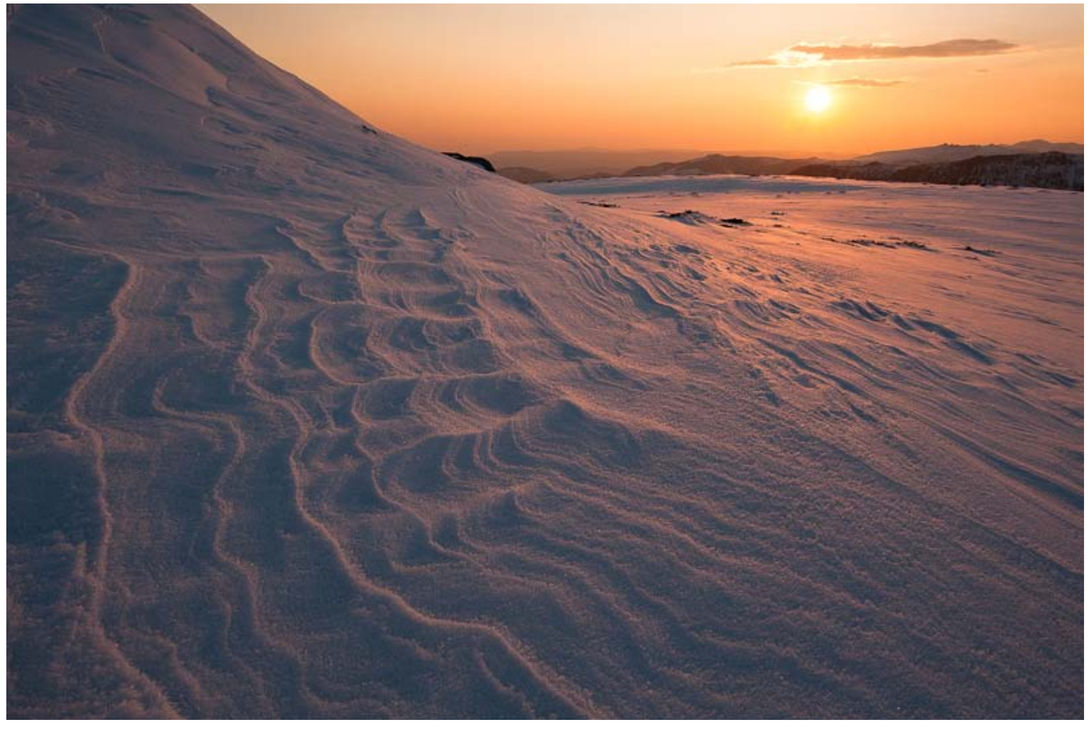

Nikon D700 (FX) :: 24mm :: f/22 :: 1/100s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 12mm :: f/16 :: 1/800s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Lumina în fotografia de peisaj

La fel ca în orice alt gen fotografic, lumina joacă și în fotografia de peisaj un rol important. Probabil cele mai frumoase momente pe care le putem surprinde, sunt la apusul și răsăritul soarelui, când lumina caldă este mai plastică și mai spectaculoasă. Când vreți însă să fotografiați în astfel de perioade, trebuie să vă cunoașteți din timp locul și uneori trebuie chiar să așteptați momentul oportun.

În fotografia din dreapta am avut de urcat destul de mult și anevoios prin zăpadă, pentru a ajunge în acel loc, exact când soarele cobora sub linia orizontului. Am fost norocos, pentru că am avut suficient timp cât să îmi găsesc o compoziție bună. Dacă aș mai fi întârziat puțin, totul ar fi fost cu siguranță compromis, pentru că lumina din astfel de momente este foarte spectaculoasă, însă nu durează foarte mult.

O altă lumină interesantă în peisaj, este lumina de după ploaie, când atmosfera este mai curată, iar razele ce scapă printre nori pot evidenția foarte bine anumite părți din cadru. Dacă această lumină vine în momentul când este laterală și caldă, se pot obține imagini foarte spectaculoase, așa cum puteți vedea și în a doua fotografie din dreapta.

Șaua Struga, Parcul natural Bucegi - foto 1; Creasta Pricopanului, Parcul natural Munții Măcinului - foto 2

Nikon D3s (FX) :: 21mm :: f/22 :: 1/30s :: ISO 200

Așteptarea momentului potrivit pentru declanșare

Lumina bună se lasă de multe ori așteptată, așa că merită poate să fi răbdător atunci când te aflii într-un peisaj interesant. Mai jos puteți vedea ce diferență majoră este între cele două imagini, iar această diferență este dată de lumina caldă și frumoasă a apusului de soare. Culorile sunt mai vii, contrastele mai frumoase, iar atmosfera din imagine mult mai spectaculoasă. (Culmea Bucșa, Parcul natural Bucegi)

Nikon D300 (DX) :: 15mm :: f/22 :: 0,8s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 15mm :: f/22 :: 1/3s :: ISO 200

Nikon D3s (FX) :: 23mm :: f/22 :: 1/3s :: ISO 200

O lumină spectaculoasă și un unghi care să îmi pună în evidență complexitatea habitatului acestei părți de creastă, au generat o imagine cu un puternic impact vizual. (Parcul național Buila - Vânturarița)
Nikon D3s (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/3s :: ISO 200

Elemente ale peisajului

Orice peisaj natural se constituie din anumite elemente care prin îmbinarea lor formează o temă ce devine subiectul nostru. Fiecare element natural în parte, poate avea propria abordare și propriile reguli de fotografiere. În continuare, o să încercăm să evidențiem cele mai comune elemente pe care le întâlnim într-un peisaj.

Cerul și norii

Aceste două elemente reprezintă o parte foarte importantă a unui peisaj şi pot constitui chiar subiectul unei fotografii reuşite. Norii sunt spectaculoşi în apropierea furtunii, sau la apusul şi răsăritul soarelui, datorită culorii. Cei mai inediți nori sunt cei formaţi de vânt și cei lenticulari.

Nu cădeţi în capcană şi nu fotografiaţi numai norii, căutaţi în peisaj elemente care să fie suprapuse pe cer şi care să creeze siluete ce vor ține loc de subiect. Astfel imaginile voastre vor căpăta un plus de valoare.

Un cer fără prea multe detalii, poate crea spații negative mari în imagine, așa că este de preferat să includeți cât mai puțin din el.

Nikon D700 (FX) :: 28mm :: f/16 :: 1/4s :: ISO 200 :: Domogled - Valea Cernei

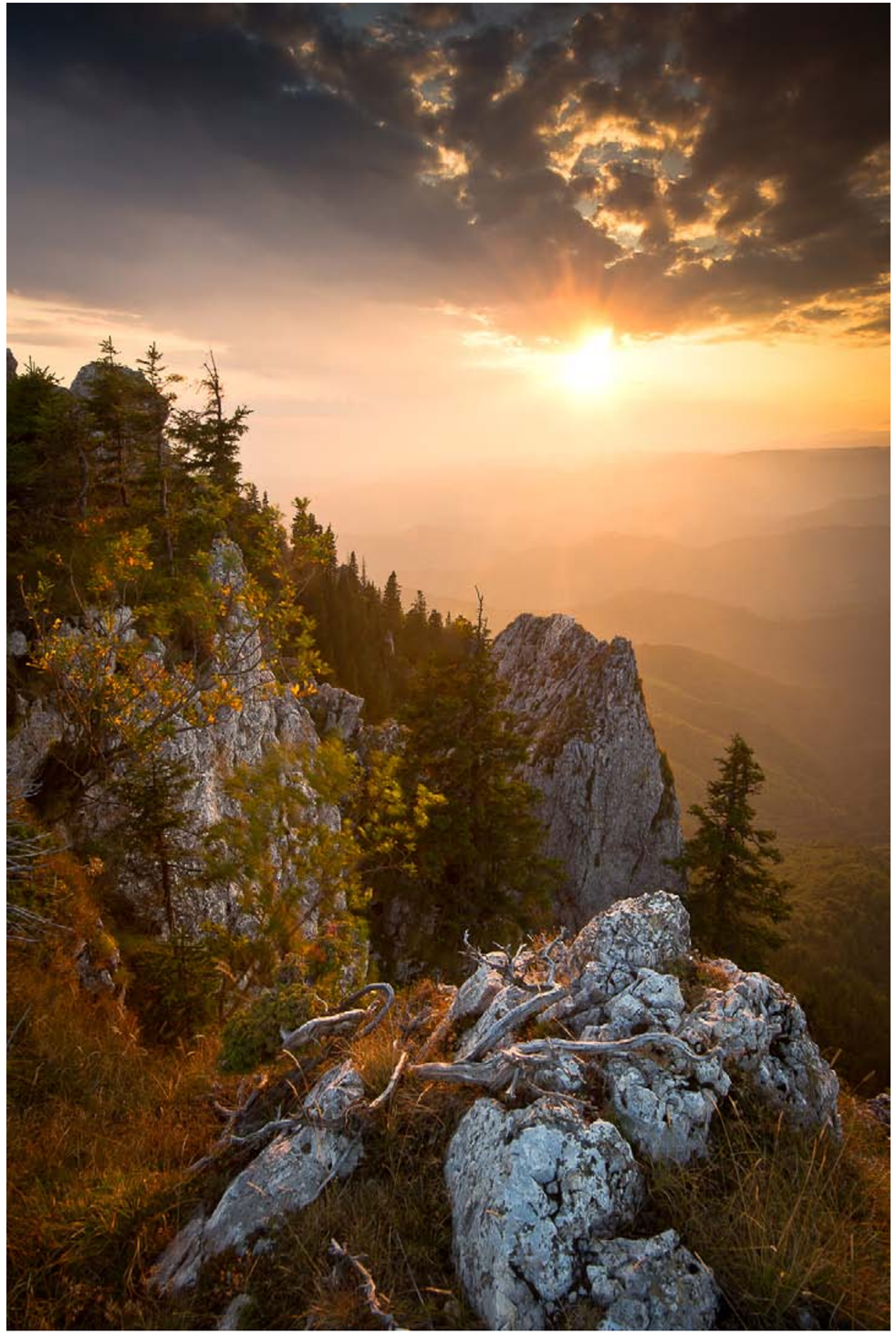

Nikon D3s (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/3s :: ISO 200 :: Parcul național Buila - Vânturarița

Apa

Indiferent dacă formează o simplă baltă, un râu cu meandre, sau un ocean învolburat, apa constituie un element foarte important în fotografia de peisaj.

Atunci când este curgătoare o putem folosi pentru a crea linii care să conducă privirea în cadru, lacurile pot oferi reflexii inedite, iar mările şi oceanele peisaje specifice şi uneori exotice.

Mişcare apei se poate reda, folosind un timp mai lung de expunere. Acest lucru fie generează un efect de curgere, când vine vorba de râuri și cascade, fie va da un aspect compact și uniform atunci când fotografiem lacuri sau suprafețe întinse de apă.

Redarea apei cu un timp mai lung de expunere, ne va oferi întotdeauna o imagine diferită față de modul cum percepem noi în mod normal curgerea apei, însă acest lucru aduce un plus de interes în imagine și mai mult dinamism. Este foarte important ca timpul de expunere să fie în așa fel corelat cu viteza de mișcare a apei, încât să se mai vadă anumite linii pe suprafața acesteia. Fără ele apa va părea foarte plată.

Nikon D300 (DX) :: 22mm :: f/22 :: 1,3s :: ISO 200 :: Atlanticul de Nord, Islanda

Nikon D700 (FX) :: 36mm :: f/14 :: 0,8s :: ISO 200 :: Parcul național Domogled - Valea Cernei

STUDIU DE CAZ - Modul în care ploaia poate influența o imagine

Orice peisaj poate căpăta un plus de dramatism și culoare, după ploaie sau în timpul acesteia. Culorile sunt mai saturate după ce plouă, pentru că apa spală praful și alte particule ce limitează uneori vizibilitatea. Acest fapt duce la imagini mai interesante din punct de vedere cromatic și la vizibilitate mai bună, acolo unde vrem să redăm mai multe planuri. Lumina apărută după ploaie este și ea mai frumoasă și mai spectaculoasă din același motiv.

Suprafețele umede pot genera anumite reflexii interesante, iar bălțile formate pot și ele conferi imaginii un plus de interes, așa cum se vede și în fotografia din dreapta. Aici ploaia a spălat mușchiul și frunzele și a redat o culoare de verde foarte frumoasă, iar reflexiile de pe pietrele ude arată prezența umidității și a fenomenului în sine.

Chiar dacă de foarte puține ori o să pozăm în ploaie propriu-zis, cel mai adesea, cele mai frumoase momente se vor întâlni înainte sau după ce acest fenomen a fost prezent în peisaj. Înainte de ploaie ne vom putea bucura de nori spectaculoși, iar după aceasta vom beneficia de o lumină mai curată și culori mai saturate, așa cum am specificat. Tot după ploaie apar și fenomene interesante cum ar fi curcubeul sau razele solitare ce pot străpunge plafonul de nori.

Redarea stropilor și a luminii de după ploaie

Atunci când vrem să redăm stropii de apă din peisajul nostru, trebuie să alegem un unghi din care aceștia să fie în contralumină pentru a se evidenția mai ușor. Este foarte important și fundalul, cu cât acesta este mai întunecat, cu atât vor fi mai evidenți stropii, așa cum se poate vedea și în prima imagine de mai jos. Lumina de după ploaie poate fi foarte selectivă, deoarece este direcționată de nori și foarte plăcută, mai ales dacă este la apus sau răsărit. Aceste caracteristici pot fi spectaculoase pentru un peisaj, așa cum se poate vedea în imaginea a doua.

Munții Apuseni - foto 1; Parcul național Munții Măcinului - foto2

Nikon D300 (DX) :: 70mm :: f/22 :: 1/20s :: ISO 200

Nikon D3s (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/3s :: ISO 200

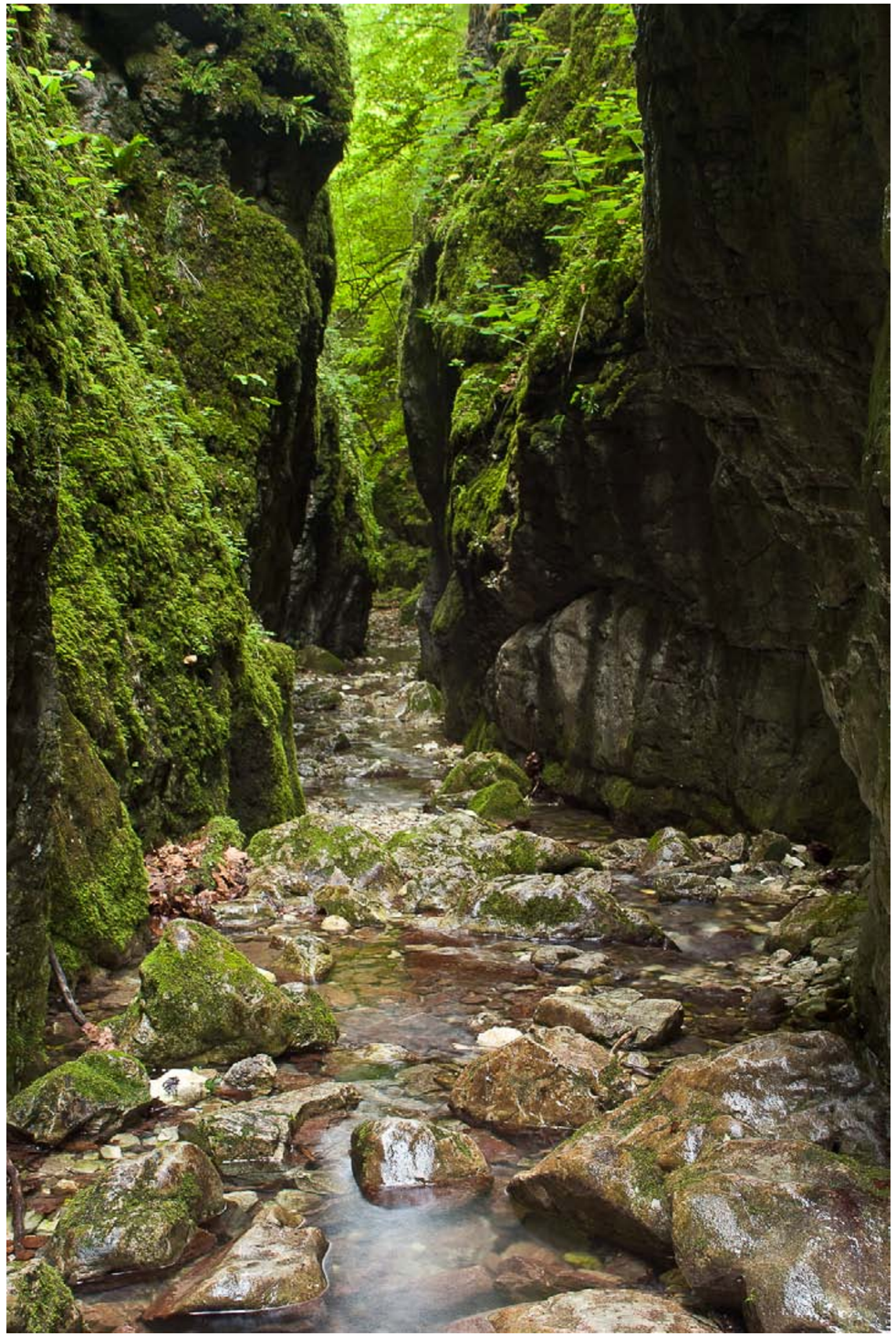

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/8 :: 2s :: ISO 200 :: Canionul Sighiștelului, Parcul natural Apuseni

FOTOGRAFIA WILDLIFE

"'Orice fotografie începe cu o experiență, iar când vine vorba de animale, aceasta poate fi cu adevărat magică."

Fotografia *wildlife* este cu siguranță genul fotografic în care trebuie să ai cea mai mult răbdare. Pentru a surprinde o imagine bună, cu un comportament natural şi nestingherit, trebuie să pândești momentul prielnic pentru declanșare. Trebuie de asemenea să cunoşti comportamentul animalelor și modul lor de viaţă.

Indiferent dacă animalul fotografiat este într-un mediu natural sau antropic, merită să îi acordăm toată atenția noastră și să fim pregătiți pentru orice reacție.

FOTOGRAFIEREA ÎN MEDIUL ANTROPIC SAU ÎN CAPTIVITATE

Debutul în acest gen de fotografie trebuie făcut cu animalele din jurul casei, din grădină sau din parc. Puteți întâlni astfel o gamă variată de păsări, veverițe, arici sau iepuri, animale ce sunt obişnuite cu prezența omului şi nu mai sunt la fel de sperioase.

Grădinile zoologice și parcurile de animale, pot oferi oportunităţi bune pentru fotografia *wildlife*. În acest caz aveți două posibilităţi, fie să fotografiați animalul în mediul în care se află şi să se vadă ideea de captivitate, fie să încercați să eliminați anumite elemente din cadru, pentru a obține o imagine apropiată de cea din mediul natural.

STUDIU DE CAZ - Fotografierea animalelor în captivitate

Când fotografiem în captivitate, avem întotdeauna posibilitatea să alegem dacă vrem să arătăm această captivitate sau nu. Imaginile care arată captivitatea unui animal, sunt uneori destul de triste și dure, însă redau realitatea. Atunci când preferăm să excludem din cadrul nostru elementele antropice și alegem să redăm animalul ca și cum ar fi într-un mediu natural, trebuie să ținem cont de un principiu etic. Imaginea obținută trebuie tratată ca atare și trebuie recunoscut faptul că aceasta este realizată în captivitate. Un exemplu relevant se poate vedea în imaginile de mai jos. (Zoo, Târgoviște - ambele imagini)

Nikon D100 (DX) :: 230mm :: f/5 :: 1/80s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/750s :: ISO 200

D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/640s :: ISO 200 :: Pițigoi - Rotbav, Brașov

D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1500s :: ISO 200 :: Gâsca de Nil - Germania

FOTOGRAFIEREA ANIMALELOR ÎN MEDIUL NATURAL

Adevărata provocare în acest gen de fotografie, vine odată cu abordarea animalelor într-un mediu natural, complet sălbatic, unde omul este intrus iar viețuitoarele sunt stingherite de prezența lui. Această abordare este cu siguranță mai greu de realizat, dar poate oferi cele mai bune rezultate şi cele mai mari satisfacţii.

Poate că fotografia animalelor nu este un gen la îndemâna oricui, deoarece necesită foarte multă răbdare, dedicație și pasiune, fără să mai discutăm de echipamente speciale, în special teleobiective cu distanța focală foarte lungă, care bineînțeles că sunt și destul de scumpe. Cu toate acestea însă, toți cei care iubesc natura și animalele, vor încerca mai devreme sau mai târziu și fotografia *wildlife*.

Experiența trăită atunci când un animal te acceptă și te lasă să îl fotografiezi, este cu siguranță una extraordinară.

Am petrecut multe momente frumoase alături de animale, însă primul dintre ele, cel în care am fost acceptat în lumea minunată în care trăiesc caprele Ibex, a generat și o imagine deosebită. (Aguilles Rouges, Alpi, Franța)

STUDIU DE CAZ - Etica în fotografia wildlife

Prezența noastră, ca și fotografi, în lumea animalelor, trebuie să fie cât mai puțin simțită, iar abordările noastre trebuie să nu fie invazive și să nu deranjeze specia pe care o fotografiem. Dacă aceasta este agresată și are o atitudine defensivă, sau fuge de noi, imaginea obținută nu va fi nici pe departe una care să aibă o valoare mai aparte. Astfel de fotografii nu vor fi niciodată acceptate în rândul fotografilor serioși din domeniu. Mai jos puteți vedea două exemple în care animalele fug de fotograf.

Cerb lopătar pătat - Reci, Covasna - foto 1; Lebădă - Delta Dunării, foto 2

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/640s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/800s :: ISO 320

Nikon D100 (DX) :: 200mm :: f/4 :: 1/1000s :: ISO 200

Sfaturi practice

• Nu tăiaţi din corpul animalului prin cadrare decât dacă faceţi un portret, orice alt decupaj poate deranja;

• Căutați să aveți întotdeauna un fundal frumos și armonios și să nu aveți în imagine elemente care să distragă atenția;

• Atunci când aveți cadre mai largi, căutați să compuneți animalul corect și să formați un ambient interesant, folosind elementele din jur. Căutați de asemenea o lumină mai caldă și mai plăcută;

• Indiferent ce subiect alegeţi, o bună documentare şi o cunoaştere a comportamentului este foarte importantă.

O bună documentare este întotdeauna utilă pentru înțelegerea unei specii. Uneori aceasta poate fi făcută prin observații proprii, așa cum am făcut pentru a reda pescărușul albastru din prima imagine din dreapta. I-am urmărit comportamentul și modul de hrănire și am știut exact unde să stau să îl pândesc. Alteori este important să apelăm la ghizi sau să mergem în tururi organizate pentru observarea anumitor specii, cum am făcut și eu pentru a obține a doua imagine

STUDIU DE CAZ - Compoziția în fotografia wildlife

Este foarte important să nu lăsați mici părți din animal în afara cadrului, lucru ce se întâmplă cel mai frecvent cu aripile, coada sau picioarele. Dacă faceți un decupaj, acesta trebuie să fie făcut sub formă de portret, așa cum puteți vedea în prima imagine. Nu uitați să lăsați suficient loc în cadru, pentru ca animalul să privească sau să se deplaseze acolo unde este cazul. O altă regulă importantă ar mai fi redarea unui fundal cât mai estompat, care să scoată în evidență subiectul și eliminarea elementelor ce ar putea distrage atenția de la acesta. (Rața Eider - Islanda - foto 1; Pelican creț - Delta Dunării - foto 2)

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/800s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 400mm :: f/6.3 :: 1/500s :: ISO 200

D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/500s :: ISO 640 :: Dumbrăvița, Brașov

D300 (DX) :: 150mm :: f/5.6 :: 1/8000s :: ISO 200 :: Balena albastră, Islanda

TEMA 06
Fotografia de peisaj și *wildlife*

Pentru această temă vă propun să încărcaţi câteva fotografii pe site, pentru a primi un *feedback* pentru fiecare tip de fotografie studiat.

FEEDBACK 01

Căutați în arhiva personală, sau realizați cinci fotografii care să se încadreze la fotografia de peisaj, fie că este natural sau antropic, și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de această temă.

FEEDBACK 02

Căutați în arhiva personală sau realizați cinci fotografii cu animale și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de această temă.

Cele zece fotografii alese, trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi un *feedback* asupra acestora şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea lor.

PONT - rezolvare temă

Atât fotografia de peisaj, cât și cea dedicată animalelor, trebuie realizată în lumină mai caldă și mai laterală, acest tip de lumină favorizând atmosfera din cadru. În imaginile de peisaj căutați să nu aveți zone cu umbre adânci sau contraste foarte mari.

Animalele trebuie să fie redate corect, în compoziții care să le pună în evidență, cu un fundal care să nu distragă atenția de la subiect. Dacă țineți cont de aceste ultime sfaturi și de toate cele învățate în lecție, o să puteți face o selecție mai reușită și o să învățați cele mai bune metode de abordare ale acestor subiecte, uneori atât de fascinante. (Lebede - Delta Dunării)

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/1250s :: ISO 200

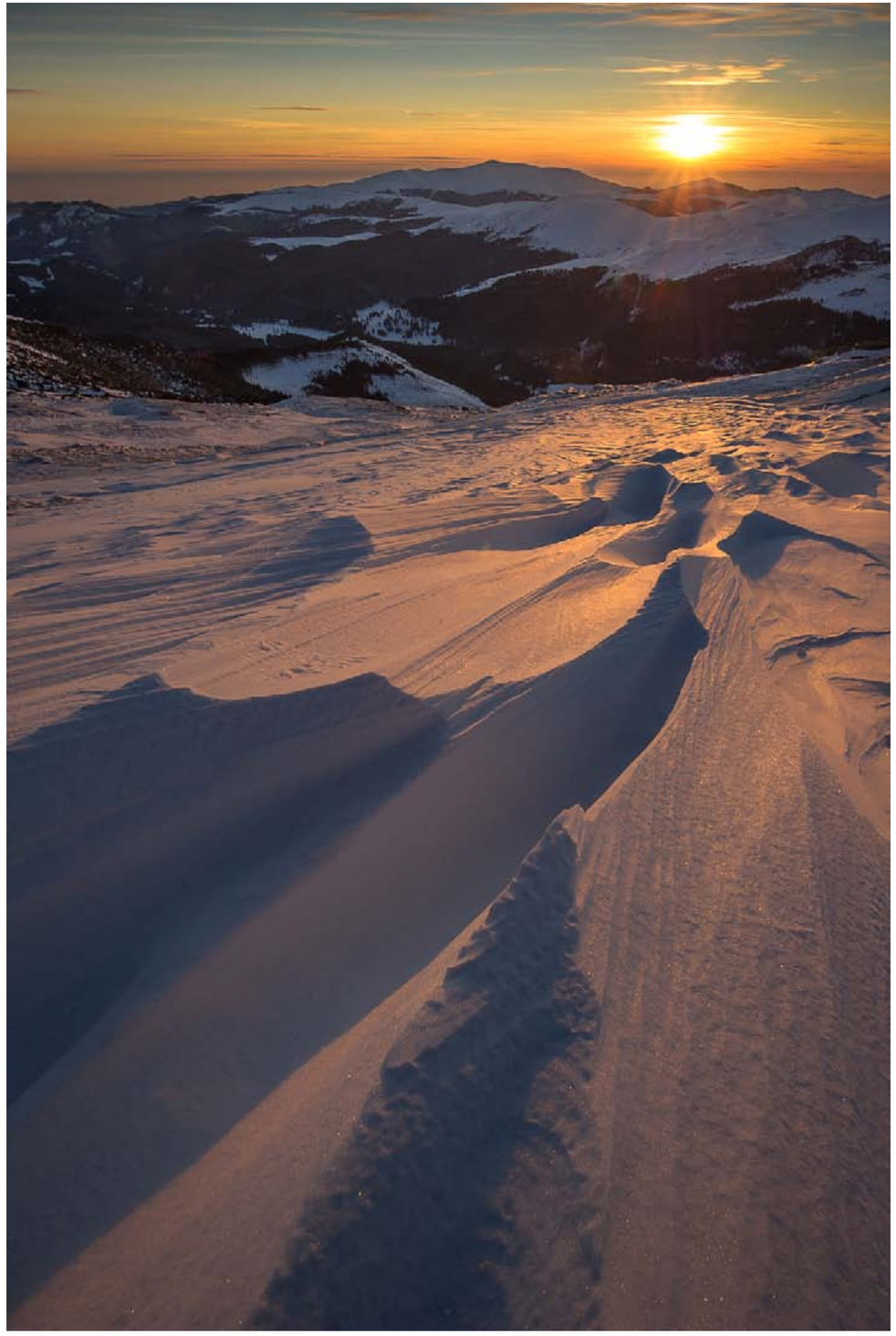

Cu siguranță cele mai frumoase momente oferite de natură se întâlnesc la răsăritul și apusul soarelui. Indiferent de subiect, lumina caldă și laterală din aceste perioade, va oferi multe oportunități pentru imagini reușite. (Parcul natural Bucegi)

Nikon D3s (FX) :: 22mm :: f/22 :: 1/40s :: ISO 200

Căutați mereu să redați animalele când sunt liniștite și când nu sunt agresate. Acest lucru va genera întotdeauna imagini mai apreciate. (Papagal de mare - Islanda)

Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/400s :: ISO 1600

Anumite momente din lumea animalelor sunt cu adevărat magice, iar dacă sunteți suficient de perseverenți, poate veți avea șansa să le găsiți și să le fotografiați. (Capre negre - Parcul național Piatra Craiului)
Nikon D300 (DX) :: 500mm :: f/6.3 :: 1/500s :: ISO 400

MACROFOTOGRAFIA ȘI
ALTE GENURI FOTOGRAFICE

ASPECTE TEHNICE :: STUDII DE CAZ :: SFATURI PRACTICE

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

STUDIU DE CAZ - teleobiectiv cu funcție macro sau obiectiv dedicat?

Atunci când suntem puși în fața acestei decizii, trebuie să ne gândim întotdeauna la tipul de imagine pe care vrem să îl realizăm. Un teleobiectiv ne poate reda foarte bine, mai ales dacă are și o funcție de *macro*, un fundal plăcut în care subiectul să fie învăluit, și o perspectivă ce poate fi obținută numai dacă fotografiem de la o anumită distanță, așa cum putem vedea la imaginea cu cele două brânduțe din dreapta.

Dacă însă subiectul pe care îl fotografiem este foarte mic, așa cum este păianjenul din a doua imagine, suntem nevoiți să îl abordăm cu un obiectiv *macro*. Un astfel de obiectiv ne va permite apropierea până la o distanță foarte mică, uneori nu mai mare de câțiva centimetrii, iar detaliile vor fi mai semnificative în timp ce perspectiva va fi total diferită.

Brânduțe de primăvară - Poiana Dălghiului, Masivul Ciucaș - foto 1; Păianjen - Reci, Covasna - foto 2)

Distanța de la care fotografiem

În funcție de subiectul ales, distanța de la care fotografiem poate fi diferită. Dacă de exemplu alegem să fotografiem insecte, un teleobiectiv poate fi de folos, deoarece nu o să ne apropiem foarte mult și astfel sunt mai puține șanse să ne speriem subiectul. Dacă însă vrem să redăm un detaliu foarte mic, trebui să micșorăm distanța. Odată cu această apropiere, scade profunzimea de câmp, așa că trebuie să fiți mereu atenți să aveți toate părțile importante din imagine în câmpul de claritate. (Rușcuță - Dealul Lempeș, Brașov - foto 1; Reci, Covasna - foto 2)

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1250s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 105mm macro :: f/11 :: 1/50s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/5.6 :: 1/1000s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 105mm macro:: f/2.8 :: 1/100s :: ISO 200

În macrofotografie este important orice detaliu, deoarece acesta poate atrage sau distrage atenția. Cu cât imaginea este mai simplă, cu atât fiecare element din compoziția acesteia va fi mai bine conturat. (Reci, Covasna)
Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/5 :: 1/800s :: ISO 640

Sfaturi practice

• Cu cât vă apropiaţi mai mult de subiect, cu atât profunzimea de câmp va fi mai redusă. Închideți diafragma pentru o profunzime mai mare, dar aveți grijă ca timpul de expunere să nu fie prea lung;

• Orice mişcare se amplifică în acest gen de fotografie şi poate scoate subiectul din planul de focalizare, folosiţi un trepied şi un declanşator de la distanță;

• Atenţie la adierile de vânt ce vă pot mişca subiectul, uneori va trebui să construiți un paravan pentru protecție;

• Dacă fotografiați flori, coborâți la nivelul acestora pentru o abordare corectă și pentru un unghi mai bun din care floarea să poată fi pusă frumos în evidență;

• Atenție la elementele din cadru care pot atrage atenția în mod nedorit și la fundalurile prea aglomerate;

• Căutaţi lumina laterală şi încercaţi să deviaţi cu ajutorul unei blende această lumină pe zonele importante dacă este nevoie. Acolo unde subiectul o cere, folosiți lumina din spate pentru a reda o atmosferă mai deosebită.

STUDIU DE CAZ - Profunzimea de câmp

Așa cum spuneam, în macrofotografie, profunzimea de câmp este foarte importantă. În prima imagine puteți vedea cum o fotografie cu o profunzime de câmp foarte mare nu ne ajută să evidențiem subiectul față de fundal. În imaginea a doua putem vedea o profunzime de câmp mai mică și un subiect mult mai bine evidențiat. Acest lucru, împreună cu fotografierea subiectului de la nivelul lui, sunt reguli esențiale atunci când alegeți o abordare *macro*. Orice mișcare a subiectului, fie ea cât de mică, îl poate scoate pe acesta în afara profunzimii de câmp. Dacă fotografiem obiecte statice acest lucru nu este o problemă, însă dacă este vorba de insecte sau flori în bătaia vântului, trebuie să acordăm o atenție deosebită și acestui aspect. Pentru imaginea alăturată am ales o diafragmă mai închisă, pentru a avea toată floarea clară, însă timpul mai lung de expunere obținut, ar fi putut reda mișcarea florii, generată de orice adiere ușoară de vânt. (Reci, Covasna)

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/10 :: 1/6s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 52mm :: f/2.8 :: 1/80s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 105mm macro :: f/8 :: 1/50s :: ISO 200 :: Sângele voinicului - Parcul național Piatra Craiului

În această imagine, frunzele capătă o putere şi mai mare datorită texturii contrastante din jur. În astfel de abordări mai abstracte, contează foarte mult simplitatea cadrului. (Islanda)
Nikon D300 (DX) :: 70mm :: f/8 :: 1/50s :: ISO 200

STUDIU DE CAZ - Abordarea insectelor

Lumea viețuitoarelor de la firul ierbii, este una extrem de variată și de inedită. Formele, culorile și acțiunea, vor fi deliciul oricărui pasionat de macrofotografie.

Abordarea insectelor trebuie făcută cu multă răbdare, folosind teleobiective *macro* care să ne permită să stăm la o distanță mai mare de subiect, pentru ca acesta să nu se simtă deranjat. Dimineața, când este mai răcoare, insectele sunt mai liniștite și mai puțin vioaie decât la orele amiezii, așa că acesta este momentul ideal în care să le fotografiați. Lumina mai caldă și roua formată peste noapte, pot fi alte două argumente, pentru a alege acest moment.

Atunci când fotografiați insecte, este foarte important să țineți cont de mișcarea acestora, pentru a nu ieși din câmpul de claritate. De asemenea este necesar să aveți un fundal cât mai uniform, care să nu distragă atenția, pentru a putea evidenția cât mai bine silueta și forma subiectului vostru.

Parcul național Cheile Nerei - Beușnița - foto 1; Culoarul Rucăr - Bran - foto 2

Alegerea fundalului corect

Fundalul este foarte important în macrofotografie, deoarece este cel care scoate în evidență subiectul. Cu cât acesta este mai simplu și mai puțin aglomerat, cu atât insecta noastră va fi mai corect redată și nu se va pierde printre firele de iarbă sau frunzele din spatele ei. Dacă privim la cele două imagini de mai jos, putem vedea cum fundalul verde și foarte simplu, pune în evidență croitorul cenușiu. O mișcare laterală a camerei și o abordare mai aproape de nivelul subiectului, mi-a oferit o fotografie și mai interesantă, pe care o puteți admira pe pagina următoare. (Parcul național Cheile Nerei - Beușnița - ambele imagini)

Nikon D3x (FX) :: 105mm macro :: f/8 :: 1/125s :: ISO 800

Nikon D3x (FX) :: 105mm macro :: f/5 :: 1/400s :: ISO 800

Nikon D3x (FX) :: 300mm :: f/22 :: 1/2s :: ISO 400

Nikon D300 (DX) :: 105mm :: f/8 :: 1/400s :: ISO 200

FOTOGRAFIA PANORAMICĂ

Pentru a obţine imagini panoramice interesante trebuie să aveţi în primul rând grijă la compoziţie. Ca şi la o fotografie normală, într-o panoramă trebuie să existe elemente importante şi bine poziţionate în cadru. Căutaţi să îmbinaţi şi aici armonios regulile de compoziţie şi să aveţi elemente definitorii. Dacă un cadru nu se pretează la o imagine panoramică, mai bine alegeţi un format clasic. Cu cât panorama este mai lungă, cu atât o să fie mai greu de compus. Proporția ideală este în jurul raportului 1:3.

Orice panoramă trebuie compusă armonios, ca și un cadru clasic. În exemplul de mai jos, putem vedea cum grupul de stânci este poziționat într-un punct forte, avem o treime de pământ și două treimi de cer. Dacă panorama ar fi fost mai lungă, ar fi apărut mai multe tipuri de lumină în același cadru. Chiar și în acest format, se poate vedea o ușoară contralumină în partea stangă a imaginii, în timp ce în partea dreaptă avem lumină laterală. De toate aceste aspecte, trebuie să ținem cont într-o panoramă. (Tre Cime, Dolomiți, Italia)

Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/7.1 :: 1/200s :: ISO 200

FOTOGRAFIA ALB - NEGRU

“Viața este ca o fotografie alb-negru foarte bună: are alb, are negru și o multitudine de alte nuanțe.“ - Karl Heiner

La începuturile ei fotografia era cu predilecţie alb-negru. Astăzi, deşi avem la dispoziţie culoarea, fotografiile în alb şi negru au farmecul lor, oferind de multe ori informaţii pe care culoarea le acoperă sau estompează.

Numeroşi artişti aleg să se exprime numai în acest fel, arătând în fotografiile lor stări şi ipostaze diferite, care ar putea fi trecute cu vederea în fotografia color.

Aparatul digital oferă şi el fotografie alb-negru, direct din momentul declanşării, trebuie ştiut însă că este mai bine să fotografiem color şi mai apoi cu ajutorul calculatorului să transformăm în alb-negru. Obţinem astfel o gamă mai variată de tonuri de gri, provenite din nuanţele de culoare mai numeroase.

Imaginea alb-negru este spectaculoasă prin simplitatea ei. În acest gen fotografic se pune mai mult accent pe formă și contrast, în defavoarea culorii ce nu mai există. Chiar dacă discutăm de alb și negru, trebuie mereu să ne gândim și la toate nunțele de gri ce trebuie să fie mereu corect redate.

STUDIU DE CAZ - Conversia în alb-negru

Atunci când fotografiem alb-negru, direct din aparatul foto, sau când desaturăm pur şi simplu imaginea, cu ajutorul unui program de editare, se pierd foarte multe informaţii din tonurile de gri aferente culorilor, aşa cum se poate vedea în prima imagine de mai jos. Aceasta pare îmbâcsită şi lipsită de contrast. A doua imagine a fost transformată în alb-negru prin procesarea separată a canalelor de culoare și ajustarea acestora până la obținerea tonurilor dorite.

Transformarea unei imagini din color în alb-negru, trebuie să înceapă de la alegerea cadrului. Nu orice imagine poate fi procesată corect și nu orice imagine va arăta bine în alb-negru, așa că aveți grijă la alegerile pe care le faceți. (Grandes Jorasses, Franţa)

Nikon D100 (DX) :: 46mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

Nikon D100 (DX) :: 46mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 200

Canon EOS 300 :: 28mm :: f/8 :: 1/125s :: ISO 100 :: Turnul Chindiei - Târgoviște

Contrastul este uneori indispensabil în fotografia alb-negru, însă tonurile de gri sunt și ele importante pentru redarea atmosferei. Trebuie să țineți cont de ambele atunci când editați o imagine. (Parcul național Cozia)
Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/5.6 :: 1/1000s :: ISO 200

TEMA 07
Macrofotografia și fotografia alb-negru

Pentru această temă vă propun să încărcaţi câteva fotografii pe site, pentru a primi un *feedback* pentru fiecare tip de fotografie studiat.

FEEDBACK 01

Căutați în arhiva personală, sau realizați cinci fotografii care să fie realizate cu tehnică *macro*, sau să aibă o abordare de *close-up* și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de acest gen fotografic.

FEEDBACK 02

Căutați în arhiva personală sau realizați cinci fotografii pe care să le transformați în alb-negru și încărcați-le pe site pentru a putea discuta despre ele și pentru a primi un răspuns la întrebările pe care le mai aveți legat de această temă.

Cele zece fotografii alese, trebuie să le încărcaţi în meniul de TEMĂ aferent lecției. După verificare o să primiţi un *feedback* asupra acestora şi diverse comentarii pentru îmbunătăţirea lor.

PONT - rezolvare temă

Ambele genuri fotografice despre care am discutat mai în amănunt în acestă lecție, macrofotografia și fotografia alb-negru, au un element important în comun. Acesta este simplitatea, așa că încercați pe cât posibil ca aceasta să reiasă din fotografiile pe care le încărcați pentru temă.

Dacă aveți imagini din celelalte genuri fotografice despre care am discutat în această lecție, fotografia panoramică, subterană, subacvatică, aeriană etc., și vreți să discutăm despre ele, le puteți încărca și pe acestea în meniul de temă. (Parcul natural Defileul Mureșului Superior)

Nikon D300 (DX) :: 105mm macro :: f/11 :: 1/13s :: ISO 200

Un fundal întunecat, oferit de o zonă umbrită, mi-a scos în evidență subiectul în imaginea din dreapta. Simplitatea și detaliile conturate frumos, au ajutat la redarea corectă a florii. (Parcul natural Bucegi)

Nikon D100 (DX) :: 300mm :: f/10 :: 1/125s :: ISO 200

Chiar dacă fotografia subterană nu este tocmai ușoară, rezultatele pot fi deosebit de spectaculoase. Unele peșteri, precum aceasta, sunt destul de accesibile pentru a putea experimenta. (Cetățile Rădesei, Parcul natural Apuseni)
Nikon D100 (DX) :: 28mm :: f/2.8 :: 1s :: ISO 200

ETICA ÎN FOTOGRAFIE
DE LA AMATOR LA PROFESIONIST

ASPECTE TEHNICE :: STUDII DE CAZ :: SFATURI PRACTICE

pentru o vizualizare pe tot ecranul apăsați CTRL+L

MANIPULAREA DIGITALĂ

"O fotografie neclară este o greșeală, zece fotografii neclare sunt un experiment, o sută de fotografii neclare sunt un stil." - autor necunoscut

Când vorbim despre manipulare digitală, ne gândim în special la transformarea fotografiei dintr-o redare normală a realității, într-o imagine ce exprimă o stare, un peisaj sau o acțiune care nu există. Fotografia manipulată digital poate fi compusă din mai multe imagini (colaj), sau poate fi o singură imagine prelucrată astfel încât să își piardă aspectul inițial. Fotografiile astfel obținute pot avea o valoare foarte bună și pot fi foarte interesante din punct de vedere al mesajului, dar sunt catalogate de cele mai multe ori drept grafică digitală.

Limitările prelucrării sunt caracteristice unor anumite genuri fotografice, cum ar fi fotojurnalismul sau fotografia de natură și *wildlife*. În aceste genuri, mai mult ca în oricare altele, imaginile nu trebuie să sufere modificări majore, nu trebuie să conțină elemente noi care nu existau în realitate, sau nu trebuie să aibă elemente ce au fost înlăturate. La capătul opus se află fotografia conceptuală sau de produs, unde elementele sunt în așa fel manipulate pentru a exprima o stare, sau pentru a arăta ceva ce nu există neapărat în realitate.

Dacă facem o diferențiere corectă între fotografii o să le putem cataloga și trata ca atare, fără a pierde valoarea la nici una dintre categoriile descrise mai sus.

Etica în fotografie și eterna întrebare legată de cât de mult să ne prelucrăm o imagine, sunt și vor fi mereu subiectul unor discuții aprinse între fotografii din orice domeniu. Astăzi, mai mult ca oricând, datorită dezvoltării permanente a programelor de editare, suntem puși mereu în ipostaza de a ne întreba ce este bine și ce este rău, atunci când alegem o anume tehnică de editare. Răspunsul cred că trebuie căutat de fiecare în parte, în funcție de stilul și preferințele personale. Indiferent de alegerea făcută, trebuie să fiți sinceri cu voi și cu cei ce vă privesc imaginile.

SFAT PRACTIC - Editările de bază ale unei fotografii

Dacă fotografiați în format RAW, atunci sunteți nevoiți să ajustați fotografia pentru a o aduce la o calitate cât mai bună. Trebuie astfel să efectuați o editare într-un *soft* de prelucrare a imaginilor. Mai jos puteți vedea care sunt editările de bază ale unei fotografii, acceptate și din punct de vedere etic la majoritatea genurilor fotografice.

- corecții ale luminozității și contrastului, pentru a le aduce la valorile naturale existente în realitate;
- corecții ale culorilor și ale saturației care să se apropie cât mai mult de cele naturale;
- eliminarea punctelor de praf de pe senzor cu ajutorul unei unelte de clonare;
- eliminarea aberațiilor cromatice sau ale vignietărilor datorate obiectivului;
- prelucrarea mai multor cadre și unirea acestora pentru o imagine panoramică;
- reglaje pentru claritate, atâta timp cât aceasta își păstrează aspectul natural;
- crop și recadrare, astfel încât imaginea să nu sufere prin pierderea detaliilor;
- prelucrare selectivă doar pentru a corecta erorile de expunere.

Imagine obținută prin prelucrarea selectivă a mai multor zone (ochii, părul) și aplicarea unei texturi pe piele

STUDIU DE CAZ - Efecte simple și spectaculoase

Uneori nu trebuie să cunoașteți prelucrări avansate pentru a crea efecte digitale interesante. Un simplu filtru *Motion Blur*, combinat cu o fotografie realizată într-o pădure, poate crea un efect foarte bun pentru copaci, așa cum se poate vedea în prima imagine din dreapta. Trebuie să aveți însă și alte elemente inedite care să rupă simetria filtrului, așa cum sunt frunzele în exemplul nostru. Practic a fost aplicat filtrul peste o copie a cadrului realizat (*layer*), iar mai apoi printr-o simplă decupare am redat și partea originală din zona crengii cu frunze.

O desaturare selectivă, cum este cea din imaginea a doua, poate fi și ea spectaculoasă în anumite imagini. Procedeul de realizare poate fi același ca și cel descris mai sus, în care două *layer*-e sunt prelucrate diferit și se decupează dintr-unul ceea ce vrem să vedem din cel din spatele lui, în exemplul nostru frunzele.

Ambele procesări au fost făcute în Adobe Photoshop.

Cât de mult ne procesăm o imagine?

Aceasta este probabil o întrebare pe care, mai devreme sau mai târziu, o avem cu toții în minte. Răspunsul nu este chiar atât de simplu pe cât am dori, deoarece totul este interpretabil. În mod normal aș fi tentat să vă răspund că este bine să editați până ajungeți la ceea ce ați văzut cu ochiul liber, însă în acest fel punem o oarecare piedică imaginației și interpretării personale. Cum orice fotografie este mai degrabă o interpretare a ceea ce am văzut, decât o redare fidelă a realității, vă recomand să încercați să vă găsiți un echilibru. Personal, încerc să îmi mențin imaginile cât mai aproape de ceea ce a existat la fața locului, fără a altera foarte mult culorile. Acestea sunt însă niște limite personale, ghidate pe preferințele mele.

Dacă privim exemplul de mai jos, putem vedea cum o imagine poate deveni destul de ușor exagerat prelucrată, doar prin folosirea unei saturații excesive sau a unor filtre colorate. (Baita Segantini, Dolomiți, Italia)

Nikon D800 (FX) :: 16mm :: f/16 :: 1/15s :: ISO 100

Imagine editată în Adobe Lightroom

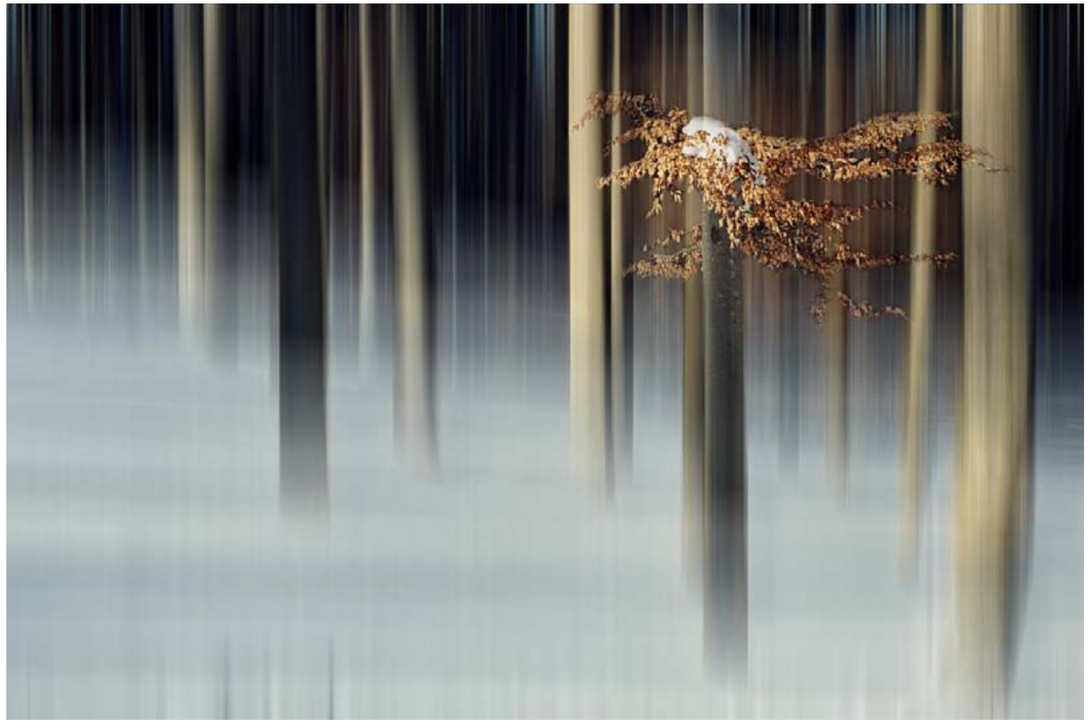

DE LA AMATOR LA PROFESIONIST

“Care dintre fotografiile mele e preferata mea? Cea pe care o voi face mâine.“ - Imogen Cunningham

Indiferent de modul în care vă construiți cariera de fotograf, atâta timp cât lucrați într-o lume a imaginii, trebuie să aveți grijă să vă construiți propria imagine și personalitate.

Apartenența la organizații fotografice din care fac parte fotografi de renume poate fi un prim pas, iar înțelegerea pieții fotografice și a oamenilor din acest domeniul, este punctul de pornire într-o astfel de carieră.

Chiar dacă ați ales să fotografiați ca și amator sau ca și profesionist, abordarea și seriozitatea cu care faceți acest lucru trebuie să fie una fără cusur. Pentru a vă forma o bună credibilitate nu vă alegeți lucrări și proiecte care vă pot depăși ca nivel de pregătire, nu realizați niciodată proiecte doar pe jumătate și nu lăsați nimic la voia întâmplării.

Alegeți cu grijă domeniul în care vă doriți să activați și studiați cu atenție fiecare oportunitate.

SFAT PRACTIC - Amator sau profesionist?

Multă lume nu știe exact care este diferența dintre un amator și un profesionist, majoritatea considerând amatorul ca fiind un fotograf debutant și profesionistul unul care are deja un renume. Ei bine lucrurile stau un pic altfel. Fotograful amator este cel care face fotografie de plăcere, ca și *hobby*, iar fotograful profesionist este cel care câștigă bani de pe urma fotografiilor realizate. Nu se poate discuta de o diferență de valoare între cei doi, orice amator poate face fotografii la fel de bune, dacă nu cumva chiar mai bune uneori, decât un profesionist.

Poate că o să vă întrebați de ce discutăm aici despre fotografie ca și afacere. Ei bine, mai devreme sau mai târziu, mulți dintre voi o să își pună și problema asta. Personal, în 2003 când m-am mutat în Brașov și am ales să îmi petrec viața aici, nu m-am gândit niciodată că o să am o carieră în acest domeniu. Atunci îndrăgeam fotografia, însă primii pași în această lumea deabia urma să îi fac. Din 2007, de când am pus bazele primului curs foto din Brașov, și până în prezent, am reușit să dezvolt o întreagă comunitate de fotografi, atât amatori cât și profesioniști în jurul acestui curs. Așadar trebuie să fiți mereu deschiși la orice idee și oportunitate.

Alăturat puteți vedea două imagini sugestive pentru cariera mea din acest domeniu. O poză de pe vremea când fotografiam cu un aparat foto pe film, la primele mele experimente fotografice, și o imagine realizată mulți ani mai târziu cu o parte din cei care au participat la cursurile și workshop-urile pe care le organizez la Photolife.

Ca și concluzie, amator sau profesionist? Chiar dacă alegeți o variantă sau alta, este bine să fiți amatori prin pasiune și dăruire și profesioniști în abordare.

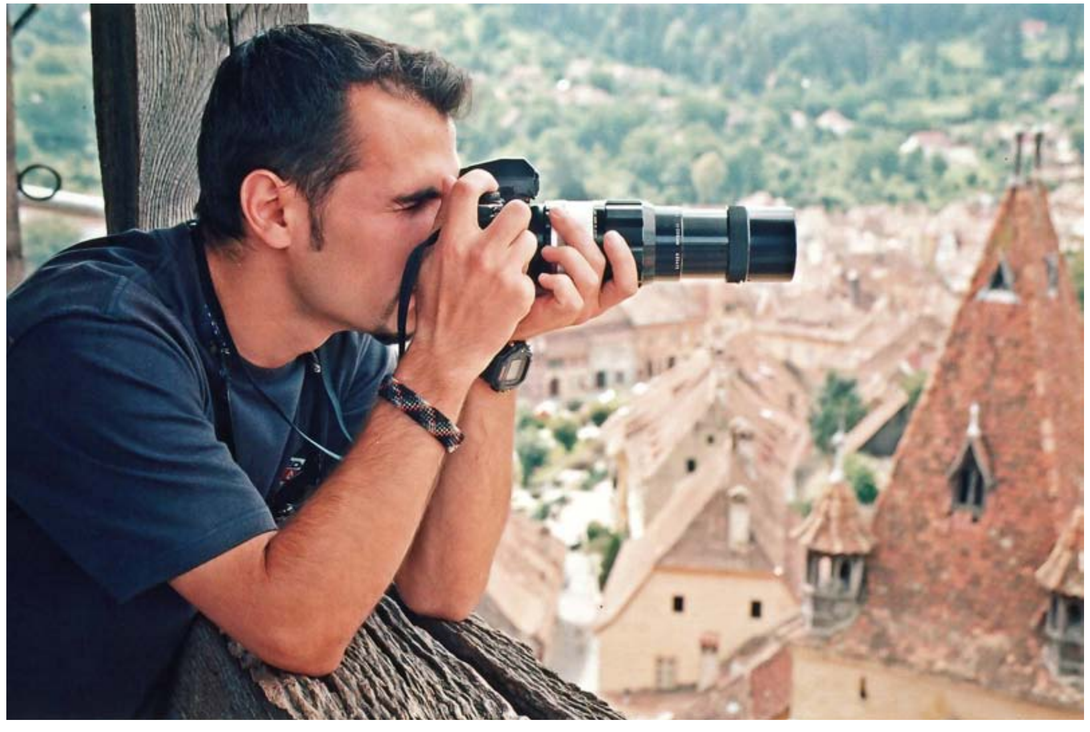

Nikon F3 :: 50mm :: f/8 :: 1/250s :: ISO 100

Nikon D700 (FX) :: 28mm :: f/8 :: 1/500s :: ISO 200

PROIECTE FOTOGRAFICE

Orice fotograf are nevoie de proiecte care să îi provoace creativitatea și care să îi definitiveze munca. Atunci când vă alegeți un proiect foto, este bine să fiți siguri că îl puteți realiza bine, corect şi până la capăt. Orice proiect foto trebuie să se continue și cu alte acțiuni de popularizare, cum ar fi expoziții sau conferințe cu prezentarea imaginilor rezultate.

La început vă recomand proiecte simple și de scurtă durată pentru a înțelege importanța unei bune organizări. Este bine de asemenea să începeți cu proiecte personale care să nu fie neapărat destinate publicului larg. Când mai avansați, puteți lucra și la alt timp de proiecte, mai mari sau în colaborare cu alți fotografi sau organizații de profil.

Orice fotograf are nevoie de anumite proiecte, iar alegerea acestora trebuie întotdeauna făcută cu grijă. Personal am început cu provocări mai mici și am continuat cu unele din ce în ce mai mari. Unul dintre proiectele interesante pe care le-am demarat, a fost fotografierea Dunării, de la Pădurea Neagră și până la Marea Neagră. Cea mai mare provocare însă a fost o expediție foto în Islanda. (Budapesta, Ungaria - foto 1; Leirjukur, Islanda - foto 2)

SFAT PRACTIC - Importanța proiectelor fotografice

Cel mai mult se învață în fotografie prin practică. Desigur cunoștințele teoretice au și ele importanța lor, însă fără o aplicare a acestora în teren nu o să rezolvăm nimic. Pentru a avea o practică de lungă durată, care să aibă o continuitate, puteți apela la un proiect, indiferent cât de simplu sau complex este el. O să vă explic în rândurile ce urmează etapele unui astfel de proiect și cum puteți să învățați câte ceva din fiecare secțiune în parte.

Totul începe cu o idee. Aceasta poate fi una originală, sau poate fi una preluată și adaptată. La început chiar nu contează dacă încercați să copiați o anume idee de proiect, este până la urmă un exercițiu. După ce vă hotărâți ce vreți să faceți, trebuie să începeți să vă organizați. Trebuie aici să vedeți dacă ideea o puteți duce la capăt singuri, sau v-a trebui să apelați și la alți fotografi. Colaborările sunt întotdeauna benefice, mai ales pentru a vedea ce înseamnă lucrul în echipă. Tot în această etapă de pregătire, trebuie să vă gândiți la echipamentul necesar. Aveți tot ce vă trebuie sau apelați la niște parteneri? Un proiect bun poate atrage și parteneriate interesante, așa că trebuie să aveți în minte și acest aspect.

Următoarea etapă este desfășurarea proiectului și realizarea fotografiilor din care acesta este compus. Este poate cea mai frumoasă etapă, însă și cea mai dificilă, așa că trebuie să îi acordați o atenție deosebită. Profesionalismul cu care lucrați se va reflecta în orice fotografie, așa că aveți grijă la fiecare detaliu. După ce timpul alocat fotografierii, ce poate dura de la câteva zile la câțiva ani, se termină, trebuie să treceți la o muncă la fel de importantă și uneori la fel de dificilă: analizarea rezultatelor.

Ultima etapă se rezumă la rezultate și prezentarea lor. Munca de selecție a fotografiilor bune și reprezentative este întotdeauna o provocare, mai ales pentru că aici intervine subiectivismul personal. Prezentarea lucrărilor poate fi făcută prin expoziții personale sau galerii foto *online*, despre care o să discutăm în paginile următoare.

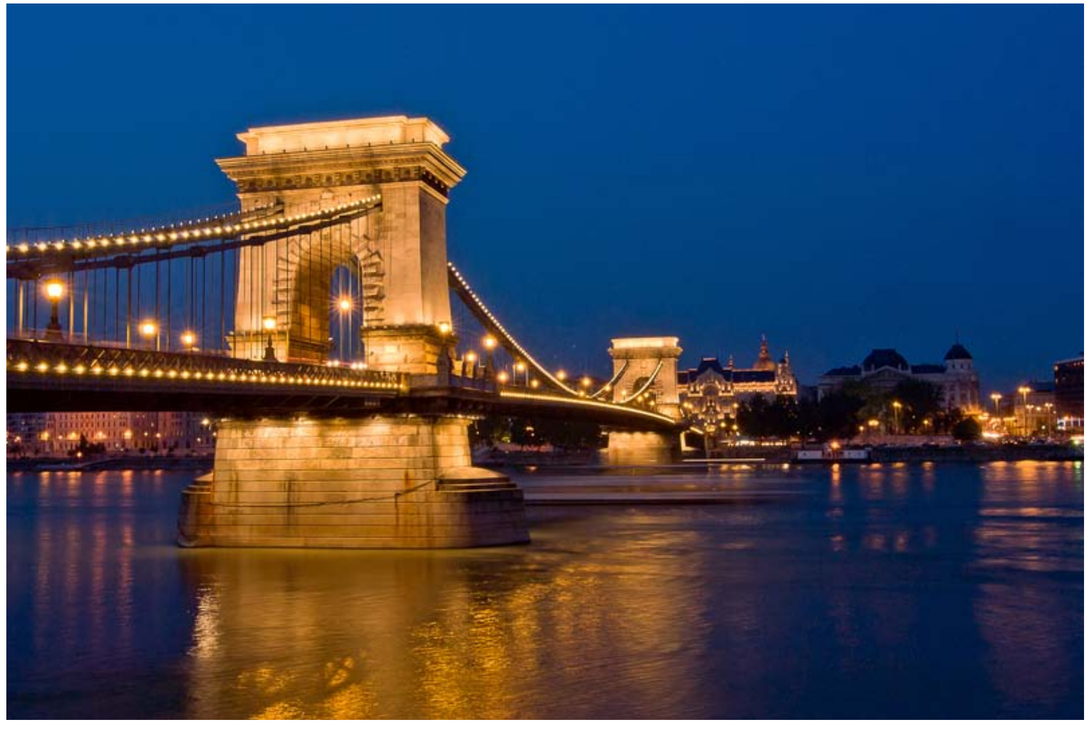

Nikon D100 (DX) :: 24mm :: f/22 :: 4s :: ISO 200

Nikon D300 (DX) :: 19mm :: f/22 :: 1/15s :: ISO 200

TEMA 08
Editarea fotografiilor și alte sfaturi

Pentru această lecție vă propun o tema mai specială, care cuprinde un schimb de informații legate de prelucrarea imaginilor și răspunsuri la întrebările pe care le aveți despre domeniile dedicate fotografiei profesioniste.

DISCUȚIE 01

Dacă aveți întrebări legate de editarea și prelucrarea fotografiilor, vă stau la dispoziție pe *site* cu răspunsuri pentru acestea. De asemenea dacă aveți imagini prelucrate prin orice tehnică și vă doriți un *feedback* pentru acestea, le puteți încărca în meniul temei.

DISCUȚIE 02

Dacă vă doriți să treceti de la stadiul de amator la cel de profesionist, vă stau la dispoziție pe *site* cu răspunsuri la întrebările legate de acest domeniu.

Pentru că aceasta este ultima temă din curs, vreau să vă asigur de întregul meu suport și pentru problemele ulterioare, atât în privința alegerii și cumpărării de echipament cât și în orice altă direcție.

Perioadic o să primiți pe mail informații despre serviciile noastre viitoare și noile cursuri disponibile, *workshop*-uri sau alte întâlniri.

Vă mulțumesc că ne-ați ales și vă mai aștept și data viitoare dacă v-a plăcut. Pe curând!

Unele momente sunt atât de spectaculoase încât pot părea simple manipulări. Nu cădeți însă în capcană, natura oferă uneori și momente magice, așa că trebuie să fiți mereu pregătiți să le imortalizați. (Parcul național Piatra Craiului)

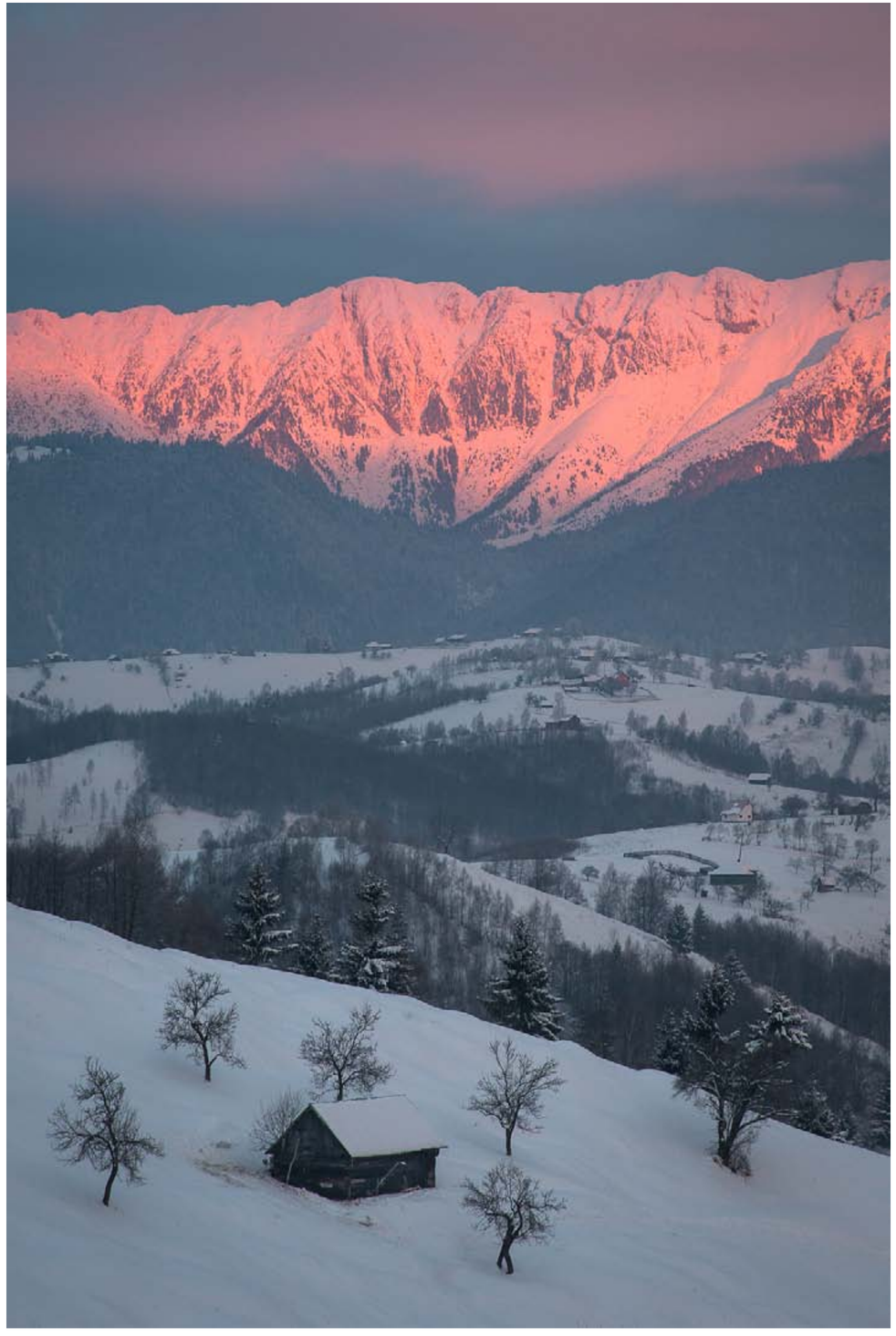

Nikon D3x (FX) :: 110mm :: f/22 :: 1/6s :: ISO 200

PONT - rezolvare temă

Cursul care se termină cu această lecție, rămâne activ încă o lună pe *site*, timp în care vă puteți salva lecțiile și comentariile de la *feedback*. Modulul de discuții și întrebări de pe site rămâne activ în tot acest timp și putem continua discuțiile acolo, indiferent de natura acestora.

Temele rămase restante se pot finaliza în acest interval. După expirarea acestei luni, se dezactivează sesiunea de curs și nu o veți mai putea accesa direct de pe *site*. Vă recomand salvarea discuțiilor importante și a lecțiilor. (Sassolungo, Dolomiți, Italia)

Nikon D800 (FX) :: 35mm :: f/22 :: 5s :: ISO 100

Dincolo de orice realizare tehnică, fotografia este o interpretare personală, o stare, o emoție. Pe final de curs vă mai dau un ultim sfat, fiți perseverenți, corecți și deschiși. Toate bune. (Sfinxul - Parcul natural Bucegi)
Nikon D3s (FX) :: 18mm :: f/4 :: 30s :: ISO 800

PARTENERI

www.nikonisti.ro

www.photosetup.ro

www.f64.ro

www.amedesign.ro

www.cosmosfoto.ro

www.gitzo.com

www.manfrottoromania.ro

www.kata-bags.com

www.arta-inramarii.ro

www.okian.ro

PARTENERI MEDIA

www.foto-magazin.ro

www.clubulfoto.com

www.comunitatefoto.ro

www.foto4all.ro

www.efoto.ro

© PHOTOLIFE SRL

Toate fotografiile, ilustrațiile, textul și conceptul grafic aparțin PHOTOLIFE srl și fotografului DAN DINU. Orice folosire a acestor materiale, sub orice formă, fără cesionarea dreptului de utilizare este interzisă. Orice abatere de la cele menționate mai sus și orice utilizare neautorizată a materialelor prezentate în acest curs, se supune legilor în vigoare și va fi sancționată ca atare.